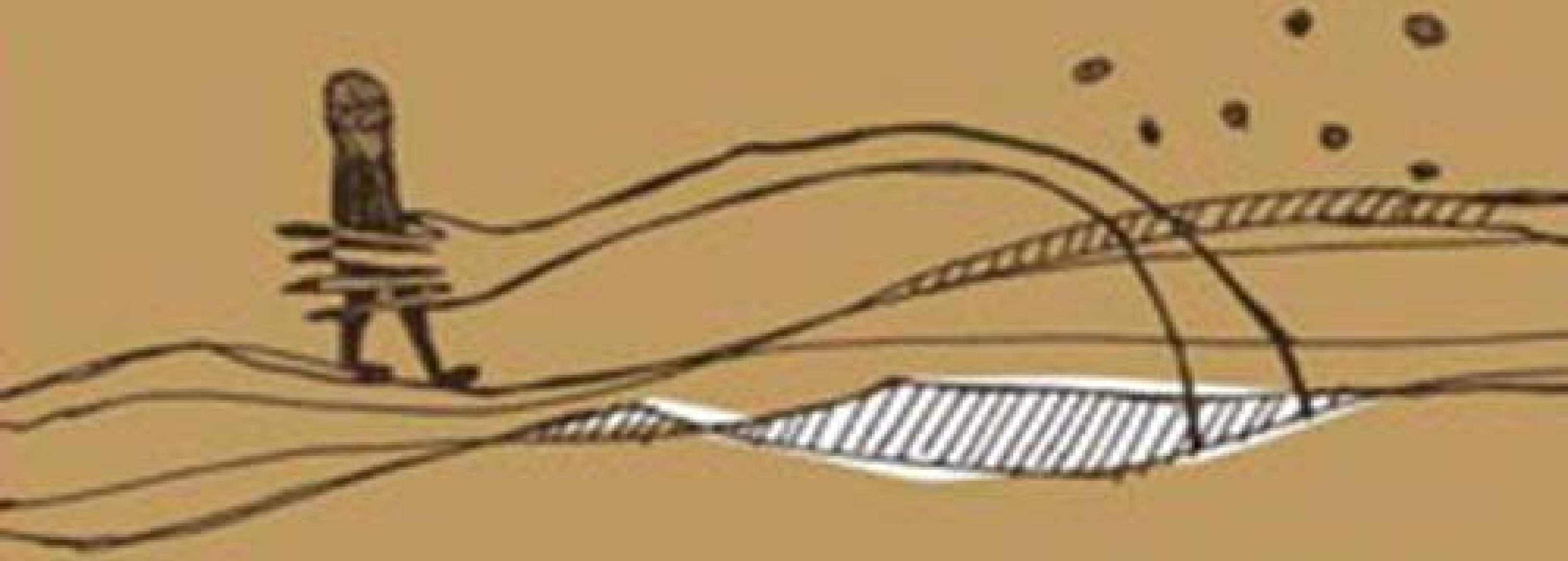

KOBO ABE

KUMLARIN KADINI

çeviren HÜSEYİN CAN ERKİN

MODERN KLASİKLER
MK

KOBO ABE

7 Mart 1924'te Kimifusa Abe adıyla Tokyo'nun Kita kasabasında doğdu, Mançurya'da büyüdü. Babası da doktor olan Abe, 1943'te Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'ne girdi, 1948'de hiç kullanmayacağı tıp diplomasını aldı. İlk şiirlerini 1947'de, ilk romanını 1948'de yayımlattı. Avangard bir tiyatro ve roman yazan olarak ün saldı. 1962'de, *Kumların Kadını* adlı romanıyla, uluslararası ün kazandı. 60'lar boyunca yönetmen Hiroşi Teşigahara'yla birlikte çalışarak dört romanını sinemaya aktardı. Bunlardan *Kumların Kadını* Cannes Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü aldı. On dört romanı, sekiz öykü derlemesi, on yedi oyunu, bir şiir derlemesinden sadece *Kutu Adam* adlı romanı Türkçeye çevrilmiştir. 1993'te ölmüştür.

HÜSEYİN CAN ERKİN

1968 Çorum doğumlu. Çevirmen, öğretim üyesi. 1991 Ankara Ü. D.T.C.F. Japon Dili ve Ed. mezunu. 1996'da yüksek lisansını (Hokkaido Ü. Japonya), 200l'de doktorasını (Ankara Ü.) tamamladı. Araştırma amaçlı olarak çeşitli dönemlere bölünmekle birlikte toplam 6 yıl Japonya'da kaldı. Yine araştırma amaçlı olarak kısa sürelerle Kore, Çin, Hollanda ve İs-panya'da bulundu. Araştırmalarını Japonya'da savaşçı (samurai) kültürünün tarihi, Japon hukuk tarihi, Japonya-Batı ilişkileri tarihi ve Zen Budizm üzerine yoğunlaştırdı. Ayrıca klasik ve modem Japon edebiyatı, Türkiye-Japonya ilişkileri gibi konularda da yayınladığı kitap ve makaleleri var. Çevirilerinden bazıları: Atsuko Toyama, *Yüzyılın Dönemecinde Türkiye;* Yamamoto Tsunetomo, *Hagakure;* Osamu Dazai, *İnsanlığımı Yitirirken;* Kavabata Yasunari, *Kiraz Çiçekleri;* Ryu Murakami, *Yok Yere;* Ryu Murakami, *Emanet Dolabı Bebekleri.*

ÖZGüN ADI : SUNA NO ONNA

Genel Merkez: Barbaros Bulvan, No: 153, Kat: 3,

34349 Beşiktaş /İstanbul

Yaymevi: Barbaros Bulvan Ufuk Apt. C 2 Blok No:58/4

34349 Beşiktaş /İstanbul

Tel: O 212 288 50 68 Faks: O 212 288 50 67

^^w.merke2kitapciUk.com.tr

Genel *Yayin* YOnetmen/ İlknur Ö2demir EDtrOR Mert Tanaydın DÜZELT/ Ayten Koça!

Kapak TASARIM/ Melis Rozental

Grafîk Bilgi Erdoğan

BtR/NCI BASIM Mart 2008, İstanbul

Genel Yayw 152 *Modern Klasİkir 6*

ISBN 978-9944-86-057-4

BASILDIĞI Yer ŞefikMatbaası (0212) 472 15 00

Kobo Abe

KUMLARIN KADINI

Roman

Çeviren Hüseyin Can Erkin

Ceza olmasa, kaçmanın ne tadı kalırdı?

BİRİNCİ BÖLÜM

Adam, bir ağustos günü kayboldu. İzninden yararlanarak, trenle yarım günlük mesafedeki bir yere gitmek için yola çıkmış, bir daha da kimse ondan haber alamamıştı. Kayıp ihbarları ve gazete ilanları da sonuç vermemişti.

Elbette, insanların ortadan kaybolması o kadar nadir rastlanır bir durum değildir. Zaten istatistikler de, her yıl yüzlerce kayıp ihbarının yapıldığını söylüyor. Tuhaf olan, bulunma oranının son derece düşük olması. Cinayet ya da kaza söz konusu olduğunda geride belirgin kanıtlar kalır. Diyelim kaçırılmış olsun, yetkililer kaçırılma nedenini hemen bulurlar. Ancak, bunlardan hiçbirine girmediğinde, kayıp olaylarında ipucu yakalamak imkansızlaşır desek, yanlış olmaz. Eğer bunu tipik bir kaçış olayı olarak adlandırırsak, kayıp olaylarının çoğu tipik kaçış vakası sınıfına giriyormuş.

Bu adamın durumu da ipucu yokluğu noktasında istisna değildi. Nereye gittiği aşağı yukarı anlaşılmış olsa da, o bölgeden adama benzeyen bir ceset bulunduğu raporu gelmemişti. Yaptığı işin niteliği açısından, kaçırılmasına neden olacak ölçüde karanlık işlere bulaştığı da düşünülemezdi. Normal hayatında, kaçabileceğini düşündürtecek bir davranışı da hiç olmamıştı.

Doğal bir şey ama, başlangıçta herkes gizli bir kadın-erkek ilişkisi olduğunu düşündü. Fakat karısı, adamın gezi amacının koleksiyonu için böcek bulmak olduğunu söyleyince, polisler de, adamın iş arkadaşları da iyice açmaza düştükleri hissine kapıldılar. Gerçekten de, böcek şişesi, yakalama ağı gibi şeyler bir kaçamağı kamufle etmek için fazlasıyla kaçıkça olurdu. Üstelik, resim kutusu gibi tahta bir kutuyu ve matarasını çaprazlama omzuna asmış, ilk bakıldığında bir dağcıyı andıran ada-

mın S. istasyonunda trenden indiğini anımsayan istasyon görevlisinin ifadesiyle yanında kimsenin olmadığı, tamamen tek başına olduğu tespit edilmiş, kaçamak tahmini de dayanaksız kalmıştı.

Bunalım sonucu intihar görüşü de atıldı ortaya. Bunu dile getiren, adamın kendini psikolojik tahlile vermiş bir iş arkadaşıydı. Bir yetişkin olduktan sonra bile, hâlâ böcek koleksiyonu gibi hiçbir yaran olmayan bir uğraşa sahip olmanın bile psikolojik bir eksikliğin kanıtı olduğu düşüncesindeydi.

Çocuklarda bile, böcek toplamayı saplantı haline getirmek, çoğunlukla Oe-dipus kompleksine kapılmış olanlarda oluyordu ve isteklerinin tatmin edilmemesinin bedeli olarak, asla kaçamayacak böcek ölüsüne üst üste iğneler batırdıklarını söylüyordu. "Düşünün ki," diyordu adam, "bu eğilim yetişkin olduğunda bile sona ermemişse, şüphesiz rahatsızlığın iyice arttığının bir göstergesidir. Çoğu böcek koleksiyoncusunun şiddetli bir sahip olma arzusu taşıması, aşın dışlama eğilimi göstermesi, kleptoman ya da homoseksüel eğilimleri olması kesinlikle tesadüf değildir. Oradan, bunalım sonucu intihara bir adım kalır. Gerçekten de, koleksiyon tutkunları içinde biriktirme eyleminden ziyade, böcek öld^ürme kabı içindeki pnısik asidin öldürme gücünün cazibesine kapılarak bir türlü koleksiyon tutkusundan vazgeçemeyenler de varmış... Sözü açılmışken, adamın bize o hobisinden bir kez bile söz etmemiş olması da, onun kendi hobisini karanlık bir uğraş olarak algıladığım kanıtlamaz mı?"

Ancak, ayrıntılarıyla düşünülmüş bu varsayım da, bir ceset bulunmadığı için gündeme taşınmadı.

Böylece, kimse gerçek nedenini anlayamadan, yedi yıl geçti ve Medeni Kanunun 30. maddesine göre adamın ölmüş olduğu kabul edildi.

Bir ağustos öğleden sonrası, kocaman bir tahta kutu ve matarasını çaprazlamasına omzuna asmış, pantolonunun paçala-nnı sanki hemen dağa tırmanmaya başlayacakmış gibi çoraplarının içine hkışhrmış, kül rengi piket şapkalı bir adam, S. istasyonunda perona indi.

Ancak o çevrede hrmanmaya değecek bir dağ yoktu. Çıkışta biletini verdiği istasyon görevlisi de arkasından şüpheyle bakakaldı. Adam kararlı adımlarla ilerleyip, istasyonun önünden kalkan otobüsün en arka sırasındaki koltuğa oturdu. Dağın tam tersi yöne giden otobüstü.

Adam son durağa kadar otobüsten inmedi. Otobüsten indiği yer, engebeli bir alandı. Alçakta kalan kısımlarda daracık bölümlenmiş pirinç tarlalan, onlann arasındaki hafif yüksekliklerdeyse adacıklar halinde dağılmış hurma bahçeleri vardı. Adam indiği gibi köyün içinden geçip, gitgide bembeyaz kuru toprakların çoğaldığı sahil tarafına yönelerek yürümeye devam etti.

Nihayet evlerin bittiği yerde seyrek bir çam korusu başladı. Her ne arada olduysa, ince tanecikleri ayakla^^ alhna yapışan kumluğa gelmişti. Yer yer ot öbeklerinin kumlan gölgelediği yerler, hatta iki üç metrekare genişliğinde cılız patlıcan tarhları vardı ama ortalıkta kimsecikler görünmüyordu. Adam, nihayet ileride o gün gitmeyi amaçladığı denize ulaşacağına kanaat getirdi.

Adam ilk kez durdu. Çevresini kolaçan ederek, gömleğinin koluyla terini sildi. Yavaş hareketlerle tahta kutusunu açıp üst kapaktan demet halinde yerleştirdiği çubuk parçalannı çıkart-h. Çubuklan birbirlerine monte edince böcek yakalama ağı haline geldiler. Çubuk kısmının ucuyla ot öbeklerine vurarak

tekrar yürümeye başladı. Kumlara deniz kokusu sinmişti.

Ne kadar yürüdüyse de bir türlü deniz görünmedi. Belki, zeminin engebeli oluşundan dolayı, görüş alanı kapanıyordu ama aynı manzara sonsuza kadar devam edecekmiş gibiydi. Sonra, aniden görüşü açıldı ve bir köy göründü. Yüksek bir yangın kulesinin çevresinde, zemini taş döşeme ile pekleştirilmiş ahşap çatılı evlerin toplandığı, her yerde karşılaşılabilecek türden yoksul bir köydü. Bazı evlerin çatısı siyah kiremitten yapılmıştı, düz teneke çatılı bir bina da vardı. Düz teneke çatılı ev, köydeki tek kavşağın köşesindeydi. Herhalde balıkçılık kooperatifinin toplantı yeri olmalıydı.

Daha ileride mutlaka hedefindeki denize ve kum tepeciklerine ulaşacaktı. Ancak, köy anormal bir genişliğe sahipti. Çok dar toprak alanlar da vardı ama büyük kısmı beyaza çalan kumlarla kaplanmıştı. Yine de yerfıstığı ve patates yetiştirilen tarhlar vardı ve deniz kokusuyla karışık besi hayvanlarının kokusu da geliyordu. Kum ve kille alçı gibi düzleştirilmiş yolun kenarlarında kırık deniz kabuklarından oluşan tepecikler de vardı.

Adam yolda ilerledikçe, balıkçılık kooperatifinin önündeki açık alanda oynayan çocuklar, yan yatmış tezgâhın önünde balık ağı onaran yaşlı adam, köyün tek bakkalının önünde toplaşmış saçları seyrek kadınlar, rastladığı herkes yaptıkları işi bir an bırakarak adama kuşkulu bakışlar fırlattılar. Fakat adam hiç aldırış etmedi. Onun ilgisini çeken sadece kumlar ve böceklerdi.

Şaşırtıo olan yalnızca köyün genişliği değildi. Yol gitgide yukarı çıkan bir yokuş haline gelmişti. Bu tahminini aşan bir durumdu. Denize doğru ilerlediği müddetçe, doğal olarak yokuş aşağı olması gerekirdi. Acaba, haritaya yanlış mı bakmıştı? Tam o sırada karşılaştığı genç kıza sormak istedi. Kız telaşla bakışlarını kaçırarak, sanki duymuyormuş gibi bir tavırla yanından geçip gitti. *Yapacak bir* şey *yok. Bunlara aldırmadan ilerlemeye devam edeyim. Nihayetinde, kumların rengi, balık ağları, öbek öbek deniz kabukluları bulunduğuna göre deniz de çok yakın olmalı.* Gerçekten içinde tehlike hissi uyandıracak hiçbir şey yoktu.

Yol gitgide dik bir yokuş, gerçek bir kumluk haline geldi.

Ancak, evlerin bulunduğu kısım yükselmiyordu. Sadece yol yükseliyor, köyün kendisi düz zeminde devam ediyordu. Hayır, sadece yol değil, binalann arasında kalan sınır kısmı da yolla aynı şekilde yükseliyordu. O yüzden, bakış açısına göre, köyün bulunduğu alan bir yokuş olmasına rağmen, evlerin düz zemin üzerine yapıldığı söylenebilir. Bu izlenimi ilerledikçe daha da güçlendi, nihayet bütün evler kumdan yükseltilerin içine oyulan alanlara yapılmış gibi görünmeye başladı. Dahası, kumun yükseltisi evlerin çatılannı aşmaya başladı. Evler, kumluktaki çukurlara gömülüp gidiyordu sanki.

Yokuşun eğimi aniden dikleşti. Buralar evlerin çatısına kadar, basit bir hesapla yirmi metre yüksekliğe kadar çıkıyor olmalıydı. Acaba nasıl bir yaşam süıiyorlar diye derin oyuklardan birine göz atmak için kıyıya yaklaştığında, aniden kopan bir rüzgarla nefesi kesilecek gibi oldu. Birden görüş alanı açıldı, bulanık deniz köpükler çıkararak, ayaklannın altındaki sahili dalgalanyla yalıyordu. O hedeflediği kum tepesinin zirvesine ulaşmıştı.

Mevsim rüzgârlannın dövdüğü denize bakan kısım, kum tepecikleri hakkında genel kabul gören tanımlamalarda olduğu gibi, suni olarak yükseltilmiş gibi dik bir eğime sahipti, seyrek, iğne yapraklı bitkiler biraz olsun düz kısımlan seçerek cılız kümeler oluşturmuşlardı. Ancak, köy tarafına bakınca, kum tepesinin zirvesine yakınlıklarına göre daha derin oyulmuş büyük çukurlar, köyün merkezine doğru kat kat sıralanarak devam ediyordu, erimeye yüz tutmuş arı kovanı gibi bir görünümü vardı. Hatta,

köyle kum tepeciği iç içe geçmiş gibiydi. Her halükârda, insanı rahatsız eden, sinir bozucu bir manzaraydı.

Fakat, hedeflediği kum tepesine ulaştığına göre, bir sorun yoktu. Matarasındaki sudan bir yudum alan adam ağzını ıiz-gâra doğru açtığında, kum taneleri ağzının içine yapıştı.

Adamın hedefi kumlukta yaşayan böceklerden toplamaktı.

Elbette, kumluklardaki böcekler şeklen küçüktür ve albenileri zayıftır. Ancak, kendini adamış bir koleksiyoncu, kelebeklere ya da yusufçuklara dönüp bakmaz bile. Onlar, hasta koleksiyoncular; kendi örnek kutularını rengarenk süslemeyi amaçlamadıkları gibi, taksonomiye ilgileri de yoktur; elbette aktarlar için malzeme arayışında da değillerdir. Böcek koleksiyonculuğunun daha basit, daha doğrudan bir zevki vardır: Yeni bir tür bulmak. Bu hedefe bir ulaşılırsa, Latince uzun bir isimle birlikte koleksiyoncunun kendi adı da böcekler atlasına italik harflerle dahil edilir ve yan sonsuz bir anlam kazanmış olur. İsterse böcek şeklinde olsun, uzunca bir süre insanların belleğinde yer edinilebilecekse, harcanan çabalar da amacına ulaşmış demektir.

Evet, böyle bir şans farklı türlerin bolca bulunduğu ama fark edilmesi zor küçük böcekler alanında daha yüksektir. O yüzden bu adam da uzunca bir süre, insanların iğrendiği dip-tera familyası, özellikle de sinekler üzerinde dikkatini yoğunlaştırmıştı. Gerçekten de, sinekgiller şaşırtıcı ölçüde zengindir, Japonya'da ender bulunan türlerin bile varlığı tespit edilmiştir. Herhalde, sineklerin yaşam alanının insanların yaşam alanına yakın olınası bunun en önemli etkeniydi.

En baştan itibaren o yaşam alanı konusunu düşünmesi gerekirdi. Farklı türlerin bulunması, her halükarda, o ölçüde yaşam alanına adaptasyon yeteneğine sahip olduklarını göstermez mi? Bu soruyu aklına getirdiğinde, adam neredeyse sevincinden kalkıp oynayacaktı. *Aklıma gelen bu düşünce hiç defe-na değil. Adaptasyon yeteneğinin güçlü olması, başka böcek türlerinin yaşayamadığı kötü koşullara bile uyum sağlayabileceklerini gösterir. Sözgelişi, her türlü canlının yok olduğu çöl gibi alanlar...*

Sonralan adam kumlukları dikkate almaya başlamıştı. Bir süre geçince de bunun semeresini almıştı. Bir gün evinin yakınlarındaki ırmak boyıında kınkanatlılar familyasından kap-lanböceğine *(Cicindela lapana, Motschulsky)* benzeyen ufak, uçuk pembe renkli bir böcek bulmuştu. Elbette, kaplanböcek-leri arasında farklı renk ve desenlere sahip olanların çok olduğu bilinen bir gerçektir. Fakat, ön ayaklarının şekli söz konusu olunca durum farklılaşır. Kınkanatlılann ön ayaklarının şekli, türlerin ayrımında önemli bir standarttır ve ön ayakların şeklinin farklılığı, o böceğin farklı bir türe ait olduğu anlamına gelir. Adamın gözüne ilişen böceğin ön ayağının ikinci eklemi gerçekten dikkat çekici bir özelliğe sahipti

Normalde kaplanböceklerinin ön ayaklan, ne kadar hızlı olduklarını gösterircesine, siyah ve ince olur. Ancak, o böceğin ön ayaklan sanki kalın bir kılıf geçirilmiş gibi küttü ve sarıya çalan bir rengi vardı. Elbette, çiçek tozlarına bulanmış da olabilir. Öyle bile olsa, çiçek tozlarının bulaşmasını sağlayacak bir düzenek, örneğin kıl, olduğu ihtimali düşünülebilir. Eğer adam yanlış görmediyse, bu büyük bir buluş olacaktı.

Ancak, maalesef elinden kaçırmıştı. Biraz da heyecanlanmış olması yüzünden; üstelik kaplanböcekleri baş döndürücü bir hızla hareket ederler. Uçup kaçar, sonra sanki 'yakala beni' dercesine, durdukları yerde dönerek arkalarına bakarlar. Bu görüntülerine aldanıp yaklaşınca tekrar kaçar, durdukları yerde dönüp beklerler. İnsanı sefil bir hale gelene kadar uğraştırır, sonra da otların arasında kayboluverirler.

Böylece, o san ön ayaklı kaplanböceği adamda bir saplantı haline gelmişti.

Adam, kumluklara dikkat etmek düşüncesinde yanılmamışa benziyordu. Gerçekten de, kaplanböcekleri, tipik çöl böcekleridir. Bir açıklamaya göre, o acayip uçma teknikleri hedef aldıkları küçük hayvanları yuvalarından çıkartmak için bir tuzaktır. Sözgelişi, fare ve kertenkele gibi hayvanların, sonunda davetlerine uyup çölde yollarını kaybetmelerini, açlık ve yorgunluğa yenik düşmelerini bekleyerek, leşlerini yerler. Halk arasında 'postacı' gibi nezih bir isimleri ve ilk bakışta düzgün bir görünümleri vardır ama aslında çeneleri keskindir ve ortakçılığı kabul etmeyecek kadar vahşidirler. Bu açıklama bir yana, en azından adamın kaplanböceğinin ayak hareketlerinin cazibesine kapıldığı şüphe kaldırmaz bir gerçekti.

Öyle olunca, bu kaplanböceklerinin yaşama koşullarının temeli olan kum hakkında da adamın ilgisinin güçlenmesi doğaldı. Adam, kumla ilgili farklı kaynaklan incelemeye başladı. İncelemeye başlayınca, bu kum denen madde de bir hayli ilgi çekiciydi. Sözgelişi, ansiklopedide 'kum' maddesini açıp baktığında şu açıklamayla karşılaşmıştı.

Kum: Kayaların ufalanmasıyla oluşan kütle. Bazen mıknatıs ve kalay tozu, ender olarak altın parçacıkları içerebilir. Çapı 2 *ila 1/16 mm olur.*

Son derece açık bir tanımlama. Yani kum, parçalanan taşlardan oluşan çakıllar ve kil arasında bir maddedir. Fakat bu 'arasında' ifadesi yeterli bir açıklama değildir. Taş, kil ve kumun karmaşık bir bileşimi olan toprak içerisinden, neden sadece kum elenerek ayrılmış ve çöl, kumsal gibi alarılar oluşmuştur? Eğer, basit bir bileşen olsaydı, rüzgar ve suya bağlı erozyon sırasında kayanın yüzeyi ve toprak arasında karş^ılıklı olarak hareket

eden sayısız bileşen türünün ortaya çıkması gerekirdi. Ancak, gerçekte var olan taş, toprak ve kum olmak üzere, net bir şekilde ayrılabilen üç unsurdur. Daha da garip olan, bunun sadece kumlarla sınırlı oluşudur. Enoşima sahili olsun, Gobi Çölü olsun, taneciklerin büyüklüğü pek farklılaşmaz, 1/8 mm ortalamasıyla, hemen hemen Gaus Formülü gibi bir eğri çizerek alana yayılmaktadır.

Bir tanıtım kitabı rüzgar etkisi ve suya bağlı toprak erozyonu analizini, basit bir şekilde hafiflik sıralamasıyla daha uzağa götürüldüğü sonucuna bağlayarak açıklıyordu. Fakat, 1/8 mm'lik çapın ne arılama geldiğine dair bir açıklama yoktu Buna karşılık, başka bir jeoloji kitabında aşağıdaki açıklama eklenmişti:

Su olsun, hava olsun, tüm hareketler akıma neden olur. Bu akımların en kısa dalga uzunluğu da çöldeki kumun çapı ile aynı uzunluktadır. Bu özelliği dolayısıyla, sadece kum tanecikleri toprağın içinden sürüklenmekte, akım ile dik açılı bir yöne taşınmaktadır. Toprağın bileşim gücü zayıf olduğunda, elbette taş veya killi toprağın uçmayacağı bir akımla bile, kum tanecikleri havaya kaldırılır, tekrar düşerken de aynı akımın etkisiyle taşınmış olur.

Her nedense, kumun özelliği tamamen akışkanlar mekaniği alanına giriyor gibiydi.

O yüzden, başka bir tanım ekleyecek olursak. ..

...ayrıca, kayalardan kopan parçalar arasında akım dolayısıyla en kolay taşınabilecek tanecik.

Yeryüzünde rüzgar ve su hareketleri olduğu sürece kumlukların oluşumu, belki de kaçınılmazdır. Rüzgâr estiği, ırmaklar aktığı, denizler dalgalandığı müddetçe, kum tanecikleri toprak bileşenleri arasından çekilerek, sanki bir canlı gibi, her yere sürüklenir gider. Kum asla dinlenmez. Sakince, fakat sağlam adımlarla, yer şekillerini tehdit, hatta yok eder.

Kumdaki bu hareketlilik, adamda şok etkisi yaratmış, heyecanlanmasına neden olmuştu. Kum taneciklerinin pürüzsüz olması, normalde düşünüldüğü gibi sadece kuruluğun sonucu değil, herhangi bir canlının yanına yaklaşmasıuu engellemek için olsa gerek. İnsanların sürekli bir yere bağlı kalma eğiliminde olmalarıyla karşılaştırıldığında, müthiş bir fark söz konusudur.

Gerçekten de kum yaşama uygun bir madde değil. Fakat sabit olarak bir yere yerleşmek, yaşam için mutlaka gerekli mi? Sabit yaşama bağlılık yüzünden çıkmıyor mu o çetin rekabetler? Eğer sabit yaşamdan vazgeçip, canlılar kendilerini kumun hareketliğine bırakacak olsalar her türlü rekabet de ortadan kalkar herhalde. Gerçekte, çölde de çiçek açıyor, böcekler yaşamaya devam ediyor. Güçlü uyum yeteneklerini kullanarak, rekabet alanı dışına kaçan canlılar bunlar. Sözgelişi bu adamın peşine düştüğü kapl anböcekleri gibi...

Hareketlilik halindeki kumun gö^mtüsünü gözünde canlandırmaya çalışırken, adamın kendisinin de hareketliliğe kapıldığını hissettiği oluyordu.

Hilal şeklinde yükselerek su r gibi köyü sarmalayan kumulların zirve hattı boyunca adam, bakışlarını sürekli yerde tutarak yürümeye başladı. Uzaklardaki manzara hemen hiç dikkatini çekmiyordu. ^kek koleksiyoncuları için önemli olan, tüm dikkatlerini ayaklarını bastıkları

yerden itibaren yarıçapı üç metrelik alan içerisinde yoğunlaştırabilmektir. Mümkün olduğunca güneşi arkaya almamak da yapılması gerekenlerden biridir. Güneş arkadan gelecek olursa, koleksiyoncu kendi gölgesiyle böcekleri ürkütüverir. Bu yüzden koleksiyon hastasının alnı ve bumu hep güneşten kapkara yanmış olur.

Adam aynı adun aralıklarıyla yavaş yavaş yürümeye devam etti. Her adım atışında kum yükselerek ayakkabısını örtüyordu. Uygun nem oranını bulduklarında bir gün içerisinde kök salabilen otların yer yer salınmaları dışında hiçbir canlı hareketi yok gibiydi. Arada sırada uçup gelenlerse, sadece insan terinin kokusuna gelen yeşil sineklerdi. Fakat, tam da böyle bir yer olduğu için ümit beslemek boş değildi. Özellikle kınkanatlılar sürüleşmekten hoşlanmazlar, ekstrem durumlarda bir kilometre çapında bir alana tek başlarına hükmederler. Sabırla yürümeye devam etmekten başka çare yoktu.

Aniden durdu. Otların dibinde bir şey kımıldamıştı. Örümcekti. Örümceklerle işi yoktu. Bir sigara yakmak için oturdu. Deniz yönünden durmaksızın rüzgâr esiyor, iyice aşağıda kalan kum tepesinin eteklerini beyaz dalgalar kemiriyordu. Batı tarafında, kum tepesinin bittiği yerde, sivri kayalarıyla küçük bir tepe denize doğru çıkıntı yapmıştı. Onun üzerinden iğne demetleri halinde güneş ışınlan gökyüzüne saçılıyordu.

Kibriti bir türlü yakamadı. On kadar kibrit çöpünü çaktıy-sa da, onu da söndü. Attığı kibrit çöplerinin çevresindeki kum-

lar, çoktan saatindeki saniye ibresinin hızıyla harekete geçmişti. Kum dalgalarından birine odaklandı, dalga tam topuğunun kıyısına ulaştığında ayağa kalktı. Pantolonunun dikişlerinden kumlar döküldü. Tükürdü, ağzının içine pütür pütür kum yapışmıştı.

Yine de, böceklerin sayısı neden bu kadar azdı? Belki de kumun hareketliliği çok şiddetliydi. Hayır, vazgeçmek için henüz erken. Teorisine göre hâlâ olasılıklar mevcuttu.

Kumulların zirve hattı düzleşmişti, denizin aksi yönünde bir çıkıntı oluşturuyordu. İşte tam avımı bulacağım yer, diye düşünerek inmeye başladığı hafif eğimli yok^ta, kamışlardan yapılmış bir çitin ancak uçlan yer

yer göze çarpıyordu, ötesinde bir basamak daha alçakta kalan bir sahanlık vardı. Makineyle yapılmışçasına muntazam desenler oluşturmuş rüzgânn izlerini takip edince, aniden görüş alanını kapatan, derin çukura tepeden bakan bir yann tepesine ulaşıverdi.

Çukur, eni yirmi metreden fazla, kargacık burgacık bir oval şekle sahipti. Öteki yakada biraz eğim var gibi görünüyordu ama adamın durduğu yer hemen hemen dik açıyla alçalıyordu. Kalın bir porselenin kenarları gibi kıvrımlar oluşturarak ayaklarının dibine kadar ulaşıyordu. Korka korka bir ayağını kıyısına basıp aşağıya baktı. Çukurun içi, çevredeki aydınlıkla tezat yaratacak ölçüde, çoktan loşlaşmıştı.

Karanlığın içinde, bir duvan kumlara yaslanmış gibi duran sessiz, küçük ev istiridyeyi andınyordu.

Ne olursa olsun, kumlann kanununa karşı gelinemez...

Fotoğraf makinesini eline aldığı anda ayağının altındaki kumlar hışır hışır kaymaya başladı. İrkilerek ayağını çektiyse de, kumlann akışı duracak gibi değildi. Tuhaf ama tehlikeli bir dengedeydi. Nefes nefese, terleyen eUerini defalarca pantolonunun yanlarına sürttü.

Kulağının dibinde birinin öksü rduğünü duydu. Nasıl ortaya çıktı bilinmez, muhtemelen köyün balıkçılarından biri, yaşlı bir adam neredeyse omzuna dokunacak bir mesafede yanında duruyordu. Bir kameraya, bir çukurun dibine bakarak sm-tıyordu, yüzü tabaklanmış tavşan derisi gibi kınş kırıştı. Kan toplamış gözlerinin kenarianndaki çapaklar kalın bir tabaka haline gelmişti.

"Araştırma mı?"

Radyodan gelircesine, rüzgâra karışan cılız bir ses çıkartmıştı. Fakat aksanı gayet netti, anlaşılması güç değildi.

"Araştırma?" Adam telaşla objektifi sakladı, karşısındakinin göreceği şekilde böcek yakalama ağını kaldırdı "Neden söz ettiğinizi anlayamadım ama... Ben, bakın işte, böcek topluyorum. Böyle kumluk yerlerdeki böceklerle özellikle ilgileniyorum."

"Nasıl?"

Herhalde karşısındakine tam olarak açıklayamamıştı.

"Böcek koleksiyonu!" diye tekrarladı daha yüksek bir sesle. "Böcek işte, böcek! Böyle, böcek yakalıyorum!"

"Böcek?"

Yaşlı adam kuşkulu bir ifadeyle gözlerini kısıp tükürdü. Tükürdü demekten ziyade, tükürük ağzından yere sarktı dernek, belki daha doğru olur. Rüzgâra kapılarak, dudağının kenarına yapışmış bir ip haline gelip uçtu tükürüğü. Acaba, bu kadar kafasına takılan neydi?

"Buralarda herhangi bir araştırma mı yapılıyor?"

"Hayır, a raştına değilse sorun yok gerçi..."

"Araştırma için gelmedim."

Yaşlı adam, hiçbir tepki vermeksizin, öylece sırtını dönüp, hasır terliğinin ucundan çıkan parmaklarıyla kumlan tekmelemiş gibi ^yüıüyerek tepenin üstüne doğru uzaklaştı.

Elli metre kadar ileride, nereden çıktılarsa, aynı tarz giysiler içindeki üç adam çömelmiş, sessizce yaşlı adamı bekliyor gibiydiler. İçlerinden biri dizinin üzerinde muhtemelen bir dürbünü fırıl fnl çeviriyordu. Sonra, yaşlı adamı da aralarına alarak, dördü birlikte konuşmaya başladılar. Karşılıklı olarak, ayaklarının dibindeki kumlara bir şeyler çiziyormuş gibi hareketlerle, bir hayli sert bir tartışma sürdürüyor gibiydiler.

Aldırış etmeden kaplanböceği arayışını sürdürmek için hareketlendiği anda yaşlı adam telaşla tekrar yanına geldi.

"Öyleyse sen vilayetin adamı değilsin?"

"Vilayet? Hiç alakam yok.”

Artık yeter dercesine ani bir hareketle kartvizitini çıkarıp uzatınca, yaşlı adam dudaklarını oynatarak uzun uzun okudu.

"Haa, okulda öğretmensiniz yani."

"Vilayetle falan hiçbir ilgim yok benim."

"Hmm, öğretmenlik yapıyorsun demek."

Nihayet ikna olmuş gibi, gözlerini iyice kısıp yüzünü kırıştırarak, kartviziti birisine sunacakmış gibi iki eliyle tutarken diğerlerinin yanına döndü. Bunun üzerine diğer üçü de, yeterli bulmuş olacaklar ki, ayağa kalkarak uzaklaştılar.

Yaşlı adam geri geldi.

"Bu arada, sen şimdi ne yapmak niyetindesin?"

"Söyledim ya işte. Böcek arıyorum."

"İyi de, şehre giden son otobüsün zamanı geçti..."

"Kalabileceğim bir yer var mı?"

"Kalacak yer? Bu köyde mi?" Yaşlı adamın yüzünde bir yerler seğiriyor gibiydi.

"Burası olmazsa, komşu köye kadar yürürüm."

"Yürür müsün?"

"Ne de olsa acelem yok..."

"Hayır, hayır. O kadar zahmete girmenize hiç gerek yok..." Aniden, yardımsever, pohpohlar gibi bir tavır aldı. "Gördüğünüz gibi yoksul bir köydür burası. Doğru dürüst ev yok ama siz olur derseniz, sizin için birilerinden rica edebilirim."

Kötü bir niyeti yok gibiydi. Yalnız, bir şekilde tedirgin gibiydiler, herhalde vilayet görevlilerinin inceleme için gelmesinden. Tedirginlikleri kaybolunca, temiz kalpli, sıradan köylüler olurlar.

"Eğer böyle bir iyilik yaparsanız minnettar kalırım... Elbette, karşılığını öderim... Köy sakinlerinden b^^m evinde ağırlanmak çok hoşuma gider."

Rüzgâr yavaş yavaş hafiflerken güneş battı. Adam, kumların oluşturduğu desenleri göremez hale gelene kadar arayışına devam etti.

Doğru dürüst hiçbir şey bulamamıştı.

Düzkanatlılardan küçük kanatlı cırcır böceği ve beyaz kabuklu kulağa kaçan.

Yanmkanatlılardan kırmızı şeritli bir böcek, adından tam olarak emin değil.

Aradığı kınkanatlıgillerden kırmızı palmiye böceği ve uzun ayak tuzak böceği.

Onun için önemli olan kaplanböceği türünden tek bir örneğe bile rastlamamıştı. Zaten bu yüzden, ertesi günkü mücadelesinin keyifli geçeceğine inanıyordu ya...

Yorgunluk gözlerinde yanan bir nokta haline gelmiş, uçuşuyordu sanki. Her seferinde, bilinçsizce yürümeyi kesip kumulların karanlığına bakıyordu. Hareket eden her şey kaplanböceği gibi görünüyordu.

Sözleştikleri gibi, yaşlı adam kooperatif binasının önünde bekliyordu.

"Zahmet oluyor, kusura bakmayın..."

"Hiç önemli değil. Umarım hoşunuza gider..."

Bir toplantı vardı herhalde, binanın içinde dört-beş adam bir daire oluşturarak oturmuş gülüşüyorlardı. Giriş kapısının üstünde 'Köyümüzü Seviyoruz' yazılı kocaman bir tabela asılıydı. Yaşlı adam içeriye doğru seslenince gülüşmeler bıçakla kesilmiş gibi duruverdi. Sonra yaşlı adam yol

gösterir gibi bir hareketle adamın önüne düştü. Deniz kabukluları serpilmiş yol, loş karanlık içerisinde beyazlığıyla belirginleşmişti.

Yaşlı adamın onu götürdüğü yer, köyün ucunda, kumulların yukarılarına bitişik çukurlardan birindeki evdi.

Kum tepesinin zirve hattına paralel olarak uzanan ince bir yolda sağa dönüp bir süre ilerledikten sonra yaşlı adam karanlığa doğru çömelerek, ellerini çırpıp seslendi: "Heey! Teyze!"

Ayaklarının altındaki karanlığın içinde bir lamba ışığı sallanırken yanıt geldi.

"Buradan, buradan! O hasırın kıyısında merdiven var..."

Elbette, merdiven kullanılmadığı müddetçe, bu kumluktaki yardan aşağı inmek mümkün olmaz. Hemen hemen çatıdan üç kat daha yüksek bir yerdeydiler, merdivenle inmek bile o kadar kolay olmayacağı belliydi. Gündüzden anımsadığı kadarıyla, biraz daha hafif bir eğim vardı ama şu an zemine dik açı yapıyor gibiydi. Merdivenin basamakları farklı aralıklarla yapılmıştı, insan dengesini yitirdiği anda kendini yerde bulabilirdi. Sanki doğal bir kalenin içinde yaşıyorlarmış gibi görünüyordu.

"Hiçbir şeyi kafanıza takmayın, dinlenmenize bakın..."

Yaşlı adam aşağıya inmeden geri döndü. Başından aşağı kumların dökülmesine rağmen adam, gençliğine geri dönmüş gibi meraklı, etrafındaki her şeyi inceliyordu. Her şeyden ziyade, yaşlı adam 'teyze' diye seslendiğine göre yaşlı bir kadınla karşılaşacağını sanmıştı ama elinde lambayla onu karşılayan kadın otuz yaşlarında, her haliyle cana yakın gözüken, ufak tefek bir kadındı. Belki makyaj da yapmıştı ama sahil bölgesinde yaşayan bir kadın için teni oldukça beyazdı. Sevincini sak-layamazmış gibi bir tavırla buyur etmesi her şeyden daha fazla mutluluk vericiydi.

Aslında, kadının sıcak karşılaması olmasa, evin salaşlığına dayanamazdı. Belki de, aptal yerine konulduğunu düşünerek içeriye girmeksizin geri dönerdi. Duvarları soyulan, bölme duvarları yerine kalın perde asılmış,

sütunları eğrilmiş, tüm pencerelere tahtalar çakılmıştı, çürümeye yüz tutan yer hasırlarına bastıkça ıslak sünger üzerinde yürüyormuş gibi bir ses çıkıyordu. Üstüne üstlük, yanık kumdan çıkıyora benzer bir koku her yanı kaplamıştı.

Ancak, tüm bunlara katlanabilirdi. Kadının tavırları, içini yumuşatmıştı. Böyle bir gece geçirmenin zor bulunur bir deneyim olacağını düşündü. Üstelik, şans eseri buralarda iyi bir böcek de bulabilirdi. Her haliyle böceklerin hoşlanacağı bir ortamdı.

Hislerinde yanılmamıştı. Girişte, buyur edildiği ocağın yanındaki yere oturduğu anda yağmur pıtırtılan gibi sesler duydu. Pire sürüsü dolaşıyordu. Fakat bu kadarcık bir şeyle heyecanlanacak biri değildi. Böcek koleksiyoncuları bu tür durumlar için hazırlıklı gezerler. Giysilerinin içine DDT ekmesi, açıkta kalan kısımlara da böcek kovucu krem sürmesi yeterli olurdu.

"Yemek hazırlayacağım, o arada..." dedi kadın lambayı kavrayıp ayağa kalkarken, "karanlık olacak ama sabredersiniz umarım."

"Sadece tek bir lamba mı var?"

"Evet, maalesef..."

Sıkılgan bir gülümseme takınınca sol yanağındaki gamzesi belirivermişti. Gözleri dışında, oldukça sempatik bir yüzü vardı. Fakat, gözlerinin o hali de bir göz hastalığı yüzündendi herhalde. Kızarmış göz kenarları ne kadar makyaj yaparsa yapsın örtülecek gibi değildi. *Yatmadan önce göz merhemini vermeyi unutmayayım...*

"Olabilir ama önce banyoya girmek isterdim..."

"Banyo?"

"Yok mu?"

"Kusura bakmayın ama bir sonraki gün ancak."

"Bir sonraki gün? Bir sonraki gün ben artık burada olmaya-ki." Farkında olmadan yüksek sesle gülmüştü.

"Öyle mi?"

Kadın yüzünü çevirirken gergin bir ifade takındı. Hayal kı-nklığına uğramış olmalıydı. Evet, taşralılar böyle dobradır işte. Adam dudaklarını, kaşınıyorlarmış gibi, sık sık dilini çıkartarak yalıyordu.

"Banyo yoksa, hiç olmazsa üzerimden bir su boca edebilsem. Her tarafım kum içinde kaldı da..."

"Su da, maalesef bir kova kadar var. Eh, kuyu buradan biraz uzakta kalıyor."

Kadın bir hayli mahcup olmuş gibiydi, adam daha fazla konuşmamanın daha iyi olacağını düşündü. Üstelik, çok kısa bir süre sonra, yıkanmanın hiçbir anlamı olmayacağını öğrenecekti.

Kadın yemeği getirdi. Buğulama balık ve midye çorbası. Her haliyle sahil bölgesi yemeğiydi. Bu bir sorun değildi ama adam yemeye başlayınca kadın gelip tam üzerine şemsiye açtı.

"Bu ne için?" Acaba, bu bölgeye özgü bir âdet miydi?

"Şey, böyle yapmazsak yemeğinize kum dolar."

"Neden?" Şaşırarak tavana baktı ama delik bir kısım yok gibiydi.

"K^ işte ..." dedi kadın, birlikte tavana bakarak. "Her yerden yağıveriyor... Bir gün temizlik yapmasam bir kanş yığılıyor."

"Çatınızda delik mi var?"

"Yok ama kum yeni yapılmış çatıların altından bile durmaksızın içeriye dolar. Gerçekten, korkunç kelimesi hafif kalır. Ağaç kemiren böceklerden daha beterdir, kum dediğin."

"Ağaç kemiren böcekler mi?"

"Ağaçların içinde delikler açan böcekler."

"O dediğin beyaz karıncalardır."

"Hayır, tam bu kadar, kalın kabuklu olurlar."

"Haa, o zaman testereli hamamböceği."

'Testere?"

"Kırmızımsı olur, uzun kıllan vardır."

'1iayır, bronz renginde, pirinç tanesi büyüklüğünde ..."

"Öyleyse, fosforlu yaprak böceği."

"Bıraksan, şu kalınlıktaki direği bile hemen çürütüverir."

"Fosforlu yaprak böceği mi?”

"Hayır, kum..."

"Neden?"

"Bir yerden giriyor işte. Rüzgârın yönünün ters olduğu günlerde sabah akşam çatıya çıkıp temizlemeyince, çatının kaldıramayacağı kadar birikiverir... "

"Eh, çatının üstünde kumun birikmesi pek hoş olmaz tabii. Yine de, kum yüzünden direklerin çürümesi biraz tuhaf değil mi?"

"Hayır, çürür."

"Fakat, kum dediğimiz aslında kuru bir maddedir."

"Yine de çürüyor. Kumlu halde bırakırsak, yeni aldığımız takunyalar bile, iki hafta geçmeden dağılıverir."

“Bir türlü anlayamıyorum."

"Ahşabı çürütüyor ama kum da birlikte çürüyor. Kumun altında kalan bir evin çatı tahtasını kaldırınca, neredeyse salatalık yetiştirecek kadar verimli bir toprak çıkmış ..."

"Haydi ya!" Adam, ağzının şekli bozularak şaşkınlıkla bağırıverdi. Kendi aklındaki kum imgesinin, kadının cehaletiyle dağıldığı hissine kapılmıştı. "Ben, kum denince, biraz bir şeyler bilirim. Bak şimdi, kum dediğin böyle bütün bir yıl boyunca dolaşır durur. İşte bu hareketlilik, kumun ömrünü belirler. Asla tek bir noktada sabit kalmaz. Suyun içinde, havada, sürekli özgürce hareket eder. O yüzden de, normal canlılar kumda yaşayamaz. Küf bakterisi dediğin de, bu noktada aynıdır. Şöyle bir tanım yaparsak, kum temizliğin zamiridir aslında, küflenmeyi önleme işlevi olabilir ama çürütmesi gibi bir şey asla söz konusu olmaz. Üstüne üstlük, hanımefendi, kumun kendisinin çürümesi... Her şeyden önce kum dediğimiz, çok sert bir mineraldir."

Kadın hiç hareket etmiyordu, suskunlaşmıştı. Kadının tuttuğu şemsiyenin altında, adam da sanki acelesi varmış gibi, daha sonra hiç konuşmaksızın yemeğini bitirdi. Şemsiyenin üzerinde parmakla yazı yazabilecek kadar kum birikmişti.

Her şeye rağmen, bu neme bir açıklama getirmek güçtü. Hayır, kum değil, kendi vücudu ıslanmış gibiydi. Çatının üstünde rüzgar uğulduyordu. Sigarasını çıkartmak için elini attığında cebinin içinin de kum dolduğunu fark etti. Ateşi yakmadan önce sigaranın acı tadını hisseder gibi olmuştu.

Böcek öldürme şişesi içerisinden bir böcek çıkarttı. Sertleşmeden önce iğne ile tutturup, en azından ayaklarının şeklini düzeltmeliydi. Dışandan kadının yalakta bulaşık yıkarken çıkarttığı sesler geliyordu... Bu evde başka kimse yaşamıyor muydu acaba?

Kadın geri gelip hiç konuşmadan odanın bir köşesine yatak hazırlamaya başladı. *Eğer benim yatağımı buraya yaparsa kendisi nerede yatacak acaba? Fakat, ev sahibinin iç odada yatıp da, konuğun girişe yakın taraftaki odada yatırılması biraz değişik bir âdet. Yoksa, o iç odada yatalak bir hasta mı var acaba? fyledir belki. Gerçekten de, öyle olduğunu düşünmek en uygunu. Her şeyden önce, kadın başına, gelip geçen bir yolcuyu evinde misafir etmeye kalkmazdı.*

"Diğer hane halkı nerede?"

“Hane halkı mı?"

"Ailen?"

"Yok. Ben tek başımayım." Kadın durumun tuhaflığını idrak etmiş gibi, beceriksizce güldü. "Gerçekten de, kum yüzünden döşek bile nasıl nemlenmiş..."

"Peki ya kocan?”

"Evet, geçen seneki tayfunda..." Sermeyi bitirmek üzere olduğu yorganı çekiştirip geriyor, aslında hiç gereği olmayan hareketler yapıyordu. "Tayfunlar burada müthiş olur. Kumlar çağlayan gibi akar. Dalgınlığınıza gelecek olursa bir gece içerisinde bir boy, iki boy yığılır..."

"İki boy derken, altı metre falan mı?"

"Öyle zamanlarda ne kadar kum temizliği yaparsanız yapın yetişemezsiniz. Fakat, kocam alur tehlikede diyen ortaokul öğrencisi kızımla beraber çıktı. Ben de kendi halimle ana ocağını bekliyorum ya, aynlamadım. Sabah olunca gidip bir baktım ahınn yerinde yeller esiyordu..."

"Gömülmüş mü?"

"Evet, dümdüz."

"Feci bir şey... Korkunç öyleyse, buranın kumu... Gerçekten feci..."

Aniden lambanın ışığı söndü.

"Kum yüzünden."

Kadın emekleyerek uzandı, gülerek lambanın fitilini çekti.

Hemen ortalık tekrar aydınlandı. Kadın o duruşunu bozmaksızın, lambaya bakıyordu, yapmacık bir gülümseme takınmıştı. Herhalde, mahsus gamzesini göstermek için yaptığım anlayınca, adam irkildi. Bir yakının

ölümüyle ilgili konuştuktan sonra böyle yapınca, adama aşın hafifmeşrep gelmişti.

"Heey! Bir kova ve kürek daha getirdim!"

Belki de megafon kullanmıştı, mesafeye rağmen çok net duyulan bir ses gerilimi dağıttı. Hemen ardından metal bir şeylerin aşağı yuvarlanırken çıkarttığı ses geldi. Ses üzerine kadın oturduğu yerden kalktı.

Adam bir şeyler olacakmış hissine kapılarak hafifçe sinirlendi. "Ne o?! Bak binleri varmış işte!"

"Aman canım, gönül almayı iyi biliyorsunuz" dedi kadın, vücudunu gıdıklamrmış gibi kıvırarak

"Fakat, şimdi gerçekten de 'bir kişilik daha' dedi.”

"Haa, şu... Onu sizi ima ederek söyledi."

"Beni mi? Ben ne diye, kürekle falan..."

"Boş verin, kafanıza takmayın. Bu tipler böyle arsızdır işte..."

"Bir şeyleri yanlış anlaıruş olmasınlar?"

Fakat, kadın bunu yanıtlamaksızın, dizlerinin üzerinde dönerek, girişe çıktı.

"Bayım, hâlâ ışığı kullanıyor musunuz?"

"Eh, burada durmasının bir zararı olmaz ama... O tarafta lazım mı?"

"Hayır, nasıl olsa benim alıştığım bir iş."

Tarlada çalışırken kullandığı hasır şapkasını takan kadın kayarcasına karanlığın içinde kayboldu.

Adam başını yana eğerek sigarasını yaktı. Olan biteni kavrayabilmiş değildi. Kalkıp, usulca kalın perdenin arkasına bakmaya karar verdi. Gerçekten bir oda vardı ama yatak yoktu. Yatak yerine kum vardı, hafif bir

eğimle karşı taraftan içeriye doğru dolmuştu. Bir an irkilerek olduğu yerde kalakaldı... *Bu* ev *yan yarıya ölmiiş durumda... Akmaya devam eden kumun do-*

kunaçlan içinin yarısını kemirmiş... Ortalama 1/8 mm *çapı dışında kendine ait belirli bir şekli bile olmayan kum... Ancak bu şekilsiz yıkıcı güç karşısında durabilecek bir şeıj yok... Hatta bir sisteminin olmaması, gücün en mükemmel emaresi değil midir?*

Fakat, hemen gerçekliğe döndü. Bu odayı kullanamayacağına göre, acaba kadın nerede yatmak niyetindeydi? Tahta duvarların arkasından kadının hareket halinde olduğuna işaret eden sesler duyuyordu. Kol saati 20.02'yi gösteriyordu. Bu saatte ne işi vardı acaba dışarıda?

Su aramak için girişe çıktı. Su küpünün dibinde kalan azıcık suyun yüzeyinde kırmızı demir tozu gibi bir tabaka oluşmuştu. Yine de, ağzının içinde biriken kumlara dayanmaktan daha iyiyidi. O kalan suyla yüzünü yıkayıp, ensesini silince kendini daha iyi hissetmeye başladı.

Girişin aşağısında serin bir rüzgâr esiyordu. Herhalde dışarısı kumdan kaçınmak için daha elverişliydi. Kumlarla kaplanıp sıkışıp kalmış çekme kapıun altından geçip dışarıya çıktı. Yoldan aşağı doğru inen rüzgâr, gerçekten daha serindi. Üç te-kerli bir arabanın motor sesine benzer bir ses, rüzgara yüklenerek aşağı kadar ulaşıyordu. Onun dışında, kulak verince, birçok insanın sesini de duydu. Her nedense köy, gündüz olduğundan çok daha canlı bir hale gelmiş gibiydi. Yoksa bu gürültü denizden mi geliyordu? Gökyüzü boydan boya yıldızlarla kaplanmıştı.

Lambanın ışığının farkına varan kadın arkasına döndü. Ustaca küreği kullanarak bir mazot tenekesinin içine kum dolduruyordu. Önündeki karanlık kum duvarı her an üzerine devrilecekmiş gibi yükseliyordu. Gündüz böcek aradığı yerler yukarıda olmalıydı. Kadın, iki mazot tenekesini, ağzına kadar dolduklannda, iki eliyle yüklenerek adama doğru yaklaştı. Yan yana geldiklerinde kaşlarını hafifçe kaldırarak, genizden bir sesle "Kum işte..." dedi. Arka taraftaki yola merdiven dayadığı kısma götürüp, tenekelerdeki kumu boşalttı. El havlusunun ucuyla terini kuruladı. O kısma taşıdığı kumlarla küçük bir tepecik oluşturmuştu.

"Kum temizliği mi?"

"Ne kadar yapılsa da, sonu gelmez ki..."

Bu kez tam yanından geçerken boşta kalan elinin parmağıyla, gıdıklamak istercesine adamın böğrünü dürtükledi. Şaşıran adam, yerinden sıçrarken az kalsın lambayı elinden düşürecekti. O halde lambayı tutmaya devam etmekle, yere koyup gıdıklayarak karşılık vermek arasında tereddütte kaldı. Sonunda bulunduğu konumu korumayı tercih ederek elinde lambayla, fakat, kendisinin de anlayamadığı tuhaf bir gülümseme suratını kaplamışken, tekrar kürekle çalışmaya başlayan kadına doğru tereddüt ederek yaklaştı. Yaklaştıkça, kadının gölgesi kum duvarın tüm yüzeyini kapladı.

"Olmaz" dedi kadın, sırtı dönük halde, nefes nefese bir sesle. "Vagon gelmeden altı teneke daha temizlemek lazım."

Adamın yüzündeki ifade ciddi bir hal aldı. Güçlükle bastırdığı duygulan zorla açığa çıkarılmış gibi, kendini rahatsız hissetmişti. Fakat, adamın iradesinden bağımsız olarak, bir şeyler damarlannın içinde kabarmaya başlamıştı. Sanki tenine yapışan kum, damarlarına süzülmüş, adamın duygularını içeriden yıkmaya başlamıştı.

"Öyleyse ben de yardım edeyim bari."

"Gerek yok. .. Ne de olsa ilk gün, hemen çalışmanı istemek..."

"İlk gün mü? Yine öyle konuşuyorsun... Ben sadece bu geceliğine buradayım."

"Öyle mi dersin?"

"O kadar boş zamanı olan biri değilim... Haydi ver bakalım küreği! Haydi, haydi!"

"Bayım sizin küreğiniz şu tarafta..."

Evet, evin girişine yakın bir yere, saçağın altına bir kürekle, iki de boş mazot tenekesi konmuştu. Az önce, 'bir kişilik daha' diyerek yukandan athklan bunlar olmalıydı. Hazırlıklar öylesine ustaca yapılmıştı ki, kendinin

de oralıların hesaplarına dahil olduğunu hissetti. Ancak, hesaplarının ne olduğunu anlayabilmiş değildi. Her halükârda dayatmacı bir tavır olduğunu düşündü, rahatsızlık hissetmeye başladı. Küreğin sapı daha önce kullananların ellerinin kiriyle siyaha çalan bir renge bürünmüş, kalınca budak izleriyle dolu bir sopaydı. Yardım etme isteğini çoktan kaybetmişti.

"Bak, vagon komşuya kadar gelmiş bile."

Adamın tereddüdünün farkına varmamış olacak, kadının sesi içtendi. İçten ve o ana kadar hiç olmadığı şekilde güven yüklü bir ses. Kadının sözleri üzerine kulak kesilince, bir süredir yukarıda olduklarını fark ettiği adamlann çok yakına kadar geldiklerini anladı. Düzenli nefeslerle çıkan kısa bağırışlar tekrarlandıktan sonra, kendi aralarındaki fısıldaşmalan ve alçak sesle gülüşmeleri bir süre devam ediyor, sonra hemen yine bağınşa dönüşüyordu. Bu çalışma ritmi adamın rahatlamasını sağlamıştı. Böylesine basit bir dünyada, geceleyecek bir konuğun eline kürek alması o kadar da tuhaf olmasa gerek. Esas, öyle tereddüt ederek beklemesi tuhaftı. Topuğuyla kumda bir oyuk açarak, lambayı yıkılmayacak şekilde yerleştirdi.

"Nereden olursa olsun, kumu kazmam yeterli mi?"

"Herhangi bir yerden değil elbette."

"Öyleyse, buralan mı?"

"Mümkün olduğunca, kum duvarından aşağıya doğru dümdüz olacak şekilde kazınız."

"Bütün evlerde kum temizliği bu saatte mi yapılır?"

"Evet, geceleri kum nemli olduğundan çalışmak kolaylaşıyor. Gündüzleri, kum kuru olursa yukandan ..." dedi kadın, başını gökyüzüne çevirerek. "Gerçi, ne zaman nereden geldiği de anlaşılmaz ama..."

Yukanya baktı, evet kumun saçaklan, tam olarak yarın kıyısında, birikmiş kar gibi çıkıntı yapmıştı.

"Tehlikeli değil mi bu?!"

"Bir şey olmaz," dedi kadın, şuh bir sesle gülerek. "Baksana, pus yayılmaya başlamış bile..."

"Pus?"

Gerçekten de, gökyüzündeki yıldızlann panltısı donuklaş-mıştı. Birbirine karışmış zar gibi bir şey, gökyüzü ile kumun

duvarı arasında düzensiz kıvrımlarla, yönü belirsiz olarak hareketlenmeye başlamıştı.

"Kum da bir hayli emer pusu... Tuzlu kum pus emdiğinde tutkal gibi sertleşir..."

"Haydi ya!"

"Elbette öyle. Dalgalar sahilden çekildiğinde, üzerinden rahatlıkla tank bile geçer herhalde."

"O kadar da değildir..."

"Gerçekten öyle... Rüzgârın yönünün ters olduğu günlerde böyle mantar şapkası gibi şişkinleşip aşağı sarkmaya başlar... Sonra öğleden sonra iyice kuruyunca, o kısım olduğu gibi güm diye... Bir de denk geldiği yer kötüyse, ince direkleri bile un ufak eder..."

Kadının konuştuğu konulann alanı dardı. Fakat, hele bir kendi yaşam alanıyla ilgili konulardan bahsetmeyegörsün, hemen hevesleniyordu. Bu aynı zamanda kadının kalbine uzanan bir geçit olsa gerek. Gerçi bu geçidin adam için bir cazibesi yoktu ama kadının sözleri, o kalın şalvarın kumaşının alhndaki teni hissettirecek kadar içtendi.

Sonunda adam da ayaklarının dibindeki kuma, ucu kıvrık küreği vargücüyle saplayıverdi.

İkinci mazot tenekesini de taşımıştı ki, yukarıdan gelen sesleri duydu, yoldan aşağı bir el lambasının ışığı süzüldü.

Kadın sert olarak da algılanabilecek bir tavırla adama seslendi. "Vagon! Bayım, siz burayı boş verin, o tarafa yardım edin!"

Merdivenin üzerindeki sepetin ne işe yaradığını kavramıştı. Oraya ip takılıyor, vagon dedikleri şey indirilip çıkartılıyordu. Vagon işini yapanlar dörder kişiden toplam iki, belki de üç ekip olmalıydı. Genelde gençlerden oluşuyordu herhalde, çevik hareketlerle, havaya girmiş bir halde işlerini görüyorlardı. Birinci ekibin vagonu dolunca, sıradaki vagon bekleniyordu. Altı seferde kum yığını dümdüz olmuştu.

"Onların işi de zor." Gömleğinin koluyla terini silen adamın ses tonu samimileşmişti. Gençler adamın yardım etmesi karşısında, hiçbir soğuk davranış göstermemiş, ciddiyetle işini yapmasını sempatik bulmuşlardı.

"Evet... Bizim köyde 'Köyümüzü Seviyoruz' sözü temel düşüncedir çünkü..."

"Ne sözü?"

"Memleket sevgisi sözü işte."

"İşte bu harika!"

Adam gülünce kadın da güldü. Fakat neye güldüğünü kendisi de anlamamış gibiydi.

Uzaklardan üç tekerli arabanın çalışma sesi duyuldu.

"Eh, bir mola verelim artık..."

"Olmaz, olmaz. Vagoncular bir tur attıktan sonra tekrar gelir çünkü..."

"Neden olmasın, gerisi yarına kalsın..."

Aldırış etmeden evin girişine doğru ilerledi ama kadın hiç de peşinden gelecekmiş gibi değildi.

"Öyle olmaz. En azından evin çevresini bir kez temizlemek lazım..."

"Çevresini tamamen mi?"

"İyi de, ev göçerse nice olur halimiz?! Kum her yerden geliyor işte..."

"Her tarafı düşünecek olursan sabaha kadar bitmez."

Bunun üzerine kadın sanki kavgaya tutuşacakmış gibi bir hareketle vücudunu çevirip hızlı adımlarla kum duvarının aşağısına döndü. Herhalde niyeti temizliğe devam etmekti. Sanki, kaplanböceğigiller gibi hareket etmişti.

Eh, bunu anladıktan sonra tuzağına düşmemeliydi.

"Bıktınr insanı ya! Her akşam böyle mi olur?"

"Kum dur durak dinlemez... Vagon da gece boyunca hareket halindedir."

"Orası öyle olmalı..." Keskinlikle öyleydi. Kum asla durmazdı. Adamın canı sıkılmıştı. Küçük olduğunu zannedip de üzerine bastığı yılaıun kuyruğu sandığından daha büyükmüş, bir de farkına varınca yılanın başı kendi arkasında imiş gibi bir karamsarlığa kapılmıştı.

"Fakat, bu haliyle yalnızca kum temizliği yapmak için yaşamak gibi olmuyor mu?!

"İyi de, firar edecek de değiliz ya..."

Adamın iyice kafası karışmıştı. Öyle bir yaşantıya bulaşmak niyeti yoktu.

"Edersin! Hem de çok kolay... Yapmayı aklına koyarsan rahatlıkla yaparsın!"

"Hiç de öyle değil..." dedi kadın, küreği kullanışına nefesini uydurmuştu. "Köyün yaşamını sürdürmesi benim böyle vargücümle kum temizlemem sayesinde... Tutup da, çekip gidecek olursam, on gün geçmez ev iyice gömülür gider... Sonra da aynı şekilde, arkadaki sıra sıkıntıya düşer..."

'Bu söylediklerin çok nezih bir düşünce tarzı... Onun için mi, şu vagoncu tipler öylesine kendini işlerine veriyorlar?"

"Gerçi onlar, idareden yevmiye alırlar ama ... "

"O kadar para varsa, kumun zararını önlemek için niye ağaç dikmiyorlar?"

“Hesap yapılınca, bu yöntem çok daha ucuza geliyormuş..."

"Yöntem? Yöntem ha?!" İçinde bir öfke yükselmeye başlamıştı. Kadını bağlayan şeylere de, bağlanmayı kabullenen kadına da öfkelenmişti. "Neden kendini böylesine harcayarak bu köye bağlanman gereksin?! Hiç anlayamıyorum... Kum dediğin, yaşamak için hiç de kolay bir ortam değildir! Bu yaptığın şekilde kuma karşı gelebileceğini sanıyorsan çok yanılıyorsun. Saçma! Böylesine saçma bir şeyi artık yapmak istemiyorum." *Bu iş bitmiştir... İnsanın içinde acıma hissi bile uyanmıyor.*

Bir kenara fırlathğı mazot tenekesinin üstüne elindeki küreği fırlattığı gibi, kadının nasıl bir tepki verdiğine bile bakmaksızın odaya döndü.

Yatmak çok sıkıntılıydı. Kadının nerede olduğuna kulak verirken, öylesine tepki vermiş olmasının nihayetinde kadını bağlayan şeye karşı bir kıskançlık, kadının elindeki işini bırakarak yatağına süzülmesi için bir beklenti olduğunu düşünüp durdu. Gerçekten de, adamın hislerinin kabarması, kadının aptallığına karşı öfke gibi basit şeye benzemiyordu. Daha derin bir şeyler vardı. Döşek gitgide daha nemlendi, kum iyice tenine yapışmaya başladı. Çok saçma, acayip bir du^rumdu. Yine de, küreği fırlatıp gelmekten dolayı kendini suçlamasına gerek de yoktu. O kadar sorumluluk hissetmesi anlamsızdı. Zaten, halihazırda üstlenmesi gereken haddinden fazla sorumluluğu vardı. Bu şekilde, kum ve böceklerin cazibesinin peşinden buralara kadar gelmiş olması da sorumlulukların bunalımından ve anlamsızlığından bir an olsun kaçabilmek içindi.

Bir türlü uyuyamadı.

Kadının dolaşhğına işaret eden sesler, aralıksız devam ediyordu. Vagon birçok kez yaklaşıp, sonra da uzaklaştı. Bu gidişle yarın yapmayı düşündüğü işlerde zorlanacaktı. Yarın, günün ağannasıyla birlikte kalkıp günü tamamen etkin bir şekilde kullanmak niyetindeydi. Uyumaya çalıştıkça, uykusu iyice kaçıyordu. Gözleri iğne batırılıyormuş gibi acımaya başlamıştı. Ne gözyaşı ne de gözlerini kırpması durmaksızın yüklenen

kumun karşısında etkisiz kalıyor gibiydi. El havlusunu silkip, yüzünü iyice örttü. Nefes alıp vermek güçleşmişti ama böyle-si daha rahattı.

Başka şeyler düşünmeye çalıştı. Gözlerini kapatınca, nefes gibi yayılan onlarca çizgi zihninde canlandı. Kum tepeciği boyunca yayılan rüzgâr izleri. Yanın gün boyunca sürekli gördüğü için zihnine kazınmış olmalıydı. Kumun o akışı, bir zamanlar altın çağlannı yaşayan şehirleri, hatta imparatorluklan bile çökertmiş, yutmuştu. Roma İmparatorluğu'nun, yanlış anımsamıyorsa, Sabratha şehrini... Bir de Ömer Hayyam'ın şiirlerinde geçen bilmem ne adlı şehir... Oralarda terziler, kasaplar, dükkânlar ve aralannda kesinlikle değiştirilemeyecek yollar vardı, ağ gibi birbirine geçmiş. O yollardan birini bile değiştirmek için hükümetle yıllar boyu süren mücadelelere girmek gerekirdi... Hiç kimsenin sarsılmazlığından şüphe etmediği eski şehirler... Fakat, onlar bile çapı 1 /8 mm'lik kumun akış kanunu karşısında yenik düşmüşlerdi.

Kum...

Olaya kum tara fından bakılırsa, şekli olan her şey anlamsız. Kesin olan yalnızca her türlü şekli reddeden kumun hareketliliği. Fakat, aradaki ince tahtanın ardında, kadının kum temizliği değişmeksizin sürüyordu. Öyle bir kadının incecik kollan acaba ne kadar etkilidir? Neredeyse, suyu ikiye ayırarak ev kurmaya çalışmak gibi bir çaba değil mi? Suyun üzerine, suyun karakterine uygun olarak gemi koymak gerekir.

Bu düşünce, kadının kum temizlerken çıkarttığı seslerin o tuhaf, zorlayıcı baskısından, adamın aniden kurtulmasını sağladı. Su için gemi uygunsa, kum için deuygun olmalıydı. Evin sabit olması gerektiği kavramından özgür kalınırsa, kum ile savaşmak için boşuna uğraşmaya gerek de yok. Kum üzerinde durabilen özgür bir gemi. Hareket halindeki bir ev, şekli olmayan köyler ve şehirler...

Elbette kum sıvı değil. O yüzden de kaldırma gücünün olacağım beklemek anlamsız olur. Sözgelişi, özgül ağırlığı kumdan daha hafif olan şişe mantan gibi bir malzeme bile, hiçbir şey yapmadan bırakılırsa doğal olarak batar gider. Kumun üzerinde kalacak geminin çok daha farklı bir niteliği olmalı. Sözgelişi, salınımlar gösterebilen fıçı gibi bir ev... Çok küçük bir dönüşle, yapışan kumları silkeleyip yine yüzeye çıkabilir... Zaten, evin tamamı

sürekli dönecek olursa, içinde yaşayanlar huzur bulamaz... O yüzden bir şeyler icat ederek fıçı iki kat yapılmalı ... İç kısımda kalan fıçı, eksen merkezinde dibi yerçekimine uyacak şekilde yapılırsa mesele kalmaz... İç kısmı sabit kalacak, sadece dış kısmı dönecek. .. Büyük saatlerin sarkacı gibi salınan evler... Beşik şeklinde evler... Çöl gemileri...

Sonra, böylesi gemilerin bir araya gelmesinden oluşan, sürekli salman köyler, şehirler...

Derken, adam uykuya dalıvermişti.

Paslı bir salıncaktan çıkar gibi öten horozun sesiyle adam uyandı. Telaşlı, sıkıntılı bir uyanış oldu. Sanki gün yeni doğmuş gibi bir hisle uyanmjşh ama kol saati 11.16'yı gösteriyordu. Zaten, güneş ışınlarının rengi de arhk gün ortasına gelindiğini kanıtlıyordu. Loş karanlığın nedeni, burasının, çuk^^n dibinin henüz güneş ışıklarını almaya başlamamasından kaynaklanıyordu.

Telaşla, sıçrayarak yerinden kalktı. Yüzünden, başından, göğsünden gece boyunca biriken kumlar yere akh. Dudaklan ve burnunun çevresinde, terlediği için olmalı, kumlar yapışıp kalmıştı. Elinin tersini sürterek düşürmeye çalışırken, çekine çekine gözlerini kırptı. Yanan gözlerinden, pütiir pütür olan gözkapaklarırun arasından aralıksız yaş süzülmeye başladı. Fakat, sadece gözyaşı çapaklarla yapışıp kalan kumu temizlemeye yetmiyordu.

Bir damla su bulmak ümidiyle girişteki küpe doğru yürüdü. Birden, ara bölmenin arkasında hafifçe horlayan kadının farkına vardı. Adam, gözkapaklarındaki acıyı unutarak, nefesini tuttu.

Kadın çırılçıplaktı.

Gözyaşlanyla buğulanan manzara içerisinde kadın bir karaltı gibi görünüyordu. Doğrudan hasırın üzerine sırtüstü yatmış, yüzü haricinde vücudunu tamamen açıkta bırakmış, karnının altına doğru daralan kısma da sol elini hafifçe yerleştirmişti. Normalde insanların sakladıklan yerlerini ulu orta sergilerken, yine normalde insanların sergilemekten çekinmeyecekleri yüz kısmını havluyla gizlemişti. Elbette, gözlerini ve solunum organlarını

kumdan korumak içindi, ama bu tezat çıplaklığın anlamını farklı bir boyuta taşıyordu.

Üstelik, teninin yüzeyi küçük kum taneciklerinden bir zarla tamamen örtülmüştü. Kum kuytu yerlerini örtmüş, kadınsı kıvrımlarını belirginleştirmişti; sanki, kumla kaplanmış bir heykeldi. Birden, dilinin arkasından gelen yapış yapış bir salya adamın ağzının içini kapladı. Fakat, bu tükürüğü yutma-malıydı. Dudaklarına ve dişlerinin arasına biriken kum o sıvıyı emerek ağzına tamamen yayılmışh. Girişe doğru tükürdü. Fakat, ne kadar tükürdüyse de, ağzının içindeki o pütür pütür his düzelmedi. Ağzı tamtakır kuruduğu halde, geride hâlâ kum kalmışh. Sanki kum, dişlerinin aralıklarından durmaksızın çağlıyor gibiydi.

Şansına, küpün içindeki su ağzına kadar doldurulmuştu. Ağzını çalkalayıp, yüzünü yıkayınca kendini yeniden dirilmiş gibi hissetti. Suyun garip bir şey olduğunu o ana kadar hiç böylesine hissetmemişti. Kumla aynı şekilde bir mineral olmakla birlikte, her türlü organizmadan daha şefkatle insanın vücuduna yayılan şeffaf, inorganik bir madde. .. Yavaş yavaş boğazından aşağı akıtırken, taş yiyen canavar geldi aklına ...

Tekrar kadına döndü. Fakat, daha fazla yaklaşmaya niyeti yoktu. Kumla kaplanan kadın, görme duyusuna hitap etse de, pek dokunma duyusunu okşamıyordu.

Dün geceki heyecan ve öfkesinden sabah olduğunda hiç eser kalmamışh. Elbette, yeri geldiğinde sohbet konusu yapılacak bir öykü olabilir. Artık kendisi için bir anı haline gelen şeyleri bir düzene koymak istercesine, adam tekrar bakışlarını çevresinde gezdirip, aniden eşyalarını toparlamaya başladı. Gömleğiyle pantolonu yapışıp kalan kum yüzünden iyice ağırlaşmıştı. Ancak, bununla ilgilenecek zamanı yoktu. Giysilerinin lifleri arasından kumu tamamen silkelemek, saçlardaki kepeği tamamen silkelemekten daha zordu.

Ayakkabıları da ayrıca kuma gömülınüştü.

Acaba, kadına gitmeden önce bir şeyler söylemeli miydi? Ancak, kadını şu haliyle uyand^ırırsa utandırmış olurdu. *öyleyse, konaklama ücretini ne*

yapsam acaba? Dönüşte, kooperatifin ofisine uğrar, dün beni buraya getiren o ihtiyara veririm.

Yere sessizce basmaya özen göstererek, dışan çıktı.

Kaynamaya başlamış cıva gibi güneş, kum duvanrun kıyısına kadar gelmiş, çukurun dibini yakmaya başlam!!itı. Gözlerindeki o ani kamaşmayla bir an gözlerini kıstıysa da, hemen sonra gözlerindeki kamaşmayı unutup, sadece bakışlanıu ayırmadan kuşkuyla karşıdaki duvara bakmaya başladı.

İnanmak güç geliyordu. Kum torbalan kumun altında belirgindi, ama halat merdiven dün akşam olması gereken yerde değildi. Yerini çok iyi anımsıyordu. Yoksa, sadece halat merdiven mi kuma gömülmüştü? Uçarcasına duvann yanına kadar gelip, kollannı dirseklerine kadar kum duvara daldınp, karıştırdı. Kum dirençsizce çözülerek aşağıya aktı. Fakat, iğne aramadığına göre, bir kez denediğinde bulamıyorsa, kaç kez denerse denesin sonuç aynı olacaktı... İçinde yükselen kaygıyı bastırarak, adam yılgın gözlerle yeniden kumun eğiminin dikliğine baktı.

Tırmanabilecek bir yer yok muydu acaba? Evin çevresini iki üç kez dolandı. Deniz tarafında kalan duvar, evin çatısı çıkacak olursa, yukanya kadar olan mesafenin en kısa olduğu yerdi ama orada bile on metre kadar bir yükseklik vardı ve diğer yönlerdeki kum duvarlardan çok daha dik yükseliyordu. Üstelik, ağırlığı halinden belli olan bir kum saçağı yukandaki kıyıdan aşağı doğru tehlikeli bir şekilde sarkmıştı.

Nispeten eğimin daha yumuşak gibi göründüğü yer, koninin iç kısmı gibi bir kıvnm oluşturan, batı tarafındaki duvardı. İyimser bir tahminle 50 derece civannda, belki de 45 derece kadar bir açısı vardı. Dikkatle ilk adımını attı. Her adımında yarım adım geriye kayıyordu. Eh, çabalarsa tırmanabilirdi.

İlk beş-altı adım düşündüğü gibi gitti. Daha sonra, ayaklan kuma gömülmeye başladı. İlerliyor muydu, ilerleyemiyor muydu, tam olarak anlayamadan dizlerine kadar kumlara gömüldü ve hareket edemez hale geldi. Daha ilerisini emekleyerek tırma^ayı denedi. Kızgın kum avuçlarını yakıyordu. Tüm vücudundan terler boşandı, terine de kumlar yapışınca

gözlerini bile açamaz hale geldi. Sonunda, bacak kaslanna kramp girdi, daha ileri gidemedi.

Mola niyetine, bir nefes alıp arhk bir hayli ilerlemiş olduğu inancıyla arkasına baktığında şaşırdı. Henüz beş metre bile ilerleyememişti. Acaba deminden beri niye debelenip durmuştu? Hem de, aşağıdan bakılınca göründüğünün iki katı dik bir yokuştaydı. Dahası, bulunduğu yerden yukarısının görünümü çok daha feciydi. Adam, canla başla tırmandığını sanıyordu ama tüm o çabası kum duvann içine gömülmekle sonuçlanmış gibiydi. Başının hemen üstünde, bir kum saçağı yolunu kesmişti.

Telaşla bir hamle daha yaparak başının ilerisindeki kuma elini uzathğı anda kumun basıncı aniden sönüverdi. Kumun içerisinden fırlatılmış gibi, çukurun dibine yuvarlanıverdi. Sol omzundan yemek çubuklannı birbirinden ayırır gibi bir çıtırh gelmişti. Fakat, pek acı hissetmiyordu. Adamın yarasını iyileştirmek istermiş gibi, bir süre kum duvann yüzeyindeki ince kumlar usul usul aşağıya aktı ve sonra da durdu. Yine de, çok küçük bir yaraydı.

Korkuya kapılmak için henüz erkendi.

İçinden yükselen haykırma isteğini bastırarak kulübeye geri döndü. Kadın hiç kımıldamamıştı, uykusuna devam ediyordu. Önce usulca, sonra da sesini gitgide yükselterek kadına seslendi. Kadın yanıt yerine, gürültüden rahatsız olduğunu belirten homurtular çıkartarak olduğu yerde döndü.

Kadının vücuduna yapışan kumlar akınca, omuzlan, kollan, böğrü ve belinin bir kısmında teni ortaya çıktı. Sadece bununla kalmadı. Yaklaşarak yüzündeki havluyu çekti. Yüzü tamamen kırışıklarla kaplıydı, kumun örttüğü vücuduna oranla, almayacağı ölçüde çiğ gözüküyordu. Dün gece lambanın ışığında teninin aşırı beyazmış gibi görünmesi herhalde pudradan kaynaklanıyordu. O beyaz madde yer yer so-Soyulma şekli tamı tamına, yumurta kullanmadan sadece una bulanarak hazırlanan ucuz kızartmalar gibiydi. Akla hayale gelmez ama o beyaz madde, belki de gerçekten undu.

Sonunda, kadın ışığa tahammül edemiyormuş gibi gözlerini hafifçe araladı. Adam, kadının omzunu sarsarak yakarırca-sına bir sesle "Hey, merdiven

yok! Nasıl hrmanacağun yukarıya?! Merdiven olmadıkça öyle bir yeri hrmanmak imkansız!" dedi.

Kadın telaşlı bir hareketle el havlusunu kaptığı gibi, umulmadık bir çeviklikle iki-üç kez yüzünü silkti, vücudunu çevirerek sırtını döndü ve yüzüstü yere kapaklandı. Acaba, bu hareketle utandığını ifade etmeye mi çalışıyordu? Manasız bir hareketti. Adam, öksürüğünü yanda kesmiş gibi bir sesle bağırmaya başladı.

"Şakası bile olmaz! Çabuk çıkart şu merdiveni! Nasıl bunaldığımı görmüyor musun? Acelem var benim! Nereye sakladın ha?! Laubaliliği bırak da, çabuk çıkart şu merdiveni!"

Yine de, kadın yanıtlamadı. Duruşunu bozmaksızın, sadece başını sağa sola sallıyordu.

Adam bir anda kaskah kesildi. Bakışları odaklamasını kaybetti, nefesi de neredeyse kesilecek gibi oldu. Aniden şu an yapmaya çalışhğı sorgulamanın anlamsızlığının farkına var-mışh. Evet, o bir halat merdivendi... Halat merdiven kendi kendine düz durmaz. Aşağıdan tutulsa bile o kadar yukarıya asılamaz. Öyleyse, halat merdiveni kaldıran kadın değil bir başkasıydı, yukarıdaki yoldan çekip almış olmalıydı... Kumla kirlenmiş pis sakallı yüzü bir anda gözlerinin önünde belirmeye başladı.

O zaman, kadının bu hareketi ve sessizliği korkunç bir anlam taşıyor. Hiç ihtimal vermediği halde, yüreğinin de^^Me-rinde hissettiği kaygısında haklı çıkmıştı işte. Halat merdivenin kadının da rızası alınarak kaldırıldığını bundan daha iyi kanıtlayan bir şey olamazdı. Kadının suç ortağı olduğu şüphe kaldırmaz bir gerçekti. Doğal olarak, bu duruşu da, utanç gibi karmaşık bir şey değildi, her türlü cezayı hafifletme amaçlı, bir suçlunun, belki de kurbanın duruşundan başka bir şey değildi. Tam anlamıyla oyunlarına gelmişti. Karınca cehenneminde hapsolmuştu. Kaygısızca kaplanböceğinin çağrısına kapılmış, kaçacak hiçbir yerin olmadığı çölün ortasına çekilmişti. Aç kalan farelerle aynı şekilde...

Yerinden sıçrayarak, kapıya atılıp bir kez daha dışarıya baktı. Rüzgar çıkmıştı. Güneş, çukurun hemen hemen tam üstüne gelmiş, kızgın kumlardan ıslanmış film gibi buğu yükselmeye başlamıştı. Üstelik, kum

duvar iyice yükselmiş gibiydi, adamın kaslarına ve eklemlerine çabalarının anlamsızlığını söylemeye çalışır gibi duruyordu. Sıcak vücuduna çarptı. Isı aniden yükselmeye başlamıştı.

Aniden, çıldırmış gibi haykırmaya başladı. Ne diyeceğini bilmediğinden, ağzından çıkan seslerin bir anlamı yoktu. Yalnızca, sesi yettiğince, gücünün sınırlarını zorlayarak haykırıyordu. Sanki böylelikle, şaşkınlık içerisinde bu kabustan uyanacak ve umulmadık hatadan dolayı özür dilenerek yukarı çı-karılacakh. Fakat, sesi her haliyle güçsüz ve cılızdı. Üstelik, yol üzerinde kumlara çarpıyor, rüzgâra karışıyordu, nereye kadar ulaştığı anlaşılabilecek gibi değildi.

Birden kopan müthiş bir gürültüyle adam sesini kesti. Dün gece kadının söylediği gibi, kuzey tarafındaki kuruyan saçak aşağıya düşmüştü. Evin tamamından, aniden çimdiklenmiş gibi bir gacırtı yükseldi. Sonra da, ev sıkıntıyla silkeleniyor-muş gibi, saçaklarından, duvar tahtalarının aralıklarından kum akmaya başladı. Ağzının içi tükürükle dolan adam titremeye başladı. Sanki, o darbeye kendisi maruz kalmış gibi...

Ancak, yine de, olması imkansız bir şey. Normalliğin sınırlarını bir hayli aşan bir olay. Muntazam bir kütüğü olan, işte çalışan, vergisini ödediği gibi sağlık sigortasına da dahil olan düzgün bir insanı, sanki fare ya da böcek gibi tuzağa düşürerek hapsetmek, affedilir bir şey mi? İnanılmaz. Herhalde bir yanlışlık vardır, mutlaka bir hata olmalı. İnsanın aklına hata olduğunu söylemekten başka bir şey gelmez.

Her şeyden öte, şu yaptıkları hiçbir işe yaramaz ki. *Ben at ya da inek değilim ki, iradem dışında zorla çalıştıramazlar. İşgücü olarak işe yaramayacağıma göre, beni bu kum duvarların arasına hapsetmelerinin hiçbir anlamı olmaz. Kadın açısından da, feci bir belayı başına almış olmaktan öteye geçmez.*

Fakat... Nedense kendinden emin değildi... Boğazını sıkar-casına etrafını çevreleyen kum duvarlara bakhkça, az önce hr-manmaya çalışırken yaşadığı biçare başarısızlığı istemese de anımsıyordu... Çırpınıp durduğu halde hiçbir işe yaramamış-h. Güçsüzlük duygusu neredeyse tüm vücudunu uyuşturmuştu... Burası artık kumun yiyip bitirdiği, günlük sözleşmelerin hiçbir işe yaramadığı başka bir dünya olmalı ... Kuşkulanacak olsaydı,

kuşkulanabileceği malzeme yeterince vardı... Sözgelişi, yeni mazot tenekesi ve küreğin getirilmiş olması bir gerçekse, onun bilmediği bir anda halat merdivenin kaldırılmış olması da gerçekti. Yine, kadının hiçbir özür dilemeden, itici ölçüde dürüstçe, gönül rahatlığıyla kurban sessizliğine sığınıyor olmasının da, durumun ne ölçüde tehlikeli olduğunu gösterdiğini düşünmek gerekmez mi? Öyle ya, dün akşam, kadın tekrar tekrar, adamın burada uzun sürekli kalacağı önkoşuluyla konuşuyordu. Basit bir dil sürçmesi değildi belki de.

Hemen sonra daha küçük bir kum çığı düştü.

Adam huzursuz bir şekilde kulübeye döndü. Yüzüstü duruşunu hiç bozmamış olan kadına dosdoğru yaklaşınca, arkasına doğru gerinerek elini kaldırdı. Ne anlam ifade ettiğini bilmediği duygular, gözlerinin derinliklerinde sıçrayıp duruyor gibiydi. Ancak, aniden yıkıma uğramış gibi, kaldırdığı kolunu yan yolda geri indirdi. Çıplak kadına elleriyle kendini kötü hissetmeyebilirdi. Fakat, böylelikle sanki karşı tarafın hazırlamış olduğu plan dahilinde hareket etmiş olmaz mıydı? Karşı tarafın beklediği de buydu. Ceza, ne de olsa, suçun bedelinin ödenmiş olduğunu kabul etmek anlamına gelir.

Kadına sırtını dönüp, çökmüş bir ifadeyle girişten odaya geçmeden önceki döşemeye oturarak başını ellerinin arasında aldı. Belli belirsiz inlemeye başladı. Ağzında biriken tükürüğü yutmaya çalışhğında, boğazı gıcklanınca hayal kırıklığına uğradı. Boğazının çeperleri, kumun o farklı tadına ve kokusuna karşı hassas olsa gerek, bir türlü alışmak istemiyordu. Tükürüğü, köpük içinde kalmış sanmhrak bir topak halinde dudağının kıyısından fırladı. Tükürünce, kumun pütür pütür dokunuşunu daha şiddetli hissediyordu. Kumu dışan atmak için

dilinin ucuyla dudakla^n arkasını yalayıp tükürüyordu ama kumun sonu gelecek gibi değildi. Üstüne üstlük, ağzının içi tamtakır kuruyunca, bir yerleri iltihaplanmış gibi sızlamaya başladı.

Buna d^evam *etmenin biranlamı yok. Hele bir kadından durumun ayrıntılarını öğreneyim. Durumu net olarak anlayabilirsem, ne şekilde müdahale edebileceğimi de kestirmiş olurum. Yapabileceğim hiçbir şeyin bulunmaması gibi bir durum* söz *konusu olamaz. öyle aptalca bir şeye asla*

izin »ermem... *Fakat, ne söylersem söyleyeyim kadın yanıtlamazsa ne yaparım? En korkunç yanıt bu olur. Üstelik bu yeterince de olası. Kadının bu inatçı suskunluğu...* Şu, *dizlerini kırarak yüzüstü kapaklandığı, tamamen savunmasız kurban duruşu...*

Yüzüstü kapaklanan kadının, arka taraftan bakıldığında edepsizce, hayvani bir görüntüsü vardı. Rahmini yakalayıp, ters ^yüz etmek bile mümkün gibi duruyordu. Bu düşünce aklına geldiği anda, müthiş bir utanç duygusu içini kapladı. Hemen sonra, kadına işkence eden bir cellat haline gelmiş görüntüsü, kadının yer yer kumla örtülmüş kalçalarına yansır gibi oldu. *Biliyorum...* Bir *gün* o hale *geleceğim* ...O gürı de, söz *söyleme hakkımı kaybetmiş olacağım...*

Birden, kar^nının alt tarafı bıçak saplanmış gibi acımaya başladı. Neredeyse patlayacak hale gelen mesanesinden yayılan sızı, kulaklarının içine kadar ulaşıp, ya^damyor gibiydi.

Tuvaletini yapan adam, sanki takalı kalmamış bir halde ağır havanın ortasında kalakaldı. Zamanla işlerin düzeleceği beklentisi yoktu. Sadece eve dönüp dönmemekte kararsızdı. Kadının yakınında olmanın ne kadar tehlikeli olduğunu, böyle biraz uzaktayken düşününce çok daha iyi anlıyordu. Hayır, sorun kadının kendisi değil, o yüzüstü kapaklanmış duruşuydu. Öylesine edepsiz bir görüntüyle hayatında ilk kez karşılaşmıştı. *Asla geri dönmemeliyim. Ne olursa olsun, kadının o duruşunda aşırı tehlikeli bir hava var.*

Zoolojide *thanatosis* dedikleri bir tanım vardır. Bazı böcek ve örümcek türleri, beklemedikleri bir saldırıya uğradıklarında ölü taklidi yaparlar. Yıkılmış bir görüntü. Kontrol kulesi bir çılgının eline geçmiş havaalanı. Kış uykusundaki bir kurbağa için kış olmadığı gibi, adam da elinden gelse, kendi hareketsizliği ile birlikte dünyadaki hareketliliğin de durmuş olduğunu düşünebilmek istiyordu.

Ancak, güneşin ışınları bunu düşündürtmeyecek kadar şiddetliydi. Adam kendini iyice büzerek, ışınlann dikenlerini vücudundan silkeleyip atmak ister gibi bir hareketle, başını luzla kaldmp, gömleğinin düğmelerine yapışarak vargücüyle göğsünü tırmalamaya başladı. Üstten iki-üç düğmesi kopup uçtu. Avucuyla üstüne yapışan kumlan temizlerken, kadının dün

akşam kumun kesinlikle kuru bir madde olmadığını, aksine yapıştığı her şeyi çürütecek kadar nemi emme özelliği olduğunu söyleyişini hatırladı. Gömleğini sıyırdıktan sonra, kuşağını gevşeterek pantololunun içine de hava girmesini sağladı. Ancak, o kadar patırtı çıkartmasına herhalde gerek yoktu. Huzursuzluk, geldiği gibi hızla uzaklaşıp gitmişti. Herhalde, kumun nem emici özelliği havayla temas ettiğinde sihrini kaybediyor olmalıydı.

Aynı anda, önemli bir yanlış anlamaya kapıldığını fark etti. *Kadının çıplaklığı hakkmdaki yorumum son derece tek taraflı oldu.* Adamı tuzağa düşürmek gibi bir art niyetinin hiç olmadığı belki söylenemez ama bu aslında yaşamın gereklerinden kaynaklanan, tamamen günlük yaşam alışkanlığından başka bir şey olmayabilir. Evet, kadın gün ağardıktan sonra yatmış olmalıydı. İnsan uyurken daha kolay terler. Bu uykuyu gün boyunca, hem de yakıcı kumdan bir küp içerisinde uyumak gerekiyorsa, çıplak kalmak çok doğal olsa gerek. Eğer, adamın kendisi aynı koşullar içerisinde kalsa, muhtemelen o da çıplaklığı tercih ederdi...

Bu kavrayışı, püfür püfür esen bir rüzgâr teninin üzerindeki teri ve kumu nasıl usulca ayırırsa, adamın kapıldığı tedirginliği gideriverdi. Fazla düşünerek, korkuya kapılmanın anlamı yok. Kat kat demir parmaklıklar ve beton duvarlar arasından kaçabilen adamlar da var. Kilitli olup olmadığına bakmadan, sadece anahtar deliğini görmekle ümitsizliğe kapılmanın anlamı yok... Adam yavaş yavaş, her seferinde ayağı kumlara yapışıyormuş gibi adımlarla kulubeye döndü... *Sakin olayım. Artık bu kez, gerekli olan bilgileri kadından söküp alayım... öylesine panikleyerek, bağırıp çağırınca, kadın da suskun kalmakta haksız değil... Üstelik, o sessizliğinin nedeni, haberi olmadan çıplaklığının görülmesindeki tedbirsizliğinden utanç duymaktan başka bir şey de olmayabilir.*

Kızgın kumların yaktığı gözlerine kulubenin içi loş görünüyordu ve içerisi kendini ıslanmış hissedecek kadar nemliydi. Ancak, bunun bir yanılsamadan ibaret olduğunu çok geçmeden anladı. İçeride, dışarıdan farklı olarak, küf kokan bir sıcaklık vardı.

Baktığı yerde kadın yoktu. Bir an irkildi. Bu gizemli oyundan artık sıkılmıştı. Hayır, aslında hiçbir şey gizemli değildi. Kadın oradaydı. Yalağın yanındaki küpün önünde, adama sırtı dönük olarak ayakta duruyordu.

Üstünü de güzelce giyinmişti. Üstüne giydikleriyle bir örnek şalvarının uçuk yeşil yıpra^ış rengi, adamın nane kokusu alıyormuş gibi hissetmesine neden oluyordu ve kadının bu halinden şikâyet etmesine bir neden de yoktu. Böylesine anormal koşullara bir de uykusuzluk eklenince, insanın bir nebze paranoyak olması söz konusu olabilir.

Kadın bir elini su küpünün kenarına koymuş, içine bakıyordu, bir parmağıyla da suyu karıştırdıkça karıştırıyordu. Adam gömleğini sertçe savurdu, terden ve kumdan ağırlaşmıştı, bileğine sıkı sıkı sardı.

Adama dönen kadının yüzünde tedirginlik vardı, korkuyor gibiydi. İfade yüzüne o kadar oturmuştu ki tüm ömrünü bu ifadeyle geçirmiş olduğu düşünülebilirdi. Adam olabildiğince hiçbir şey olmamış gibi davranmak niyetindeydi.

"Amma sıcak yahu... Bu sıcakta gömlekle dolaşmak bile güç"

Kadın yine de, o kuşkulu, rahatsız ifadesini bozmuyordu. Ürkekçe gülümseyerek konuştu.

"Evet... Gerçekten de... İnsanın giysileri üzerindeyken terleyecek olursa, kum kabarıkları oluşuverir."

"Kum kabankları?"

"Evet... Teni bozulur insanın, yanık izi gibi pütür pütür olur."

"Yaa, pütür pütür ha... Nemden derisi kırışıyor insanın herhalde."

"Evet, o yüzden de ..." Nihayet kadın biraz rahatlamış gibiydi, konuşması daha akıcı hale gelmişti. "Biz, terleyecek gibi olduğumuz zaman mümkün olduğunca çıplak kalırız... Ne de olsa, buralar böyle ya, insanların gözünden çekinmemiz gerekmez."

"Demek öyle... Bir ricam olabilir mi? Bu gömleği yıkayabilir misin?"

"Evet, yann olunca, varille su getirecekler."

"Yarın? Yann olmaz..." Adam kıs kıs gülüyordu. Konuşmayı istediği tarafa çekme planında başarılı olmuştu. "Lafı açılmışken, saat kaçta yıikan çıkabilirim? Bu durum benim için büyük sorun... Benim gibi çalışan bir insanın porgramındaki yarım gün aksama büyük zararlara yol açar... Bir dakikayı bile boşa harcamak istemem... Kaplanböceği denen böcekler, yerde böyle zıp zıp uçarak hareket ederler... Böyle kumluk alanlarda çok olurlar, hiç bilmez misin? Bu iznimde ne olursa olsun, o böceklerden yeni bir tür bulmayı istiyordum..."

Kadın dudaklarını hafifçe oynath. Fakat herhangi bir sözcük çıkmadı. Belki de sadece kaplanböceği gibi duymaya alışkın olmadığı bir sözcüğü tekrarlamıştı. Fakat, kadının kalbinde araladığı pencerenin kapanmak üzere olduğunu adam an-lamışh. Telaşla, bir şeyleri yakalamak istercesine konuştu. "Baksana, bu köydeki tiplerle irtibat kurmanın bir yolu yok mu? Mesela şu mazot tenekelerine vuralım mı?"

Hayır, olmamışh, kadından yine yanıt gelmedi. Taşın suyun içinde çökmesi gibi yine o edilgen suskunluğuna dönmüştü.

"Ne oldu? Söylesene ha! Neden susuyorsun?!" Tekrar duy-gulatannna kapılıp bağırmamak için çabalıyordu. "Nedenini anlayamıyorum... Bir hata olduysa, tamam hatadır... Artık geçmiş bir meseleyi konuşup durmak bir işe de yaramaz zaten. İşte böyle hiçbir şey söylememen çok feci bir şey. Böyle çocuklarla karşılaştığımda her zaman söylerim... Sanki kendilerini suçlamış gibi gözükürler böyle yaparak. Aslında, öylesi en alçakça tavır... Özür dilemen gereken bir şey varsa bir an önce söylesene!"

"İyi de... " Kadın bakışlarını kendi dirseklerine kaydırarak ama hiç de titremeyen bir sesle "Artık anlamış olmalısınız" dedi.

"Anlamış mı olmalıyım?" Adam artık şoke olduğunu saklayabilecek durumda değildi.

"Evet... Artık anlamış olduğunuzu düşünüyo^rum..."

"Anlamıyorum!" Adam sonunda bağırmaya başladı. "Nasıl anlayayım? Hiçbir şey söylemiyorsun ki! Neyi anlayayım?!"

"Fakat, gerçekten bir kadının tek başına yürütebileceği bir şey değil, bu yaşam..."

"Bunun benimle' ne alakası var?"

"Evet ... Kötü bir şey yaptığımı düşünüyorum elbette ..."

"Kötü bir şey mi?" İçine düştüğü panik halinde, dili de peltekleşmişti. "Öyleyse, sen de onlarla işbirliği içinde misin? Tuzağa yem koyup... Kedi-köpek gibi, dişiyi görünce hemen üzerine atlar diye düşünüp..."

"Evet, bu sıralarda kuzey rüzgârlan gitgide güçlenir, k^ fırtınaları korkutucudur. .." Ardına kadar açık ahşap kapıya göz attı. O durgun, sakin hali anlamsız bir güven taşıyor gibiydi.

"Şakası bile olmaz! Her şeyin bir s^ınırı var! Bu yaptığınız kanunsuz alıkoymadan başka bir şey değil... Tam bir suç... Böyle yapmasanız bile, yevmiye ile çalışmak isteyecek birçok insan var!"

"Buranın dışarıda bilinmesi pek işimize gelmez ... "

"Ben sorun çıkartmam mı yani?! Hiç de öyle değil! Esas bu çok büyük bir hata! Maalesef ben bir serseri değilim ... Vergimi öderim, vatandaşlık sicilim de düzgündür... Çok geçmeden takip emri çıkartırlar, başınıza gelecekleri siz düşünün! Bu ka-darcık şeyi bilmiyor musunuz? Acaba o zaman ne diyeceksiniz? ... Haydi bakalım, bana bunun sorumlusunu çağır... Bunun ne kadar aptalca bir şey olduğunu anlatayım!"

Kadın gözlerini kısarak, hafifçe iç geçirdi. Daha sonra omuzlannı düşürdü ve bir daha da doğrulmaya kalkmadı. Sanki omuzlanna ağır bir yük konmuş köpek yavrusu gibiydi. Bu hali, adamın iyice çileden çıkmasına yol açta.

"Ne oyalanıyorsun?! Tereddüt edecek ne var?! Bana bak! Bu sadece be^m sorunum değil. Sen de, en azından benim kadar mağdur durumdasın. Baksana, sen kendi ağzınla buradaki yaşanhrun dışanda bilinmesinin sorun olacağını söyledin... Bu yaşamın adil olmadığını, senin de kabul ettiğini göstermez mi?! Böyle köle yaşantısı sürmek zorunda bırakılmışsın, bir de bunlann avukatı gibi konuşmayı bırak! Kimsenin seni buraya hapsetmeye

hakkı yok! Haydi bakalım, çağır birilerini hemen! Buradan çıkıp gidiyoruz... Haa tamam, anladım. Korkuyorsun... Çok aptalca! Korkacak hiçbir şey yok. Ben yanındayım ... Gazetede çalışan arkadaşlanm da var. .. Buradaki durumu toplumsal bir sorun haline getiriverirler... Ne o, neden susuyorsun?! Korkacak bir şey yok diyorum ya işte!"

Bir süre sonra kadın, şefkat dolu bir sesle, "Yemek hazırlayayım mı?" diye sordu.

Sessiz sakin patateslerin kabuklannı soyan kadının hareketlerini göz ucuyla izleyen adamın aklında sadece kadının hazırladığı yemeği uslu uslu kabul edip etmemenin muhasebesi vardı.

Gerçekten de şu an lazım olan soğukkanlılık ve suskunluk. .. Karşı tarafın niyeti ayan beyan ortada olduktan sonra, çırpınmak yerine gerçeklerle doğrudan yüzleşip, somut bir kaçış planı hazırlamalı ... Bu zorluklann hesabı daha sonra da sorulabilir... Fakat, insan aç karnına isteğini kaybeder... Düşüncelerini yoğunlaştırmasında da açlık olumsuz etki yapar. Ancak, şu anki durumu reddetmek gerekiyorsa, doğal olarak yemek de dahil olmak üzere her şeyi reddetmek gerekmez mi? Öfkeyle oturup yemek komik kaçar. Köpekler bile, yemeklerini ağız-lanna koyduklan an kuyruklarını indirirler.

Yine de, acele etmemeli ... Karşı tarafın ne kadar kararlı olduğunu tartmadan, o kadar da edilgen bir tavır almaya gerek yok. *Zaten, bedavaya getirmek gibi bir niyetim de yok. Parasını öderim. Parasını ödedikten sonra, eziklik hissetmemi gerektiren bir yanı yok... En iyi savunmanın saldırı olduğunu televizyondaki boks yorumcuları da sık sık söylerlerdi.*

Öyleyse... Yemek için kendini sıkmasına gerek bırakmayan bir bahane bulduğu için rahatlamış gibiydi... Aniden zihni aydınlanmış gibi oldu, düşüncelerinin düğümleri bir bir çözülmeye başladı. *Karşımdaki alt tarafı kum. Elbette öyle. Kesinlikle, demir parmaklıkları aşmak gibi imkfinsıza yakın bir güçlükle karşı karşıya değilim. Halat merdiveni çekip almışlarsa, tahtalardan bir merdiven yaparım olur biter. Kum duvar aşın dik geliyorsa, yıkıp eğimini yumuşatmam yeter. Kafamı biraz çalıştırsam, hiçbir sorun kalmaz... Basit gibi görünebilir ama işe yarayacaksa, basit olsa ne*

olur? Kolomb'un yumurtası örneğinde olduğu gibi, gerçek doğru yanıt, genellikle aptalca gelecek kadar basit olabilir. Zahmete katlanmaktan kaçınmadığım sürece... Mücadele etmeye kararlı olduğum sürece... Henüz, her şey bitmiş değil.

Kadın, soyduğu patatesleri küp şeklinde keserek, yapraklarıyla birlikte doğradığı turpu da ekleyip ocağın içindeki tencereye koydu. Büyükçe, demir bir tencereydi. Naylon torbaya sardığı kibriti çıkarıp, işini bitirince yine titizlikle naylon torbasına koyup, ambalaj lastiğiyle bağladı. Ayıkladığı pirinci süzgece koyarak üzerinden su boca etti. Herhalde kumunu akıtmak için. Tenceredeki haşlanan yemek fokurdamaya başlayınca, pişen turpun buruk kokusu odayı kapladı.

"Bayım, biraz su arth, yüzünüzü yıkamak ister misiniz?"

"Yok... Yüzümü yıkamaktansa içmeyi tercih ederim."

"Aa, kusura bakmayın, ayrıca içme suyu da var.” Yine, naylonla sararak sakladığı büyükçe bir demliği, bulaşık teknesinin altından çıkarttı. "Biraz ılıktır ama kaynattım, temiz su."

"İyi olmuş ama küpte biraz su bırakmazsak, daha sonra bulaşık yıkamak sorun olmaz mı?"

"Hayır, kap kacak k^la ovulunca tertemiz olur.”

Bu sözlerinden sonra, kadın elini uzatıp pencerenin dışından avucuna biraz kum alarak tabağın üzerinde gezdirerek uygulamalı olarak gösterdi. Adam gerçekten temizlenip temizlenmediğini anlamadı ama bu şekilde temizlemenin yeterli olduğunu düşündü. En azından bu seferki kum, adamın eskiden beri sahip olduğu kum imajı ile bire bir örtüşüyordu.

Yemek yine şemsiyenin altında yendi. Haşlanmış sebze yemeği ve kızartma kurutulmuş balık... İkisinde de bir parça kum tadı vardı. Şemsiye tavana iliştirildiğinde kadının da kendisiyle birlikte yemek yiyebileceğini düşündüyse de, kadını yanına çağırmak içinden gelmedi. Çayın rengi yeterince koyuydu ama çok tatsız bir çaydı.

Adam yemeğini bitirince, kadın mutfak tarafına dönerek, başından aşağı naylonlu kumaşı örterek, se&iz sedasız kendi yemeğine başladı. Arkasından baktıkça kadın adamın gözüne bir çıyan gibi gorünüyordu. Şu yaşanhsını, bundan sonra da olduğu gibi sürdürmek niyetinde miydi acaba? Dışarıdan bakıldığında ufacık bir toprak parçası gibi gözükebilir burası ama aşağıya inilince, yalnızca sonsuz kum ve gökyüzü... Bir gözün içine hapsedilmiş monoton bir yaşam... Burada kadın, başkalarından şefkat dolu tek bir söz işitmeden şimdiye kadar yaşamını sürdürmüş olmalı. Belki de, tuzağa düşürülen adama sahip olmakla, yüreği bir genç kız gibi heyecanla yüklenmiştir... Çok zavallı bir hali vardı...

Kadına bir şeyler söyleme düşüncesi içinde güçlenmeye başlayınca, bir-iki nefes çekmek için sigarasını yaktı. Evet, burada naylon mutlaka gerekli temel malzemelerden biri olmalıydı. Kibriti bir süre uğraştıktan sonra yakmayı başarmıştı ama sigaranın sigaralık hali kalmamıştı. Yanak etleri dişlerinin arasını kaplayacak kadar çekse de, sadece hafif bir sigara tadı almıştı. Hem de, bir hayli yağ kokuyor, sadece dilini tahriş etmekle kalıyordu, hiç de içilebilecek durumda değildi. Keyfi iyice kaçtı, iletişim kurmayı denemek bir yana, konuşma isteğini bile kaybetti.

Toplu halde toprak girişe indirdiği bulaşıkların üzerini ağır hareketlerle kumla örten kadın, dile getirmesi sıkıntı veren bir şey söylermiş gibi "Bayım... Bundan sonra hemen tavan arasındaki kumu temizlemeye başlamak gerek ama..."

"Kum temizliği mi? Aa, olur tabii...” dedi adam hiç ilgilen-miyormuş gibi. *Şu duruma geldikten sonra bunun benimle ne alakası var... İster döşeme tahtaları çürüsün, isterse direkler çöksün, benimle hiç alakası yok.*

"Rahat çalışamayacaksan başka bir tarafa da çekilebilirim."

"Kusura bakmayın...”

Anlamazlıktan gelme! Neden bir parça olsun hoşnutsuzluğunu göstermiyorsun?! Oysa içi çürümüş bir soğanı ısırdığın hissine kapılmış olmalısın!... Fakat kadın, ancak alışkanlıkla kazanılabilecek o hiçbir ifade taşımayan hızıyla ilci kat ettiği havlusunu yüzünün alt kısmına sarmalayıp, başının arkasında bağladı. Süpürgeyi ve bir tahta parçasını koltuğunun

altına kıstırıp, sadece tek kapağı sağlam kalmış yüklüğün içindeki rafın üzerine çıktı.

"Dürüst olmam gerekirse, böyle bir ev çöküp gitse bile hiç umrumda değil!"

Aniden ağzından dökülüveren öfke dolu sözcüklere kendisi de şaşırdı. Kadın da daha fazla irkilmiş bir ifadeyle adama döndü. *Evet, henüz o* kadar *da çıyan haline gelmemiş...*

"Hayır, hanımefendi sadece size kızıyor değilim... Bu şekilde bir insanı zincire vurabileceğinizi düşündürten o mantık hoşuma gitmiyor. Anlıyorsundur. Yok, anlamasan da fark etmez. Öyleyse keyifli bir şey anlatayım. Eskiden kaldığım evde, sıradan bir köpek besliyordum... Tüyleri müthiş gürdü. Yaz geldiğinde bile bir türlü dökülmek bilmezdi. Baktıkça insanın kafası bozuluyordu, şunun tüylerini kırpıvereyim dedim ... Fakat, nihayet kırptığun tüyleri atmak üzereydim ki, o köpek ne düşündüyse, aniden ulumaya başladı. Sonra da o tüyleri ağzına kıstırdığı gibi kendi kulübesinin içine taşıdı... Herhalde, o kırpılmış tüyleri kendi vücudunun bir parçası olarak görmüş, ayrılamamıştı." Usulca kadının yüzüne baktı. Fakat, kadın rafın üzerinde vücudunu hiç de doğal olmayan bir şekilde kıvırarak çömelmiş halini bozmadı. "Neyse... İnsanların her biri de, başkalarının anlayamayacağı bir mantıkla hareket edebilirler. Kum mu temizlersiniz, ne yaparsınız bilmem ama kafanıza estiği şekilde kendiniz yapın. Fakat, ben dayanamıyorum. Artık yeter! Her neyse, ben hemen çıkıyorum buradan ... Beni hafife almayın sakın... Kafama koyarsam, buradan kurtulmam çocuk oyuncağı... Zaten tam sigaram da bitmişti ..."

"Sigara istiyorsanız..." dedi kadın, tuhaf denecek ölçüde safl^ıkla "Daha sonra su dağıtmaya geldiklerinde..."

"Sigara?! Sigara ha!" Adam patlamıştı artık. "Sorun o değil. Kırpılmış tüy işte, ^kırpılmış tüy... Anlayamıyor musun? Kırpılmış tüyler için, Kaf Dağı'na çıkmaya merdiven kurulsun diye taş taşımaya benziyor yaptığın. Hiçbir anlamı olmadığını söylemeye çalışıyorum."

Kadın susuyordu. Yanıt vermediği gibi, özür dileyecek gibi de durmuyordu. Bir süre bekleyip, adamın artık sesini kestiğini gördükten sonra, sanki hiçbir şey olmamış gibi hareketlenerek, yanda bıraktığı işine devam etti.

Yüklükteki tavan arasına açılan kapağı kaydırıp, yukarıya çıkarttığı vücudunun üst yansına dirsekleriyle destek olarak, beceriksizce ayaklarını savurarak yukarıya tırmandı. Tavanın sağından solundan, ince iplik şeklinde kum akmaya başladı. Bu tavan arasında farklı bir böcek türü bulunabilirdi... Kum ve çürümüş ahşap malzeme... *Fakat, istemez, bu kadarı artık yeter!*

Sonunda kum, tavanın bir köşesinden, baş döndürücü bir hızla oluk oluk akmaya başladı. O akışın şiddetine göre, rahatsız edici ölçüdeki sessizliğe inanmak güç geliyordu. Yerdeki hasırın üzerine akan kumun şekli, tavan tahtalannın aralıklarının ve budak deliklerinin büyüklüğünü yansıtıyordu. Kum kokusu bumunu sızlatmaya başladı. Gözleri de acımaya başlamıştı. Ani bir hareketle dışarıya kaçıverdi.

Bir anda alev püskürtülmüş gibi duran manzara içerisinde topuklarından başlayarak eridiği hissine kapıldı. Fakat, vücudunun derinliklerinde asla ekmeyen, buzdan bir şeyler kalmıştı. Evet, bir yerlerde hâIâ içerleme hissine sahipti. Hayvan gibi bir kadın... Ne dünü ne de yarını olan, nokta büyüklüğünde bir yürek... Başkalarının, karatahtadaki tebeşir izi gibi, güzelce silinebileceğine inanılan bir dünya... Modem dünyanın bir köşesinde, hâlâ böylesine bir yabaniliğin var olduğunu rüyasında görse inanmazdı. Fakat, olsun... Şokun etkisinden kurtulup, nihayet rahat hareket edebilir hale geldiğine göre, o içerleme duygusu pek de öyle kötü bir şey değildi.

Fakat, boşa geçirecek zamanı yoktu. Eğer mümkünse akşam olmadan başarmakniyetindeydi. Gözlerini kısarak, eriyik haldeki cam gibi görünen zann altında dalgalanan kum duva-n gözüyle hesapladı. Sanki her baktığında biraz daha yükseliyordu. Fakat, doğaya karşı gelerek hafif bir eğimi dikleştirmek gibi bir amacı yoktu. Sadece dik bir e^ğimi düzleştirecekti. Ümitsizliğe kapılmanın âlemi yoktu.

En gerçekçi yol, elbette yukarıdan eşelemeye başlamak olurdu. Fakat, bunu yapamıyorsa, aşağıdan oyarak ilerlemekten başka yol yoktu. Önce alt tarafı uygun bir şekilde oyup, yu-kan kİs^mın yıkılıp düşmesini bekleyip, yine alt tarafı oyarak yukan tarafın yıkılmasını bekleyerek ilerleyebilirdi. Bu döngüyü tekrarladıkça, yavaş yavaş zemin yükselir ve sonunda yukarıya ulaşırdı. Elbette, yan yolda kumun akışına kapılması da söz konusu

olabilirdi. Ancak, ne kadar aksa bile kum sudan farklıdır. Hiç, kumda boğulan biri olduğunu duymamıştı.

Kürek, mazot tenekesi ile birlikte girişin dış duvarına dayalı duruyordu. Küreğin yuvarlakça aşınmış uç kısmından porselen kınğı gibi beyaz ışıklar saçılıyordu.

Bir süre, kendini iyice kumu kazmaya verdi. Kum tam düşündüğü gibi çıkmıştı, böyle giderse başarabilirdi. Zamanı hissettiren şeyler, yalnızca küreğin kuma gömülme sesi ve soluk alışverişiydi. Ancak, sonunda kollarında yorgunluk sinyalleri belirmeye başladı. Artık, bir hayli kazmış olduğunu sanıyordu ama hiç de öyle sonuç alabilmiş gibi değildi. Yukarıdan aşağıya düşen, sadece kazdığı kısmın üzerindeki küçük bir parçaydı. Kafasında oluşturduğu o basit, geometrik süreç bir yerlerde feci şekilde hatalı olmalıydı.

İçindeki kaygı daha fazla büyümeden mola verdi, dinlenirken çukurun bir modelini yapmaya niyetlendi. Şansına, malzemesi boldu. Saçakların altına denk gelen bir yeri seçerek, kenarları elli santimlik bir çukur kazdı. Ancak, nedense kenarlardaki eğim istediği açıya ulaşmıyordu. En fazla kırk beş derece... Ancak ağzı geniş bir saksı kadar oluyordu. Dipten itibaren eşelediğinde, kum eğim boyunca aşağı akıyordu ama cepheler önceden olduğu gibi kalıyordu. Öyle anlaşılıyor ki, kumun dengeye ulaştığı bir eğimi olmalı. Taneciklerinin ağırlığının ve direncinin tam çakışma noktası olsa gerek. Öyleyse, şu an adamın mücadele ettiği duvar da, o ölçüde bir eğime sahip olsa gerek.

Hayır, bu mümkün değil... Göz yanılsaması bile olsa mümkün değil ... Her tür cephe, aşağıdan bakıldığında olduğundan daha dik görünür.

Öyleyse, sorunun miktarda olduğunu mu düşünmeli? Miktar farklılaşırsa, doğal olarak basınç da farklılaşır... Basınç farklılaşınca, ağırlık ve direncin kesişme noktasında da doğal olarak bir değişim söz konusu olur. Kumun taneciklerinin yapısında da bir sorun olabilir. Toprak için bile, doğal olarak yığın haline gelen toprakla, suni olarak yığılan toprak arasında basınca karşı direncin tamamen farklı olduğu söylenir. Ayrıca, nem oranını da hesaba katmak gerek. .. Özetle, modelde olduğundan farklı bir kural geçerli olmalı.

Yine de, yaptığı deneyin tamamen boşa gittiği söylenemez. Duvarın eğiminin aşın denge durumunda olduğunu anlamış olması bile, büyük bir kazanım. Aşın denge durumunu normal bir denge durumuna getirmek, genelde o kadar zor bir iş değil. Aşırı doygun bir sıvı, biraz çalkalamakla bile kristalleşmiş kısımlarını dibine çökeltir ve doygunluk noktasına gelir.

Bir an, orada birilerinin olduğunun farkına varıp da başını kaldırdığında, ne zamandan beri oradaysa, kadının kapıda durup bakışlarını ayırmadan kendisine baktığını fark etti. Tahmin ettiği gibi, kendini çaresiz hissetmiş olacak, telaşla tek ayağını içeri çekerek, yardım istercesine bir ifadeyle yüklü bakışlarını kaydırdı. Bakışlarının yönüne doğru kafasını çevirince, adam arkasında kalan doğu tarafındaki duvarın üzerinde üç başın düzenli bir sıra halinde dizilerek, kendine baktığını gördü. Yüzlerini havlularla iyice örtmüşlerdi ve örtilerden tam olarak anlayamadı ama büyük olasılıkla dün karşılaştığı yaşlı adamlardı. Adam hemen gardını aldıysa da, sonra sakinleşti, gönnemezden gelerek işine döndü. Gözetleniyor olmak, aksine adamı kamçılamıştı.

Alnındaki ter bumuna doğru toplanıyor ve oradan da gözlerine giriyordu. Silmek için ara vermediği gibi, gözlerini kapatarak küreği sallamaya devam etti. Asla ara vermemeliydi. Bu hızını gördükten sonra, ne kadar zalim de olsalar, istemeseler bile adamın bu işin üstesinden kolaylıkla gelebileceğini anlarlardı.

Saatine baktı. Camın üzerine biriken kumlan pantolonuyla sildi, henüz ikiyi on geçiyordu. Evet, az önce baktığında da ikiyi on geçiyordu. Aniden hız konusundaki kendine güvenin yitiriverdi. Salyangozun gözüyle bakıldığında, belki güneş bile beyzbol topunun uçarkenki hızında ilerliyormuş gibi görünebilir. Küreği kapıp, yeniden kum duvarına doğru atıldı.

Aniden kumun akışı şiddetlendi. Lastik gibi, yankılanmayan keskin bir sesle bir şey adamın göğsüne yüklendi. Ne durumda olduğunu anlamak için yukarıya bakmaya çalıştı ama artık hangi yönün yukarısı olduğunu bile anlayacak durumda değildi. İki parçaya aynlan siyah kusmuğun çevresindeki süt beyazı ışıkları ancak hayal meyal görebildi.

İKİNCİ BÖLÜM

Çap çap çap çap Bu da ne sesi?

Çanların sesi

Çap çap çap çap Bu da ne sesi?

Cinlerin sesi

Kadın mırıldanarak şarkı söylüyordu. Küpün içindeki tor-tulaşmış suyu sıyırırken, aynı sözleri bıkmaksızın tekrarlıyordu.

Şarkı bitince, bu sefer pirinç yıkamasının sesi gelmeye başladı. Adam usulca iç geçirerek, yattığı yerde döndü, içindeki beklentiyle vücudu kasılarak duraladı... Biraz sonra kadın su koyduğu küçük leğenle vücudunu silmeye gelecekti. Kum ve ter yüzünden hamur gibi olan teni, artık neredeyse iltihaplanmak üzereydi. Soğuk ve ıslak havluyu düşündüğünde bile vücudu büzüşüyordu.

Kumun altında kalıp kendinden geçtikten sonra sürekli yatmıştı. İlk iki gün 39 dereceye yakın bir ateş ve sürekli kusma krizleriyle boğuşmuştu. Ancak, ertesi gün ateşi düşmüş, iştahı da bir nebze yerine gelmişti. Galiba, rahatsızlığının nedeni kum göçüğünün altında kalmaktan ziyade, uzun süre güneş ışınlarına doğrudan maruz kalarak alışkın olmadığı bir işi yapmasıydı. Neticede, önemli bir şeyi yoktu.

Belki de o yüzden, kendini toparlaması da hızlı olmuştu. Dördüncü günde, belindeki ve ayaklarındaki ağrılar da hemen hemen geçmişti. Beşinci gün, hamlamışlığını bir tarafa bırakırsak, hiçbir şikayeti kalmamıştı. Yine de, bu şekilde yataktan

çıkmadan ağır hasta numarası yapmasında, elbette bir neden ve ince bir hesap vardı. Doğal olarak, adam henüz firar planından vazgeçmiş değildi.

"Bayım, uyanık mısınız?" diye sordu kadın, çekine çekine. Gözlerinin arasından, arkadan gelen güneşle şeffaflaşan şalvarın altındaki dizlerin yuvarlak kıvrımlarına bakarak, sözcük anlamı taşımayan bir inlemeyle yanıtladı adam. Kadın, eğri büğrü pirinç leğenin içindeki havluyu sıkarken, "Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?" diye sordu.

"Eh işte..."

"Sırtıruzı sileyim..."

Kendini tamamen kadının ellerine bırakmasına, belki de hastalık bahanesiyle, pek aldırış etmiyordu. Yüksek ateşle yatan bir çocuğun, soğuk yaldızlı kağıtlara sarıldığını rüyasında gördüğünü anlatan bir şiir okumuş muydu? Ter ve kumla kap-lamp, boğulmak üzere olan derisi, hemen serinleyerek nefes almaya başlamış gibi oldu. O yeniden dirilen derisinin üzerinde kadının ten kokusu acayip bir tahrik kaynağı haline gelerek yayılıyordu.

Yine de, kadını elbette tamamen affetmiş değildi. O ayn, bu ayn; birbirinden net bir şekilde ayırt etmek gerek. Üç günlük izni çoktan sona ermişti. Şimdi çırpınmak zamanı geri döndürmez. Duvarı kazarak eğimi yumuşatmak şeklindeki ilk planını da başarısızlıktan ziyade, hazırlıksızlık olarak görmek gerek. Güneş çarpması gibi tahmin etmediği bir rahatsızlık önüne çıkmasa, o planı gayet başanlı olabilirdi. Yalnız, kumu kazma işi tahmin ettiğinden daha çetin çıkmıştı, daha iyi bir fikir bulsa, elbette o daha uygun olurdu. İşte böylelikle aklına gelen, bu yalandan hastalık numarası olmuştu.

Bayıldıktan sonra kendine gelip, hâlâ kadının evinde olduğunu görünce adam kendini kötü hissetmişti. Köydeki tiplerin ona acıma gibi bir niyetleri asla yoktu. Bunu anladıktan sonra, adam da yapacağını biliyordu. Doktor çağırmaksızın, işi hafife almalarını aleyhlerinde kullanıp, pişman etmeye kararlıydı. Kadının iş gördüğü gece boyunca deliksiz uyku çekecekti. Ter-

sine, kadının dinlenmek zorunda olduğu gündüz saatlerinde ise, abartılı bir şekilde sıkıntısından şikâyet edip, kadının uykusunu bölecekti.

"Ağrıyor mu?"

"Ağrıyor elbette ... Mutlaka bel kemiğim yerinden oynamış olmalı..."

"Ovalayayım mı?"

"Asla olmaz! Bu işten anlamayan birinin gelişigüzel kurcalaması hiç olur mu? Bel kemiğinin sinirleri insanın canının ipleridir. Ölecek olsam ne

yaparsınız? Sıkıntıya düşen siz olursunuz. Doktor çağırın, doktor! Ağrıyor işte! Feci şekilde ağrıyor... Elinizi çabuk tutmazsanız iş işten geçmiş olacak!"

Kadın, durumun ağırlığına dayanamayıp sonunda bitkin düşer herhalde. Yaptığı işin verimi azalıp, evin güvenliği bile tehlikeye girer. Bu köy için de ciddi bir sorun olur. İşgücü katkısı bir yana, akla hayale gelmez bir sorunu kucaklamış olurlar. Bir an önce defetmezlerse, geri dönüşü olmayan bir hata işlemişler demektir.

Ancak, bu plaıu da düşündüğü gibi yolunda ilerlemedi. Burada kadın, gündüz saatlerinden ziyade geceleri daha canlı hareket ediyordu. Duvarın arkasından gelen kürek sesleri... Kadının nefes alıp verişi... Vagon taşıyan adamların seslenmeleri, ıslıklan ... Rüzgâra kapılarak gelen üç tekerli arabanın homurtusu... Köpek havlamaları ... Ne kadar uyumaya çalışırsa o ölçüde sinirleri geriliyor, uykusu kaçıyordu.

Akşam yeterince uykusunu alamayınca, gündüzleri kesik kesik uyuklamaktan kaçışı yoktu. Üstelik, aksilik bu ya, şimdiki planı suya düşerse başka bir yol daha bulabilecek olması, adamın direncini hafifletmişti. İlk gelişinin üzerinden bir hafta geçmişti... Bu sıralarda kayıp ihbarı yapılmış olmalıydı. İlk üç gün resmi izinliydi. Ancak, ondan sonra hiç haber vermeden işe gitmemiş durumuna düşmüştü. Normalde bile, başkalarının davranışları konusunda duyarlı olan iş arkadaşları bu fırsatı kaçırmazlardı. Büyük olasılıkla, o akşam işgüzarlardan biri onun evine, durumu kolaçan etmeye gitmiştir. Akşam güneşinin vurduğu basit ve kokuşmuş oda, içinde yaşayanın kaybolduğunu ele verir. Ziyarete gelen kişi, belki de bu in gibi evden kurtuldu diye şanslı ev sahibini kıskanacakhr. Sonra da, hemen ertesi gün, tüm kötü niyetiyle, gözlerini kısarak ve par-maklannı kıvırarak dedikoduya başlar. Eh, normal tabii... Adamın kendisi de, bu seferki sıra dışı izninin, iş arkadaşlarında beklenmedik bir etki bırakacak şekilde sonuçlanmasını, aslında bir parça istiyordu da... Aslında, öğretmenler kadar kıskanç varlıklar son derece azdır... Öğrenciler her yıl, akan bir ırmağın suyu gibi, öğretmenlerin üzerinden akar gider ama o akıntım dibinde, sadece öğretmenler, çöküvermiş kayalar gibi, hep oldukları yerde kalırlar. Ümit sözcüğünü başkaları için kullansalar da, kendileri rüyalarında bile göremezler. Onlar, kendilerini işe yaramaz çöplük gibi

görerek ya mazoşist eğilimlere kapılır ya da başkalannın pervasızlıklanndan şikâyet eden fazilet savaşçıları haline gelirler. Başına buyruk hareketlere hayran oldukları halde, başına buyruk hareketlerden nefret etmeden durmazlar... Kaza mı oldu acaba?... Yok, kaza olsa, en azından kaza olduğunu bildirirlerdi herhalde... Öyleyse, intihar? Yoksa, polislik bir olay mı?! Sakın o herkesin gıpta ettiği adam... Biz de bir şey sanmıştık... Evet, evet, kafasına göre ortadan kayboldu işte. Hiç üzerimize vazife değil... Fakat, şöyle böyle bir hafta geçti aradan... Şunun çıkarthğı patırhya bak. Niyeti ne acaba? Anlamak mümkün değil...

Gerçekten endişe edip etmedikleri belirsiz olsa bile, en azından seyirlik meraklan, kabuğunu soyarak bakmak için kıvrandıkları bir hurmaya olan meraklarından aşağı kalmıyor-dur. Sonuçta, okul müdürü, arama dilekçesinin nasıl yazılması gerektiğini sormak için emniyete kadar gidecektir. İçinden yükselen keyif dalgasını, o tuhaf yüz halinin ardında iyice gizleyerek... “Soyadı, adı: Niki Cumpei, Yaşı: 31, Boyu: 1.58 m. Kilosu: 54 kg. Saçları: Hafifçe seyrelmiş, tamamen geriye tarafmış briyantin kullanmaz. Göz durumu: Sol 0.8, sağ 1.0 miyop. Yüz hatları: Hafif yanık tenli, uzunca yüzlü. Gözleri birbirine yakın ve bumu kemersiz. Köşeli çenesi ve sol kulağının aşağısındaki benin dikkat çekmesinden başkaca bir özelliği yok. Kan grubu: AB. Peltek gibi, tutuk bir konuşma tarzı var. İçine kapanık ve inatçıdır ama insanlarla iletişiminde herhangi bir sorun yoktur. Giysileri, olasılıkla, böcek koleksiyoncularının giydiklerinden. Yukarıya yapıştırılan fotoğrafı iki ay önce çekilmiş."

Zaten, köydeki tipler de, böylesine pervasızca bir maceraya kalkıştıklarına göre, doğal olarak birtakım tedbirler almışlardır. Bir-iki taşralı polisi ikna etmeleri pek zor olmaz. Çok anormal bir durum olmadığı sürece, yaklaştırmamak için gerekli önlemleri şüphesiz almışlardır. Fakat, böylesi bir gizleme perdesinin işe yaraması ya da gerekli olabilmesi, en nihayetinde adamın sağlıklı olması ve kum temizliği işine dayanabilmesi ile sınırlı. Bir hafta gibi uzunca süre yataktan çıkmayan ağır hastayı, tehlikeyi göze alarak gizlemelerine değmez. İşe yaramayacağını anladıklarında, pek patırtı çıkmadan salıvermeleri daha akıllıca olur. Şu an bırakacak olurlarsa, henüz uydurabilecek bahaneleri var. Adamın kendi kendine düşerek aldığı darbe sonucunda tuhaf paranoyalara kapıldığını söylemeleri, tuzağa düşüp

hapsedilmek gibi gerçeklikle bağdaşmaz gözüken bir şikâyetten çok daha inandırıcı bir açıklama olur.

Boğazına çan takılmış inekten gelir gibi bir sesle, bir yerlerdeki horoz öttü. Fakat, kum çukurunun içinde uzaklık ve yön algılaması kayboluyordu. Ancak, dışarıda çocukların yolda taş yuvarlayarak oyunlar oynadıkları sıradan bir dünyanın bulunduğunu, zamanı gelince normal şekliyle günün ağarması anlatıyordu. Günün ağarması deyince, evet, kadı^ pişirdiği pirincin buğusu da ağaran günle birlikte farklı bir renge bü-rüruneye başlamıştı.

Üstelik, kadın adamın vücudunu silerken aşın özenli davranıyordu. Islattığı bezle kaba temizliğini yaptıktan sonra, el havlusunu iyice sıkarak, sanki camın buğusunu alırmış gibi usulca sürüyordu. Sabah olduğunu belirten sinyallere ek olarak, o ritmik dokunuşlar sayesinde adam karşı koyamayacağı bir uyku isteğinin esiri oluyordu.

“Haa, aklıma geldi de..." dedi, sanki ağzı içeriden bir kıskaçla zorlanıyormuş gibi bastıran esnemesine bir gayret engel olarak. “Ne dersin? Gazete okumayalı uzun zaman oldu, bir şeyler yapabilir misin?"

“Elbette, daha sonra bir sorarım."

Kadının samimi davranmaya çalıştığı rahatlıkla anlaşılıyordu. Mesafeli durmaya çabalıyor gibi de algılanabilecek o ürkek sesinden bile adamın hevesini kırmamaya çalıştığı yeterince belli oluyordu. Ancak, bu bile adamı öfkelendirmeye yetiyordu. *Bir sorarmış... Yani, benim izin almadan gazete okuma hakkım bile yok mu?* Adam küfrederek kadının elini silkelememek, içindekilerle birlikte leğeni devirmemek için kendini zor tutuyordu.

Fakat, burada öfkelenecek olursa her şey berbat olurdu. Ağır hasta biri gazete gibi basit bir neden yüzünden öfkelenmez. Elbette gazete okumak istiyordu. Manzara olmasa bile manzara resmi görmek istemek insanlık hali olsa gerek. Manzara resimlerinin doğası zayıf olan yerlerde, gazetenin ise insanlar arası bağların zayıf olduğu endüstriyel alanlarda o yüzden geliştiğini bir yerlerde okumuştu. Üstelik, şansı yaver giderse, arananlar sayfasında adı çıkmış, hatta kayboluşu bir haber haline getirilmiş ve toplum sayfasının bir köşesine konulmuş olabilirdi. Gerçi, öylesi haberlerin çıktığı

bir gazeteyi, bu tiplerin gönül rahatlığıyla vereceklerini beklememeli. Nihayetinde, şu an için en önemli şey sabır.

Gerçekten de, yalandan hasta numarası yapmak pek kolay değildi. Her an fırlamak üzere olan bir zembereği avuç içine sıkıştırmaya çalışmak gibiydi. Bu duruma uzun süre dayanması biraz zordu. İşleri oluruna bırakmak kesinlikle söz konusu olamaz. Kendi varlığının, onlar için ne kadar ağır bir yük olduğunu iyice anlamalarını sağlamak zorundaydı. *İşte bugün, kadının bir an bile gözünü kırpmamasını sağlayacağım!*

(Uyuma! Uyumamalısın!)

Adam, vücudunu iyice germiş, abartıyla esniyordu.

Kadının tuttuğu şemsiyenin altında, dili yana yana yosunlu çorbadan bir yudum aldı. Tasın dibine kum çökelmişti.

Fakat adamın hatırlayabildiği oraya kadardı. Sonrasında, uzun ve nefes kesen bir rüyanın içinde bulmuştu kendisini. Rüyasında adam ata biner gibi kullaıulıruş bir yemek çubuğunun üstüne atlamış, bilmediği bir şehrin yollarında uçuyordu. Kulla^^^ yemek çubuğu üzerinde kendini motosiklete binmiş gibi hissediyordu ve uçması o kadar zor değildi ama biraz dikkati dağıldığında, hemen kaldırma gücü zayıflayıveriyor-du. Şehre yakından bakıldığında tuğla rengi hâkimdi ve uzaklaştıkça bulanık yeşil renge bürünüyordu. Bu renklerin bileşiminde tedirgin edici bir şeyler vardı. Nihayet asker kışlası gibi uzun, ahşap bir binaya ulaştı. Ortalığı ucuz sabun kokusu sarmıştı. Neredeyse belinden kayıp düşen pantolonunu çekiş-tire çekiştire çıktığı merdivenlerden, içinde ince uzun bir masadan başka bir şey bulunmayan bir odaya geçti. Erkekli kadınlı on kişilik bir kalabalık masayı çevrelemiş, bir iskambil oyununa dalmış gibiydiler. Tam karşısındaki adam bir deste kâğıdı sırayla dağıtıyordu. Dağıtmayı bitirdiği anda, son kâğıdı ani bir hareketle adama vererek bağırdı. Düşünmeden eline aldığı bir iskambil kâğıdı değil, mektuptu. Mektup yumuşacıktı, dokundukça tuhaf bir hisse kapılıyordu. Tuttuğu parmaklarına biraz güç verince, kağıttan kan fışkırdı. Adam, çığlık atarak uyandı.

Kirli, sis gibi bir şey gözlerinin önünü kapamıştı. Doğrulmaya çalıştıkça hışır hışır, kuru kâğıt sesi geldi. Açılınış bir gazeteyle yüzü örtülmüştü.

Lanet olsun! Yine uyuyakalmışım! Yüzünden çekip aldığı gazetenin üzerini kaplayan kum tabakası yavaş yavaş aşağıya aktı. Kumun miktarına bakılırsa epey bir

zaman geçmiş olmalıydı. Duvarın aralıklarından sızan güneş ışıklannın konumu da hemen hemen öğlen olduğunu gösteriyordu. İyi de, bu koku neyin nesi? Taze mürekkep kokusu mu yoksa? Tedirginlik içerisinde gazetenin tarihine göz attı. Ayın on altısı, çarşamba... Evet, bugünkü gazete işte! İnanılmaz bir şeydi ama gerçekti. Öyleyse kadın, adamın isteğini unutmamıştı.

Terini emdiğinden vıcık vıok olmuş döşekten tek dizini çıkartarak, vücudunun üst kısmını doğrulttu ama farklı farklı düşünceler kafasının içinde dönmeye başladığından, bir zahmet eline geçirdiği gazetenin sadece başlıklarına bakabiliyordu.

Japon-Amerikan Ortak Komisyonu'nda Görüşme Maddelerine Ek mi Getiriliyor?

Acaba kadın bu gazeteyi nasıl eline ge^çirmişti? Yoksa, köylüler adama karşı bir parça olsun suçluluk duymaya mı başlamışlardı? Yine de, şimdiye kadar olanlardan anlaşıldığı kada-nyla, sabah kahvaltısından sonra dış dünya ile olan her türlü iletişim kesiliyordu. Kadın, adamın henüz bilmediği bir yöntemle dışanyla iletişim kurabiliyor muydu, yoksa gazete almak için dışan kendisi mi çıkmıştı? Bu iki şıktan birinin geçerli olduğuna şüphe yok.

Trafik tıkanıklığına kalıcı çözüm!

Orada dur bakalım! Eğer kadın dışarı çıkmışsa... Doğal olarak halat merdiven kullanmadan olabilecek bir şey değil bu. Nasıl bir yolla olduğunu anlamak güç ama halat merdivenin kullanılmış olduğu kesin... Kaçmayı düşünen bir mahkûm neyse de, köyde yaşayan bir kadının hareket özgürlüğünden feragat etmesi bambaşka bir şeydir... Öyleyse *halat merdivenin kaldırtması beni hapsetmek için yapılan geçici bir uygulamadan* başka *bir şey değildi... Demek ki, bu şekilde boş bulunmalarını sağlayacak şekilde devam edersem, bir an gelir şans yüzüme güler...*

Soğandaradyoaktif hasarları tedavi etmekte etkin madde bulundu!

Bir şekilde, benim bu yalandan hastalık numaramda yeni bir afi-70

hm oldu. Eskiler ne güzel söylemiş: Bekleyen derviş, muradına ermişi Fakat nedense, içim bir türlü rahat etmiyor. Hep yetersiz kalan bir şeyler var. Şu, *mideme kramplar girmesine neden olan kötü rüya yüzünden mi yoksa? Gerçekten de şu tehlikeli mektup -neden tehlikeli olduğunu anlayabilmiş değilim ama- tuhaf bir şekilde kafama takılıyor. Acaba ne anlama geliyor?*

Fakat, bir rüyada takılıp kalınca işler ilerlemez. Hele bir başladığımız işleri tamamlayalım.

Kadın, her zamanki gibi ocağın arkasındaki kendi bölmesine, üzerine çektiği yeni yıkanmış geceliğinin altında dizlerini kollarıyla sarmalamış, hafif soluklarla uyuyordu. O günden beri çıplaklığını uluorta sergilememişti ama geceliğin altında yine çıplak olmalıydı.

Adam çabucak gazetenin bölgesel sayfalarına göz gezdirdi. Elbette ne kayıp haberi ne de arama ilanı vardı. Bu tahmin edebildiği bir şeydi, dolayısıyla ümitsizliğe kapılmamıştı. Usulca kalkıp toprak girişe geçti. Sadece külotuyla dolaşıyordu, belden yukarısı çıplaktı. Gerçekten de böylesi çok daha rahattı. Kum, lastiğin belinde bıraktığı ize birikmiş, o kısmı Artmış, kaşındırıyordu.

Kapıda durup kum duvara baktı. Işık gözlerini alınca, etrafı sarı alevler içindeymiş gibi görmeye başladı. Ortalıkta ne bir insan ne de halat merdivenden iz vardı. Elbette olmayacaktı. Sadece kontrol etmek istemişti. Yukarıdan halat merdiven indirildiğine dair bir iz de yoktu. Zaten bu rüzgârda nasıl bir iz olursa olsun, beş dakikaya kalmaz s^ilinir giderdi. Kapının hemen önünde bile kumun yüzeyi sürekli değişiyordu.

İçeri dönüp uzandı. Bir sinek uçıuyordu. Uçuk pembe, küçük bir meyve sineğiydi. Bir yerlerde, bir şeyler çürümüş olmalıydı. Başucundaki naylona sanlı demlikteki suyla boğazım ıslattıktan sonra kadına seslendi.

"Biraz kalkabilir misin?"

Kadın titreyerek yerinden sıçradı. Gecelik üzerinden düşüp, göğüslerinin altına kadar açıldı. Sarkık ama dolgun memeleri mavi damarlarla

kaplanmıştı. Telaşla geceliğine sarınmaya çalışırken, boş boş bakıyordu. Henüz tam olarak uyana-mamış olmalıydı.

Adam tereddüt etti. Acaba, fırsatını yakalamışken, merdiven meselesini sorsa mıydı, hırçın bir sesle? Yoksa, gazete için teşekkürle karışık, yumuşak bir tarzda sormak daha mı iy olurdu? Eğer amacı, sadece kadının uykusunu bölmekse, saldırgan bir tavır takınması elbette daha iyi olacaktı. Ancak, o durumda ağır hasta numarasını sürdürmek amacından uzaklaşmış olacaktı. Bel kemiğinden rahatsız olan bir adama pek uygun olmazdı bu davranışı. Burada gerekli olan, artık işgücü olarak faydasının olamayacağını onların kabul etmesini sağlayıp, üzerindeki tedbirlerin hafiflemesini sağlamaktı. Adamlar gazete getirecek kadar yumuşadığına göre, üzerindeki baskıyı daha da hafifletmeliydi.

Fakat, beklentileri suya düştü.

"Hayır, ne diye çıkayım ki? Tesadüfen, daha önce rica etti-naftalini tarım kooperatifinden birileri getirmişti de... O zaman rica ettim... Bu köyde düzenli gazete alan dört, beş ev vardır sadece... Özel olarak kasabadaki bayiye gitmişler almak için..."

Gerçekten de, bir rastlantı olması imkânsız değil. Ancak, o takdirde, anahtarı olmayan kilidin önünde, kafese kapatılmış duruma düşmüş oluyordu. Oranın yerlileri bile hapsedilmişli-ği kabulleniyorlarsa, sorun sadece o dik kum duvar değil demektir. Adam heyecanlanarak atağa geçti.

"Hiç böyle... Sen... Buranın sahibi değil misin? ... Köpek değilsin herhalde ... Özgürce girip çıkabilmenden daha doğal ne olabilir?! Yoksa, köyde insan içine çıkamayacak bir şey mi yaptın?!"

Kadının uykulu gözleri, aniden çok şaşırmış gibi açılıverdi. Bakanın gözlerini kaçırmak isteyeceği, kan toplamış kırmızı gözler.

"Hayır, insan içine çıkamayacak bir duruma yok!"

"Öyleyse, neden çekiniyorsun?!"

"İyi de, çıksam bile ne yapacağım ki?"

"Yürürsün!"

"Yürümek?"

"Evet, yürürsün... Yalnızca gezip dolaşmak yetmez mi? Ben buraya gelene kadar, sen de özgürce çıkıp dolaşıyordun herhalde."

"İyi de, hiçbir işim olmadığı halde sadece yürümek için yukarıya çıkmak yorucu olur..."

"Kafa bulma insanla! Kendine iyice bir sor bakalım! Anlamıyor olamazsın! Köpeği bile sürekli kafes içinde tutarsan, çıl-dırıverir!"

'Yürüdüm" dedi kadın aniden, sesi kabuğunu kapatmış bir mideyeden geliyor gibiydi. "Gerçekten, istemediğim kadar yürümek zorunda kaldım... Buraya gelene kadar... Kucağımda çocukla, uzun uzun... Artık yürümekten yoruldum ..."

Adam gafil avlanmıştı. İşte böyle sözler de edilebiliyordu. Kadın böylesine açık açık konuşunca, adamın konuşmayı sürdürme cesareti kayboluverdi.

Evet... On yıldan fazla oluyor, ülkenin harap hale düştüğü o yıllarda herkes, yürümeye gerekkalmayacak bir özgürlük peşinde koşuyordu. Pekiyi şimdi, yürümeye gerek kalmayan özgürlüğe doyduğunu söyleyebilir misin? Gerçekte, sen kendin de öylesi bir ütopya ile saklambaç oynamaktan yorgun düşünce, bu kum tepesine sürüklenmedin mi? Kum... 1/8 *milimetrelik sonsuz hareket... Bu, yürümeye gerek kalmayacak özgürlüğe sımsıkı yapışan, negatif film içerisinde tersyüz edilmiş otoportren. Gezmeyi çok seven çocuklar bile kaybolduklarında feryat figan ağlamaya başlar.*

Kadın, ses tonunu tamamen değiştirerek sordu.

"Kendinizi daha iyi mi hissediyorsunuz?"

Yüzünü domuza benzetmekten vazgeç! Adam öfkelenince, aklından kadını zorla yere yatırıp çamur kust^urmayı geçirdi. Bu düşünceyle bile tüyleri diken diken olmuş, sanki derisinden kurumuş bir tutkalın sökülmesine benzer çıbrtılar gelmeye başlamıştı. Zorla yere yatırmak sözcüğüyle, derisi

herhalde kendi başına bir hayale kapılmıştı. Kadın, aniden bulunduğu yerden ayrılmış, bir siluet haline geldi. Yirmi yaşındaki erkekler düşüncelerle tahrik olurlar. Kırk yaşındaki erkekler ise derilerinin yüzeyiyle tahriki hisseder. Fakat, otuz yaşındaki bir erkek için en tehlikeli şey bir kadının bu şekilde siluet haline gelmesidir. .. Sanki kendi kendine sevişir gibi, kolaylıkla sevişmeye başlayabilirler... Ancak, kadının arkasında milyonlarca göz vardı... *Kadın o bakışların yarattığı iplerle oynatılan kukladan başka bir şey değil... Bu kadınla sevişirsen, iplerle oynatılma sırası bu sefer sana gelir... Belkemiği çıkığı diye sergilediğin oyunun foyası da anında ortaya çıkıverir. Böyle bir yerde, şimdiye kadarki hayatımın kesilip atılmasına katlanır mıyım hiç!*

- Kadın dizlerinin üzerinde usulca yaklaştı. Kadının
- lenen kadının ağlama sesleri, haykırışları duyulma

Kadın dizlerinin üzerinde usulca yaklaştı. Kadının dizka-paklan adamın kalçalarına dayandı. Uyuduğu süre boyunca kadının ağzında, bumunda, kulaklarında, koltukaltlarında ve diğer kuytulannda mayalanan, beklemiş suyu andıran bir koku adamın çevresinde yoğunlaşmaya başladı. Ateş gibi parmaklar, usul usul ve ürkekçe hareketlerle, bel kemiği boyunca yukan aşağı gezinmeye başladı. Adam kaskatı kesilmişti.

Birden, parmaklar böğrüne uzandı. Adam çığlık attı.

"Gıdıklanıyorum!"

Kadın güldü. Hem oyun oynuyor, hem de korkuyor gibiydi. Öylesine ani olmuştu ki, bir yargıya varabilmek zordu. Acaba niyeti neydi? Mahsus mu yapmıştı, yoksa kazara eli mi kaymıştı? Halbuki az öncesine kadar gözlerini bile zor açıyordu, zar zor uyanmıştı... *öyle ya, ilk akşam da, yanımdan geçerken parmağıyla böğrümü dürtüklemiş, tuhaf bir sesle kıkırdamıştı...* Acaba, kadın bu harekete kendine özgü bir anlam mı yüklemişti?

Yoksa, adamın hastalığına aslında inanmıyordu da, şüphelerini gidermek için kontrol mü ediyordu? *Olabilir... Boş bulunmamak gerek.* Kadının davetkâr hali, nihayetinde tatlı bal kokusu salgılayan, etobur bir bitkinin tuzağından başka bir şey olmayabilirdi. Taciz rezalet tohumlarım ekmiş, ardından da, adamın elini kolunu tehdit zinciriyle bağlamıştı...

Tere batmışh, sanki mum gibi eriyordu. Derisinin gözenekleri terle dolmuştu. Saati durduğundan tam olarak kestiremi-yordu ama çukurun dışında hâlâ gündüz olabilirdi. Ancak, yirmi metre derinlikteki çukurun dibi artık güneş almıyordu.

Kadın hâlâ uyuyordu. Rüya görüyor olmalıydı, arada sırada kollarını ya da ayaklarını aniden sıçratıveriyordu. Şu an uykusunu bölse bile bir işe yaramazdı. Adam da uykusunu yeterince almışh.

Doğrulup, vücudunu rüzgâra verdi. Uykusunda hareket ettiğinden yüzünü kapatan havlu düşmüş olmalı, kulaklarının arkasına, b^^unun içine, ağzının kenarına kum bulaşmışh, ovalayınca temizleniyordu. Göz damlasını damlatıp, havluyu gözlerine bastırdı. Ancak bunu birkaç kez tekrarladıktan

sonra, gözlerini doğru dürüst açabildi. Göz damlası en fazla iki-üç giin daha dayanırdı. Yalnızca bu nedenle bile, bir an önce bitirici hamleyi yapmalıydı. Vücudu ağırlaşmışh, sanki demir giysilerle mıknahs üzerine oturmuştu. Bakışlarını odaklamaya çaba gösteriyordu, kapıdan giren turuncu ışık, ölü sinek bacağını andıran harfleri görebilmesini sağlıyordu.

Aslında, gündüz ışığında kadına okutmalıydı. Böylelikle, kadının uyumamasını da sağlar, bir taşla iki kuş olur

du. Ne yazık ki, önce kendisi uyuyakalmıştı. O kadar kendine güvendiği halde, bu büyük hataya düşmeyi becermişti işte.

Bu hatası yüzünden, bu akşam da yine uykusuzlukla boğuşmak zorunda kalacaktı. Nefes alıp vermesine uygun bir ritimle yüzden geriye doğru saymaya başlardı. Yürümeye alışkın olduğu, evinden okula kadar olan yolda dikkatle yürüyecekti. Tür ve cinslerine ayırarak, aklına gelen böcek adlarını sı-ralayacakh. Bunların hiçbir faydası olmayacağını bildiğinden,

iyice sinirleniyordu. Çukurun kenarlarını yalayarak esen rüzgârın sesi... Nemli kum katmanını bölen kürek gürültüsü ... Köpek havlaması... Mum alevi gibi salınan, uzaktan gelen uğultular. .. Sinir uçlarını hedef alarak, durmaksızın serpilen kum hışırtıları ... Bütün bunlara rağmen, dayanmak zorundaydı.

Diyelim bir şekilde sabretmeyi başardı. Fakat, rengi gök mavisine çalan ışıklar, çukurun yakalarından içeri düştüğü anda, bu kez tersine, o ıslak deniz yosunu gibi bulaşan uykuyla mücadele başlıyordu. Bu kötü döngüyü bir yerlerde keseme-diği müddetçe, sadece saatinin değil, zamanın kendisinin de kum tanecikleri arasında hareketsiz kalma tehlikesi vardı.

Gazete haberlerinde de hiçbir değişiklik yoktu. Bir hafta yok olsa bile, herhangi yeni bir şey olmamıştı. Eğer bu, dış dünyaya açılan bir pencereyse, galiba buzlu camdan yapılmıştı.

Şirketlerin vergi yolsuzluğu, vilayete sıçrayan alevler... Eğitim kenti sanayi bölgesi oluyor... Sürekli işe son vermelerle ilgili olarak Japonya İşçi Sendikaları Konfederasyonu görüş bildirecek... İki çocuğunu boğarak öldüren kadın zehir içerek intihar etti ... Ardı arkası kesilmeyen araba

hırsızlıkları: Yeni yaşam stili, yeni suçlar mı doğuruyor?.. Üç yıl boyunca karakola çiçek göndermeye devam eden esrarengiz kız... Tokyo Olimpiyattan bütçesi tartışma yarattı ... Bugün de keyfi saldın: İki genç kız bıçaklandı.» Uyarıcı haplarla boşa giden okul yıllan... Hisse senedi fiyatlarında sonbahar havası... Ünlü tenor-saksofoncu Blues Jackson Japonya'da... Güney Afrika Federasyonu'nda tekrar şiddet olayları, 280 ölü. „ Aralarında kadınların da bulunduğu çetenin okul dolandırıcılığı: Ders ücreti ödemeksizin, sınavı geçenlere diploma.

Bunların arasında önem taşıyan hiçbir şey yoktu. Aralarında boşluklar bırakarak, hayali tuğlalardan örülmüş, hayali bir kule. Zaten, yaşam sadece önemli olaylardan ibaret olsa, gelişigüzel el sürülemeyecek, narin bir sırça köşk olur... Ancak gündelik yaşam tam da gazete başlıklarındaki gibidir. Bu yüzden herkes, anlamsız olduğunu bile bile, pergelin ucunu kendi evine yerleştirerek ilgi alanını çizer.

Daha sonra, şaşırhcı bir haber gözüne ilişti.

"Ayın on dördünde, sabah sekiz sıralarında, Toa İnşaat'ın Yokogawa Semti 30 numaradaki inşaat alanında çalışan Hino-hara Şirketi'nin damperli kamyon şoförü Taşiro Manabu (28), çöken kum yığınının altında kalarak ağır yaralandı. Derhal yakındaki bir hastaneye kaldırıldıysa da, bir süre sonra yaşamını yitirdi. Yokogawa Emniyet Müdürlüğü'nün incelemesi sonucunda, on metreden fazla yüksekliğe ulaşan kum tepesini dağıtmaya çalışırken, kumun alt kısmında fazla derine girmesinin kazaya yol açtığı belirlendi."

Şimdi anlaşıldı... Köylülerin amacı bu haberi okutmakmış. Durup dururken isteğimi yerine getirmiş değiller. Haberin çevresi kırmızı kalemle işaretlenmemiş ama apaçık ortada. "Bir yerlerde tehlikeli bir silaha b/ack-jack dediklerini duymuştum. Deri bir torbaya kum doldurularak, demir ya da alüminyum çubuklardan daha etkili bir *vurucu güç elde ediliyormuş! Her ne kadar hareket halinde olsa da, kum sudan farklı işte... Suda yüzülebilir ama kum insanı hapseder, ağırlığıyla ezer.*

Durumu fazla hafife almışım.

Planı değiştirene kadar, bir hayli tereddüt ve süre geçirmesi gerekti. Kadının kum temizliğine çıkmasından beri dört saat kadar geçmiş olmalıydı. İkinci kum taşıma ekibi programlarındaki işlerini bitirip, üç tekerliye dönmüş olmalılar. Kulak kesilip, adamların geri dönmeyeceklerinden emin olduktan sonra, usulca kalkıp giyinmeye başladı. Kadın lambayı da götürdüğü için her şeyi el yordamıyla yapması gerekiyordu. Ayakkabıları ağzına kadar kum dolmuştu. Pantolonunun paçalarını çoraplarının içine tıkıştırıp, tozluklarını sökerek kıvırıp cebine koydu. Böcek yakalama gereçlerini rahatlıkla bulacak şekilde kapının yanına bıraktı. Toprak girişe indiğinde, kalın kum halı sayesinde ayak seslerinden endişe etmesine gerek kalmamıştı.

Kadın kendini iyice kum temizliğine kaptırmıştı. Kuma saplanan hafif kürek darbeleri... Düzenli ve güçlü soluk alış verişler... Ayağının dibindeki lambanın ışığıyla dans eden gölgesi... Adam, evin köşesine gizlenip, dikkatle soluklarını düzenledi. *Havlunun iki ucundan tutup, iyice gererek, ona kadar sayar, fırlarım... Küreklediği kumu kaldırmak için vücudunu eğdiği anda saldırmalıyım.*

Elbette tehlikesiz olacağı söylenemez. Üstelik, otuz dakika geçtikten sonra, adamların tavrının değişmeyeceği de belli olmaz. Şu vilayet memurları meselesi de var. En başta, ihtiyar köylü adamı memur sanmış, bir hayli temkinli davranmıştı. Herhalde, yakınlarda memurlar teftişe geleceklerdi. Öyleyse, o teftişin gerçekleşmesiyle, köylüler arasında fikir ayrılığı oluşmayacağı, adamın varlığını artık saklayamayarak, daha fazla hapis tutmaktan vazgeçmeyecekleri ne malum? Ancak, o otuz dakikanın altı aya, bir yıla hatta daha da fazlasına uzamayaca-

ğı garantisi de yok. Otuz dakika ya da bir yıl olması, yan yan-ya olasılıklardı, bu da yeteri kadar sıkıcıydı.

Aslında, yardım elinin uzanması ihtimali düşünülürse, yalandan hasta numarasına devam etmenin daha avantajlı olacağı kuşkusuz. Adamın tereddüt ettiği nokta da işte buydu. Hukuk devletinde yaşadığı müddetçe yardım elinin uzanacağım ümit etmek çok doğal. Kayıplara kanşan insanların, gizemli bir sis perdesi arkasında kalmaları da, çoğunlukla o kişinin iradesine bağlı bir durum. Üstelik, bir suç kokusu gelmediği sürece, bu durum ceza hukuku değil de medeni hukuk kapsamında kabul ediliyor

ve polisler de pek fazla derinlemesine müdahil olamıyorlarmış. Fakat, adamın durumu oldukça farklıydı. Şu anki halinde umutsuzca yardım dileniyordu. Doğrudan adamı dinleyip, kendisini görmelerine neden gerek olsun. Adamın sahipsiz kalan evine bir göz atmak yeter de artar bile. Açık kalmış kitabı... Bozuk para koyduğu, işe gidip gelirken kullandığı cüzdanı... Miktan az bile olsa, yakınlarda işlem yaphğı banka hesap cüzdaru ... Henüz düzenleyemediği, kurumaya bıraktığı böcek kutulan... Pul yapış^^^ış, sadece postaya verilmesi gereken yeni koleksiyon şişesi sipariş kartı... Tüm bunlar, adamın yaşamırun kesintiye uğramasını istemediğini, yaşamı o haliyle sürdürme kararlılığında olduğunu gösteren şeylerdi. Evine gelen birisi, istemese bile o odadan yükselen yardım çığlığını duyacaktır.

tyle... Eğer, o mektup olmasaydı... O *aptalca mektup olmasaydı ... Fakat, olmuşa çare yok... Rüyam bile gerçeği bildirdiği halde, şimdi tutup da kendimi kandırmam neye yarar? Artık bahaneler yeter. Geride bıraktıklarım artık öldü. Kendi ellerimde son nefeslerini verdiler.*

Adam bu seferki izninde son derece ketum davranmış, mahsus iş arkadaşlarından hiçbirine nereye gideceğini söylememişti. Bunu da, sadece söylememek şeklinde değil, özel olarak gizemli hale getirmeye çalışarak yapmıştı. Günlük yaşanılan griye boyanmış, derilerinin rengi bile griye çalmaya başlamış tipleri meraktan çatlatmak için bundan daha güzel bir yol olamazdı. O griler familyası, kendilerinden başka insanların, ister kırmızı, ister mavi, isterse yeşil olsun, griden başka bir renkte olduğunu düşündükleri an bile dayanılmaz bir aşağılık kompleksine kapılırlar.

İnsanın gözünü alan bir güneşle süslemiş yaz, eninde sonunda romanlarda ya da filmlerde olan bir şeydir. Gerçekte olansa, mürekkep kokan gazetenin siyaset sayfasını alhna serip uzanmış kendi halindeki sıradan halkın pazar günüdür... Kapağı mıknatıslı termos ve teneke kutuda meyve suyu... Kuyruğa girilerek elde edilen saati 150 yene kiralık kayık ve sahilde balık ölülerinden kaynaklanan kurşuni köpükler... En sonunda da, yıpranmış, çürümeye başlamış, hıncahınç vagonlar... Herkes bunu çok iyi bildiği halde, sadece kendini kandırılmış bir aptal olarak göstermemek için, o gri tuval üzerine canla başla ütopik bayramlar çizmek ister. Zorla keyifli bir pazar geçirdiğini söyletmek için, mızmızlanan çocuklarını çekiştirip duran pejmürde kılıklı, kirli sakallı babalar... Herkesin mutlaka görmüş olduğu,

vagonun bir köşesindeki küçük bir manzara... Başkalarının güneşine karşı duyulan histeri ölçüsünde tahammülsüzlük ve kıskançlık...

Yine de, zıvanadan çıkmasının etkeni sadece bunlar değildi. Eğer, Mobius adam bile tutup da, diğer iş arkadaşlanyla aynı tepkiyi göstermemiş olsaydı, öylesine inatçılık eder miydi bilinmez.

Adam, sadece Mobius adama bir nebze güven duyuyordu. Sürekli, şişkin gözleriyle yüzünü yeni yıkamış gibi görünen, her türlü sendika faaliyetlerine coşkuyla yaklaşan biriydi. Herhangi birine içinden geçenleri nadiren anlathğı halde, ona rahatlıkla açıldığı olmuştu.

"Ne dersin? Yaşamın anlamını sakatlayan bir eğitim sistemi hakkında ciddi şüphelerim var."

"Yaşamın anlamı derken?"

"Şöyle ki, olmayan bir şeyin var olduğuna inandırmaya çalışan, ütopya eğitimi... Kumla da bu nedenle ilgileniyorum, kah bir madde olmasına rağmen, fazlasıyla akışkanlar mekaniğine uyum sağlar."

O, afallayan gözlerle sağa sola bakınmış, kamburunu iyice çıkartmıştı. Fakat yüzünde, normalde olduğu gibi, berrak bir ifade vardı. Pek öyle, konudan hoşlanmamış bir hali yoktu. Bi-rileri onun için Mobius sarmalı yakıştırması yapmıştı. Mobius sarmalı, bir kez döndürülen bir kâğıt şeridin iki ucunun birbirine yapıştırılmasıyla oluşur. Yani, önü ve arkası olmayan bir yüzey anlamına gelir. Her türlü sendika etkinlikleri ve özel yaşamının Mobius sarmalı haline geldiği anlamında öyle bir yakıştırma yapmış olmalılar. İğnelemeyle karışık, bir parça hayranlık da var herhalde.

"Yani gerçekçi eğitim mi demeye çalışıyorsunuz?”

"Yook, benim kum örneğini vermiş olmam... Neticede dünyanın kendisi kuma benzemiyor mu? Kum denilen şeyin gerçek niteliğini durağan haline bakarak anlamak çok zor olur... Kum hareket etmekle kalmıyor, aslında hareketin ta kendisi kum... Güzel bir ifade şekli bulamıyorum ama..."

"Anlayabiliyorum. Pratiğe yönelik eğitimde, her halükârda, görecelik esasına dayanan unsurlar işin içine dahil olur."

"Hayır, öyle değil. Kendimiz kum olalım... Kumun gözüyle çevremizdeki şeylere bakalım... Öldükten sonra, ölümü dert ederek yalpalamaya gerek de kalmaz..."

"Hocam, idealist birisin... Düşünüyorum da, öğrencilerden korkuyor olmayasın?"

"Fakat, ben öğrencilerin kum gibi oldukları düşüncesindeyim..."

Dişlilerin birbirine oturmadığı böylesi bir konuşmada bile, asla içi sıkılmazdı, beyaz dişlerini göstere göstere sürekli gülümserdi. İşte bu tam anlamıyla Mobius sarmalı. İyi anlamda da, kötü anlamda da Mobius sarmalı. İyi anlamında bakıldığında, saygı göstermek gerek.

Fakat, o Mobius sarmalı bile adamın izin kullanması konusunda, diğer iş arkadaşlarıyla aynı şekilde kıskançlığını açık açık belli etmişti. Hiç Mobius sarmalına uygun bir davranış değildi. Hayal kırıklığıyla birlikte içi rahatlamıştı aslında. Erdem söz konusu olduğunda herkes bazen kötü niyetli davranabilir. Bu sayede adamın sabırsızlıkla beklediği eğlence, omuzlanna çöken bir ağırlık haline gelmişti.

İşte, bunun üzerine o mekhıp ortaya çıktı... Çoktan dağıtıl-geri toplanamayacak iskambil kartları... Dün gece gördüğü kâbusun bir anlamı vardı işte.

Adamla evdeki *o kişi* arasında, hiçbir şekilde sevginin bulunmadığını söylemek yalan olur. Yalnız, karşılıklı olarak yapılan nazlarla, karşı tarafı kontrol etmeye uğraşmaktan oluşan karanlık bir ilişki olduğu söylenebilir. Sözgelişi, adam evliliğin özünün bakir bir alanı kullanıma açmak olduğunu söylediğinde, o ise gönül rahatlığıyla, dar gelmeye başlayan evin genişletilmesi olduğu karşılığını verebilirdi. Adam tersini söyleyecek olsa, olasılıkla o da tam tersini söylerdi. Tamı tamına iki yıl dört ay süren bir it beni-çek kendini oyununu bıkmadan sürdürmüşlerdi. Coşkunun kaybolduğunu söylemektense, coşkuyu idealize ettiklerini söylemek daha doğru olur.

O yüzden, adam nereye gideceğini mahsus söylememiş, bir süre seyahate çıkacağını ani bir mektupla bildirmeye karar vermişti. İş arkadaşları üzerinde öylesine etkili olan izin gizeminin, onun üzerinde etkisiz kalmasına imkân yok. Ancak, isim ve adres yazıp, pulunu bile yapıştırdığı halde, o aptalca mektubu olduğu gibi masasının üzerine bırakıp çıkmıştı.

Bu masum yaramazlığı, sonuçta sahibinden başkasının açamayacağı, hırsızlığa karşı korumaya yarayan otomatik kilit işlevi görecekti. O mektup, kimsenin dikkatini çekmemiş olamaz. Sanki ortadan kaybolmanın kendi isteği olduğunu özel olarak yazıya dökerek evden aynlmış konumuna düşmüştü. Adamın yaptığı, olay yerinde görüldüğü halde, parmak izlerini titizlikle silerek, tersten suçunu ispatlayan aptal bir suçlunun davranışı ile hemen hemen aynıydı.

Şans iyice uzaklaşmıştı. Şimdi artık, öyle bir olasılığa bel bağlamak, kendi kendine ümit zehri zerk etmekten başka bir işe yaramazdı. Şu anki durumda, kapının açılmasını bekle-mektense, kendisi açmalı ve gücünnü kullanarak dışarı çık

malıydı.

Acıtacak ölçüde kuma geçirdiği parmak uçlarına tüm gücüyle yüklenerek, ona kadar sayıp fırlamaya niyetliydi... Fakat, on üçe kadar saydığı halde eyleme geçememiş, hatta dört kez daha nefes aldıktan sonra ancak yerinden fırlayabilmişti.

Kararlılığıyla karşılaştırıldığında, adamın hareketleri bir hayli hantaldı. Kum gücünü emip bitiriyordu. Kadın arhk arkasına dönmüş, küreği elinde tutarak, anlamsız gözlerle adama bakıyordu.

Eğer kadın gerçekten diremek niyetinde olsaydı, sonuç tamamen farklı olurdu. Fakat, kadının hazırlıksız anını yakalama planı tutmuştu. Adam bir hayli telaşlanmıştı ama kadın da, şaşkınlıktan ne yapacağını şaşırmıştı. Elinde tuttuğu kürekle, adamı gerisin geri püskürtmek herhalde aklına bile gelmemişti.

"Sesini çıkartma... Sana zararım dokunmaz... Sessiz ol..."

Titreyen sesiyle fısıldamaya devam edip, hızlı hareketlerle havluyu kadının ağzına tıkıştırdı. Bu beceriksiz, ne amaçla yapıldığı belli olmayan hareketlere bile kadın karşı koymamıştı.

Kadının edilgen tavrının farkına varınca, adam tekrar kendini kontrol etmeyi başardı. Yansına kadar tıkıştırdığı havluyu, önce bir geri ^^rttı, sonra tekrar kadının ağzını kapatıp, uçlarını başının arkasında sıkıca bağladı. Ardından, hazırladığı tozluklarla bütün gücünü harcayarak kadının ellerini arkasına getirerek bağladı.

"Haydi bakalım, eve giriyoruz!"

Kadm, cesareti iyice kırılmış olacak, sadece adamın eylemlerine değil, sözlerine de itaat ediyordu. Düşmanca tavırlar bir yana, herhangi bir itirazı bile olmuyordu. Muhtemelen hipnotize olmuştu. Adam durumu becerikli bir şekilde kontrol altına aldığım değil, zorbaca davranışlanyla kadının direncini ortadan kaldırdığını hissediyordu.

Kadım arkasından itekleyerek toprak girişten içeri soktu. Diğer tozlukla ayak bileklerini bağladı. Tilin bunları karanlı-

ğın içinde el yordamıyla yaptığından, işini sağlama almak için gevşek kalan kısmı bir tur daha attırarak iyice sıkılaştırdı.

"Bana bak, sessizce bekle... Uslu durursan sana bir zararım olmaz ... Fakat, ben de canımı dişime takmış durumdayım, ona

göre..."

Kadının soluk seslerinin geldiği yöne bakarak, kapıya kadar geriledi, birden koşarak lamba ve küreği kaptığı gibi hemen içeri döndü. Kadın yana devrilmişti, her soluğunda çenesini aşağı yukarı hareket ettiriyordu. Soluk alırken çenesini ileri doğru uzatması soluğuyla birlikte kumu da içine çekmemek içindi herhalde. Soluk verirken de, burnunu oynatarak yüzündeki kumu uçurmaya çalışıyordu.

"Eh, biraz sabredeceksin artık. Köylüler geri dönene kadar dayan. Benim sineye çekmek zorunda kaldığım muameleyle karşılaştırıldığında, kimsenin

diyecek bir lafı olmamalı. Üstelik, konaklama ücretini de ödeyeceğim... Aslında, benim hesapladığım masraflar bunlar... Fark etmez, değil mi? Neden fark etsin?! Aslında hiçbir şey vermemem gerekir, ama borcumu ödemezlik yapmam. O yüzden zorla da olsa bırakıp gideceğim."

Gömleğinin yakalannı sımsıkı tutarak, nefesini içine denk gelecek şekilde veriyordu. İçi içine sığmaz bir halde, bir süre dışarıya kulak kesildi. Evet, lambayı söndürmesi daha iyi olacaktı. Fitili kaldırıp, tam söndürmek üzereyken, kadının durumuna bir kez daha göz atmak istedi. Ayaklanndaki bağ yeterince sağlamdı, parmak sokacak kadar bile boşluk yoktu. El bilekleri de morarmaya başlamış, ezilmiş ^tırnaklan da mürekkep rengine bürünmüştü.

Ağzındaki tıkaca da diyecek yoktu. Zaten ürkütücü renkteki dudak.lan, neredeyse kan dolaşımı tamamen duracak kadar çekiştirilince, kadın iyice hayalete benzetişti. Ağzından süzülen salyası, yanağının altına denk gelen zemini siyaha boya-mışh. Lambanın alevi salındıkça, inleme sesleri geliyordu.

"Yapacak bir şey yok, etme bulma dünyası..." dedi, hızlı hızlı. "Karşılıklı kandırdık birbirimizi. Ben de insa^m, öyle

köpeği zincirlemek kadar kolay olmaz... Kime soracak olsan, tam anlamıyla nefsi müdafaa."

Birden kadın boynunu çevirerek, gözlerinin ucuyla da olsa adamı görmeye çalıştı.

"Ne o? Bir şey mi söyleyeceksin?"

Kadın sıkıntıyla başını oynattı. Bu hareketinden evet anlamı da, hayır anlamı da çıkartılabilirdi. Lambayı yaklaştırarak gözlerinde anlam aradı. Adam bir an gözlerine inanamadı. Kin ya da öfke değil, sadece sonsuz bir hüzün yüklenmiş, bir şeyler söylemeye çalışan gözlerdi karşısındakiler.

Sakın... Bana öyle gelmiştir... Gözler, sadece sözcüklerin tamamlayıcısıdır... Kası olmayan gözlerde, bir ifadenin oluşması imkfinsız-dır. Aklından bu

düşünceler geçerken adam, içi acıyarak, kadı-wn ağzındaki tıkacı gevşetmek için elini uzatıverdi.

So^ da, elini hemen geri çekti. Telaşla lambayı söndürdü. Vagon taşıyanların sesi gelmeye başlamıştı. Söndürdüğü lambayı sonradan rahat bulabilmek için, girişin yanına koydu, bulaşık yalağının yanındaki demliği çekip ağzını dayayarak su içti. Küreği kavrayıp, kapının yanına gizlendi. Vücudundan ter boşanıyordu. Az *kaldı ... Bir, beş ya da on dakika daha sabır...* Tek eliyle de, böcek toplama kutusunu sımsıkı tutuyordu.

"Heey!" diye seslendi boğuk bir ses.

"Ne yapıyorsun ya?!" Hemen ardından da, henüz genç olduğu belli olan, çatlak bir ses geldi.

Adam, çukurun içinde zifiri karanlıkla kuşa^^^tı, ama dışarıda ay çıkmış olacak, çukurun üstündeki gökyüzünde adamların gölgesi bir yığın haline gelmiş, hayal meyal anlaşı-labiliyordu.

Adam, elinde kürekle çukurun dibinde emeklercesine ilerledi.

Kum duvarın yukarısında kabaca bir kahkaha yükseldi. Mazot tenekesini yukarı çekmek için ucuna çengel taktıkları halatı aşağı sallandırdılar.

"Teyze elini biraz çabuk tut ya!"

Aynı anda, adam halata doğru atıldı.

"Hey! Çekin yukarı!" Var gücüyle bağırarak halata yapışmak için atıldı, parmaklarıyla kayaları bile parçalayabilirdi neredeyse. "Çekin yukarı! Çekin! Çekene kadar halatı bırakmam! Kadını bağladım, evin içinde! Kurtarmak istiyorsanız, çabuk bu halatı çekin! O zamana kadar kadına hiç dokunmam ona göre! Hafife alıp, aşağı inmeye kalkarsanız, kürekle beyninizi dağıtırım! Mahkemeye gitsek ben kaza^^m! Gözünüzün yaşına bakmam! Haydi! Ne oyalanıyorsunuz?! Hemen şimdi çekerseniz, şikâyet etmem, anlayışlı davranabilirim... Adam kaçırmanın cezası hafif değildir... Ne oldu?! Çabuk, çekin beni yukarı!"

Yukarıdan akan kumlar yüzüne çarpıyordu. Her geçen saniye gömleğinin içindeki soğuk teri daha fazla hissediyor, sıcak nefesi dudaklarını yakıyordu.

Yukarıda herhalde tartışmaya başlamışlardı. O an, aniden halat yukarıya çekilmeye başladı. Tahmini aşan bir ağırlık,

parmaklarından halata yükleniyor gibiydi. Adam, gücünü bir kat daha artırarak halata iyice yapışh... Midesinin etrafında oluşan, sanki gülermişçesine şiddetli bir kasılma yukarı yükselmeye başladı. . Bir haftalık kâbusu dağılıp gidiyor gibiydi. *Oldu işte! Başardım! Artık kurtuldum!*

Bir anda vücudu ağırlığını kaybetti, havada asılı kaldı... Sanki deniz tutmuş gibi, vücudunu bir bulanh kapladı, o ana kadar elinin derisini yüzecek kadar direnç gösteren halat, direncini yitirerek avuçlarında kalakaldı.

Yukarıdaki tipler, halahn ucunu bırakmışlardı! Yarım takla atarak, tepe üstü kuma düştü. Vücudunun alhnda kalan koleksiyon kutusundan tuhaf bir ses geldi. Hemen ardından bir şey çenesini sıyırarak havalandı. Halahn çengeliydi herhalde. Acımasız tiplerdi. Şansına, yaralanmamıştı. Koleksiyon kutusuna denk gelen böğrü dışında, acıyan bir yeri de yoktu. İçgüdüsel olarak kalkıp halatı aradı. Çoktan yukarıya çekmişlerdi bile.

"Ahmaklar!" Adam, gücünün yettiğince haykırmaya başladı. "Ahmaklar! Sonunda siz pişman olacaksınız!"

Hiçbir yanıt gelmedi. Yalnızca sonu gelmeyen fısıldaşmalar ortalığı duman tabakası gibi kaplamıştı. Bunların düşmanlık dolu mu, yoksa gülmelerini bastırarak yaptıkları konuşmalar mı olduğunu anlayamamıştı ama iyice içerlemişti.

Öfke ve küçük düşme duygusu, demir bir çubuk haline gelmiş, ayakta durmasını sağlar gibiydi. Tırnaklarını avuç içlerine iyice geçirerek yumruklarını sıkıp haykırmaya devam etti.

"Hâlâ anlayamadınız mı? Sözle anlatmaya çalışınca anla-madııuz diye, anlayacağım şekilde yaptım işte! Kadının bağlı olduğunu söyledim ya! Beni hemen şimdi çekmezseniz ya da halat merdiveni sallamazsanız, o halde

bırakırım, ona göre! İyi düşünün, burası kumla dolarsa, sizin başınız ağrır. Kum burayı aşar, iyice köyün içine ilerler! Ne o? Neden cevap vermiyorsunuz?!"

Yanıt yerine, adamlar arkalarında vagonun sinir bozucu sürüklenme sesini bırakarak, çekip gittiler.

"Neden! Neden öyle hiçbir şey söylemeden çekip gidiyorsunuz?"

Bu arhk kendinden başka kimsenin duyamayacağı zayıf bir çığlıkh. Adam titreyerek yere çömelip, el yordamıyla kınlan koleksiyon kutusunun içindekileri toplamaya başladı. Alkol şişesi çatlamış olacak, dokunduğu anda parmakla^^ arasına bir serinlik hissi yayıldı. Adam, boğuk bir sesle ağlamaya başladı. Aslında üzgün değildi. İçinde, sanki ağlayan bir başkasıymış gibi bir his vardı.

Sinsi bir hayvan gibi etine yapışan kum ... Bacaklan titreye titreye, karanlığın içinde zar zor kapıya ulaşh. Kapağının kelebek kilidi kopan koleksiyon kutusunu usulca giriş bölmesinin yanına bıraktı. Rüzgârın sesi havayı tamamen dolduruyordu sanki. Bölmenin köşesindeki boş teneke kutusunun içinden naylona sardığı kibriti çıkartıp lambayı yakh.

Kadın duruşunu hiç bozmamıştı, sadece açısını ilk halinden biraz oynatmıştı. Yüzünü biraz olsun kapı tarafına çevirerek dışarıdaki durumu görmek istemişti herhalde. Lambanın ışığıyla bir an gözlerini kırpıştırdı ama sonra hemen gözlerini sımsıkı kapattı. Adamın karşı karşıya kaldığı o feci hareketi, kadın acaba nasıl algılamıştı?... *Ağlamak istersen ağla, gülmek istersen gül... Henüz kesin olarak yenilmiş değilim. Her halükârda, saatli bombanın pimi benim ellerimde.*

Adam kadının arkasında tek dizinin üzerinde çömeldi. Bir an tereddüt ettiyse de, kopanp alır gibi bir hareketle ağzındaki tıkacı çıkarttı. Kadına karşı içinde bir kötü niyet yokhı. Acıma ve şefkat de olmadığı gibi.

Ancak yorulmuşta. Daha fazla gerilimi kaldırabilecek durumda değildi. Üstelik, şöyle bir düşününce, en baştan itibaren ağzını bağlamasına gerek olmadığını anladı. O an bile, kadının yardım için bağırması, karşıdakilerin

paniklemesini ve dolayısıyla da, sonuca daha rahat ulaşmasını sağlayabilirdi.

Kadın, çenesini öne çıkararak güçlükle nefes almaya çalıştı. Havlu, kadının salyası ve ağız kokusuyla fare leşi gibi ağırlaşmıştı. Havlunun kadının yüzünde bıraktığı izler kolay kolay geçecek gibi durmuyordu. Gerilmiş, kurutulmuş balığı andıran yüz hatlarını gevşetmek için, çenesini oynatıp duruyordu.

"Az kaldı..." Adam parmak uçlanyla tuttuğu el havlusunu toprak girişe doğru fırlattı. "Aralarında görüşüp karara varmaları pek uzun sürmez. Halat merdiveni sırtladıkları gibi uçarak gelirler. Eh, eninde sonunda şu halde sorun yaşayacak olan onlar... Öyle değil mi? Eğer, sorun yaşamıyor olsalardı, durup dururken beni tuzağa düşürürler miydi?"

Kadın yutkunup, ağzını kapattı.

"İyi de..." Kadının dili henüz normale dönmemiş gibiydi, ağzında yumurta varmış gibi bir sesle konuşuyordu. "Yıldızlar çıkmış rruydı?"

"Yıldız? Ne olmuş yıldızlara?"

"Evet, yıldızlar çıkmamışsa..."

"Çıkmamışsa, ne olur?"

Kadın bu kadarcık konuşmayla bile bitap düşmüştü, yine susuverdi.

"Ne oldu? Bir şeyler söylüyordun, tamamlasana diyeceğini! Yıldız falı rru bakacaksın? Yoksa buralara ait bir batıl inanç mı var? Yıldızların çıkmadığı gecelerde halat merdiven sarkıtılmaz gibi... Nedir yani? Öyle sustukça hiçbir şey anlayarruyo-rum ... Eh, yıldızlar çıkana kadar beklemek istiyorlarsa, bu onların bileceği bir i.ş... Fakat, böyle boşu boşuna beklerken tayfun gelirse ne olacak? Esas o durumda yıldızlardan bahsederek dalga geçemezsin!"

"Yıldızlar..." dedi kadın, dar bir tüpten çıkarrruş gibi duyulan sesiyle. "Yıldızlar, bu saatte hâlâ çıkmamışsa, rüzgâr asla şiddetlenmez ..."

"Neden?"

"Yıldızların görünmemesi pus yüzünden..."

"Böyle diyorsun da, baksana rüzgâr esiyor işte..."

"Hayır, o ses rüzgârın çok yukarılarda kıvrılmasıyla çıkıyor... "

Evet, kadın haklı olabilir. Yıldızlartn bulanık görünmesi, rüzgd-nn havadaki nemi dağıtacak gücünün olmamasından kaynaklanıyor olabilir. Bu akşam pek o kadar güçlü bir rüzgâr çıkmaz... Öyleyse, köylüler de bir sonuca ulaşmak için acele etmezler... İpe sapa gelmez, saçma bir şey söyleyeceğini sanmıştı ama akla gelmeyecek, mantıklı bir yanıttı.

"Bak sen... Fakat, benim için hiç fark etmez... Eğer onlann niyeti öyleyse, ben de savaşı uzatmaya hazınm. Bir hafta, on gün, on beş gün olsun fark etmez, nihayetinde elli adımı yürüyen, yüz adımı da yürür..."

Kadın ayak parmaklannı içe doğru kıvırdı. Köpekbalığı so-lungaçlan gibi bir şekil aldılar. Adam güldü. Gülerken de, içi bulandı.

Seni bu kadar korkutan ne? Düşmanın can alıcı noktasını vurdun ya işte! Neden daha sakin olamıyor, oturup bir gözlemci gibi iz-leyemiyorsun? Evet, sorunsuzca dönmeyi başarabilirsem, bu deneyim kayda geçirilmeye değer.

Oo! Buna şaşırdık işte. Hocam siz de nihayet yazmaya karar verdiniz demek. Evet, bu işlerde deneyim gerekir. Tahriki teninde hissetmediği sürece, solucanların bile bağımsız hale gelemediği söylenir.... Teşekkür ederim, aslında başlığını bile düşündüm... Yaa*, nedir pekiyi?... "Kum Tepesi Şeytanı", eğer olmazsa "Karınca Cehenneminde Korku"... Bu da çok maceraperest bir hava verir. Gayri ciddi bir insan olduğunuz izlenimi uyandırmasın sonra... Öyle mi dersin?... Ne kadar zorlu bir deneyim geçirmiş olsanız bile, olayın sadece yüzeyini anlatacak olursanız bir anlamı olmaz. Evet, trajedinin kahramanlan oranın yerlileri olduğuna göre, bunu yazarken bir parça çözüm önerisi getirmezseniz, o kadar zahmetle edindiğiniz deneyime de yazık olur... Lanet olsun!... Bir yerlerde lağım temizliği mi yapıyorlar acaba? Yoksa, koridora serptikleri dezenfektanla, sizin ağzınızdan çıkan sarımsak parçaları bir tür kimyevi reaksiyona m*

girdi?... Ne dediniz?... Yok, yok. Endişe etmeyiniz. Ne kadar oturup yazsam da, *ben yazar değilim nihayetinde... Şimdi bu da size yakışmayan biral-çakgönüllülük. Yazar dediklerinizi öyle özel insanlarmış gibi görmemek gerektiği düşüncesindeyim. Eğer biri yazmayı başarmışsa, artık yazar demektir... Acaba? Öğretmenler genelde yazmaya istekli olurlar... iyi de bu, meslek icabı nispeten hep yazarlarla iç içe olduğumuz için... Şu yaratıcı eğitim dedikleri şey mi yoksa? Bense, tebeşir kutusunu bile doğru dürüst taşıyamam... Tebeşir kutusu? Latife yapıyorsunuz. Kişinin kim olduğunun bilincine varmasını sağlamak bile mükemmel bir yaratıcılıktır... Sayenizde, yeni bir sıkıntıyı tatmak için, yeni bir his kazanmış oluyorum... Ümit de var!... Bu ümidin gerçek olup olmadığı noktasında, yani ilerisi için sorumluluk almadan elbette... Oradan sonrası kamusunda her birinin yeteneklerine güvenmek gerek... Neyse, kendimizi avutmaya gerek yok. Ne de olsa öğretmenlerin böylesi lakayt davranışlarına izin verilmez... lAkayt?... Yazarlık işte. Yazar olmak istemek, kısacası, kukla oynatıcısı olup kendini kuklalardan ayırmayı amaçlayan bir egoizmden başka bir şey değildir. Özünde, kadınların makyajından pek farklı değildir... Çok sertsiniz. Fakat hocam, eğer yazar sözcüğünü o anlamda kullanıyorsanız, yazarla yazmak kavramlarını bir ölçü farklı tutmakta fayda olabilir... Öyle değil mi? Zaten o yüzden de, yazar olmak is-tedim. Yazar olamadıktan sonra, yazmanın anlamı yok çünkü.*

... Bu arada, bahşiş alamayan çocuk ne tepki verirdi?

Duvarın tam önünde bir yerlerde, bir kuşun kanat çırpması gibi kısa bir ses duyuldu. Adam lambayı yakaladığı gibi bakmaya çıkh. Sazlara sarılmış bir bohça ahlmışh. Ortalıkta kimsecikler yoktu. Hemen bağırarak seslendi. Yanıt gelecek gibi görünmüyordu. Sazlan bağladıkları ipi çözdü. İçinde ne olduğu bilinmeyen bohçalar, pimi meraktan yapılmış bombadır. İstemeseler de, içine duvarı tırmanmak için gereç koydukları tahminini yürütmeden edemedi. Köylülerin, işler bu hale gelince yüzleri kalmamış, sadece gereçleri ahp kaçmışlardı herhalde.

Fakat, bohçanın içinde, gazete kağıdına sarılmış küçük bir paket ve tıpası sımsıkı kapatılmış litrelik bir şişe vardı. Paketten, üç adet yirmilik Şinsei sigarası çıktı. Onun dışında hiçbir şey yoktu. Bohçayı hazırladıkları sazları tekrar ucundan tutup salladı ama yere sadece kum tanecikleri düştü... En

azından koymuş olacaklarını düşündüğü mektup ortalıkta yoktu. Pirinç küfü kokulu şişenin içinde şoçu içkisi vardı.

Acaba niyetleri ne? Pazarlık mı? Kızılderililerin de dostluk ifadesi olarak sigara takası yaptıklarını duymuştu. İçki de genelde kutlama sembolüdür. Öyleyse, geri adım atma niyetlerini bu şekilde önceden gösterdikleri yorumu getirilebilir. Ne de olsa, taşralılar duygularını sözcüklerle ifade etmekten kaçınırlar. En azından bu yönleri oldukça dürüstçedir.

Şimdilik ikna olmuştu, zaten her şeyden önce sigara gelir. Sigarasız bir hafta iyi sabretmişti. Alışık el hareketleriyle etiketin kenarında kalan dörtgen kısmı yırtıp aldı. Kaygan jelatinin dokunuşu. Paketin dibini fiskeleyerek sigarayı çıkarttı. Sigarayı kıstırdığı parmak uçlan hafif hafif titriyordu. Lambanın aleviyle yaktı. Yavaş yavaş çektiği derin nefesle birlikte, tütün

yapraklarının kokusu vücudunun en ücra köşesine kadar ya-yılıverdi. Dudakları uyuştu, gözkapaklarının arkasında kadife bir perde belirdi. Vücuduna yüklenen baş dönmesiyle birlikte, tüyleri diken diken oldu.

Litrelik şişeyi de kucaklayınca, sanki ödünç alınmış gibi eğreti duran dizlerine yüklenerek, yalpalaya yalpalaya eve döndü. Baş dönmesi hala kesilınemişti. Kadına bakmak istiyordu ama başını bir türlü doğrultamıyordu. Gözlerinden b^irinin kıyısında hayal meyal yakaladığı kadının görüntüsü iyice ufalmıştı.

"Hediye getirmişler, bak..." Litrelik şişeyi kaldırarak salladı. "Bu kadar da anlayışlılar işte. Önceden kutlamak için içiver demek istiyorlar. Böyle olması lazım... En baştan biliyordum zaten... Eh, geçmiş geçmişte kalır... Birlikte bir kadeh içer misin?"

Kadın yanıt vermek yerine gözlerini sımsıkı kapattı. Bağlandığı için küsmüş müydü acaba? *Aptal kadın. Doğru dürüst bir cevap verse hemen çözeceğim halbuki. Yoksa üzülüyor mu? Şans eseri ele geçirdiği erkeğin yanında kalmasını sağlayamadı, sonunda bırakmak zorunda kaldı diye. Bu da akla yatar aslında... Kadın henüz otuzunda ya var, ya yok.*

Kadının ayaklarının altı, üstü, yanlan çatlaklarla kaplanmıştı. Adamın içinden anlam veremediği bir gülme isteği yükseliyordu. *Bu kadının ayakları neden bu kadar komik?*

"Sigara içersen yakayım bir tane."

"Hayır, sigara boğazını kurutur ..." dedi cılız bir

sesle, başını iki yana sallayarak.

"Öyleyse su içireyim."

"Henüz gerekmez."

"Çekinmene gerek yok. Sana karşı özel bir düşmanlık leyerek, seni bu hale getirmiş değilim... İşin gereği, çaresizlikten başvurduğum bir yöntem olduğunu sen de anlıyorsundur. Bu sayede, karşı taraf da geri adım attı galiba..."

"Erkek bulunan evlere her hafta bir kez içki ve sigara iaşesi yapılır."

"taşe?"

Kendisi uçtuğunu sandığı halde, aslında pencere camına burnunu sürtüp duran büyük ev sineği... Bilimsel adı *Muscina stabulans*... Görüş yeteneği hemen hemen hiç olmayan gözler. .. Şaşkınlığını gizlemeksizin tiz bir sesle, "O kadar zahmete girmelerinin ne gereği var. İçmek isteyen kendisi gidip alsa ya!" dedi.

"İyi de, bir hayli zor iş yaptığımız, hiç o kadar zamanımız da yok. .. Üstelik köyün yararına olduğu için, köy heyeti masrafını karşılıyor."

Öyleyse, geri adım atmak bir yana, teslim ol uyarısı yapmış olabilirler... Hayır, daha kötüsü de düşünülebilir. Adamın varlığı, artık buranın günlük yaşamında dönen çarklardan biri olarak, çoktan envanter defterine kaydedilmiş bile olabilir.

"Öğrenmek için soruyorum, şimdiye kadar böyle bir durumla karşı karşıya kalan ilk kişi ben miyim?"

"Hayır, neden derseniz, yeterli sayıda insan yok ki zaten. Zenginler de, yoksullar da, yapabilecekleri bir iş varsa birbiri ardına çekip gidiyorlar köyden... Nihayetinde kumdan başka bir şeyi olmayan yoksul bir köy burası ..."

"Eh, yani?..." Sesi bile tutuklaşmış, sanki kumla aynı renkte çıkmaya başlamıştı. "Benden başka da, böyle tuzağa düşen oldu yani."

"Evet, geçen senenin sonbahar başlangıcındaydı, kartpostal satıcısı olduğunu söyleyen bir adam..."

"Kartpostalcı?"

"Artık adına ne derseniz, turistik kartpostal işi yapan bir şirkette pazarlamacı olduğunu söyleyen adam, kooperatif baş-kanını ziyarete gelmiş ... Köyün, reklamı yapılacak olursa, şehirlilerin çok ilgi gösterecekleri bir manzara olduğunu söylemiş..."

"Yakalandı mı?"

"Tam da o sıra, bu hizada işgücü sıkıntısı çeken bir ev vardı. .. "

"Peki, sonra?"

"Bir süre sonra ölmüş... Hayır, zaten bünyesi pek güçlü değilmiş... Üstelik, tam da tayfun zamanıydı, şanssızlık işte..."

"Neden, hemen kaçmadı acaba?"

Kadın yanıtlamadı. Yanıtlamaya gerek kalmayacak kadar anlamış olduğunu düşündü herhalde. Kaçamadığı için kaçma-mışh ... Herhalde, yanıt bundan ibaretti.

"Başka?"

"Evet... Bu yıla bir de gezerek kitap satan bir öğrenci oldu galiba."

"İşportacı mı?"

"Böyle, on yenlik ince kitaplardı, bir şeyleri protesto ediyordu... "

Memlekete dönüş hareketi öğrencilerindendir... Amerika karşıtı gösteriler için destek bulmaya ülkeyi dolaşıyorlar. O da yakalandı mı böyle?"

"Üç ev yan tarafta. Hâlâ da orada olmalı."

"Oranın da, burası gibi halat merdiveni kaldırıldı değil mi?"

"Gençler bir türlü burada yaşamaya ısınamıyorlar da... Her halükârda, şehirde hem maaş daha iyi, hem de sinemalar, restoranlar her gün açık..."

"Bana buradan kaçmayı bir kişinin bile başaramadığını söyleme sakın."

"Evet, arkadaşlarına kanıp da, şehre giden bir genç olmuştu... Sonra, elinde bıçakla sağa sola saldırmış, gazetelere bile çıkmıştı... Cezasını çektikten sonra köye geri getirildi. Şimdi ailesiyle birlikte."

"Onu sormuyorum! Buradan kaçıp da, bir daha dönmeyen oldu mu?!"

"Çok eskiden derseniz, olmuş... Ailecek geceleyin sıvışıver-mişler... Bir süre ev boş kalınca, tehlikeli bir hal almış, az kalsın yapacak bir şey kalmayacakmış... Gerçekten tehlikeli... Bir yerler yıkılacak olursa, sonrası mendirekte çatlak oluşmuş gibi, gerisi gelir... "

"Ondan sonra olmamış mı?"

"Evet, sanının yok."

"Çok saçma!" Kulaklarının alhndan geçen damar iyice şişkinleşmiş, boğazım acıtmaya başlamıştı.

Aniden, böceklerin yumurtlamasını andırır bir hareketle, kadın iki büklüm oluverdi.

"Ne oldu? Acıyor mu?"

"Evet, acıyor..."

Kadının rengi değişen ellerinin tersine dokundu. Bağların arasından parmağını geçirerek nabzını okudu.

"Elimi hissediyorsun değil mi? Nabzın da gayet net atıyor... Pek öyle büyütülecek bir şeyin yok. Kusura bakma ama bir şikâyetin varsa, köyün sorumlularına ilet."

"Özür dilerim ama boynumun kulağımın arkasına denk gelen kısmını kaşır mısınız?"

Öylesine ani olmuştu ki, reddedemedi. Deri ile kum tabakası arasında, erimiş tereyağı gibi koyu bir ter tabakası birikmişti. Şeftalinin kabuğıma tırnak geçirmiş gibi bir hisse kapıldı.

"Kusura bakmayın... Çıkıp gitmeyi başaran şimdiye kadar olmadı. Gerçekten..."

Aniden, kapının silueti renksiz, uçuk bir çizgi haline geldi. Ay ışığı vurmaya başlamıştı. Yusufçuk kanatlan gibi sarıya çalan bir ışık parçası. Gözleri alıştıkça, kum çukurun dibinin, yeni filizlenen bitkilerin yüzeyi gibi, ışıl ışıl olduğunu fark etti..

"Olsun. Öyleyse ilk kaçan ben olurum!"

Beklemek bir hayli sıkıntılıydı. Zaman bir yılanın karın derisi gibi derin katmanlar oluşturmuştu. Her katmanda duraklamadan ilerleyemiyordu sanki. Üstelik her bir katmanda, çeşit çeşit kuşku kendi silahlarıyla pusu kurmuştu. Bu kuşkularla savaşıp, onları sessizce yok ederek ya da çarpıp devirerek ilerlemek olağanüstü bir çaba gerektiriyordu.

Sonuçta, beklemektenbunalmaya devam ederken sabah oldu. Sabah, pencere camının ardında, burnunu ve alnını salyangozun beyaz ve düz kamı gibi bir şekle sokmuş, adamla dalga geçiyor gibiydi.

"Özür dilerim, lütfen su verin..."

Herhalde kısa bir süre uyuklamıştı. Hangi arada o hale geldiyse, gömleği, hafta pantolonunun iç kısımlan bile terden sırılsıklam olmuştu. O tere

yapışan kum, hem dokunuşu hem de rengiyle, ıslak nişastaya benziyordu. Yüzünü örtmeyi unuttuğu için b^rnu ve ağzı da, kış zamanı tarlaları gibi kuruyup kalmıştı.

"Özür dilerim, lütfen..."

Kadının vücudu kum rengine bürümüş, sıtmaya tutulmuş gibi tok sesler çıkartarak titriyordu. Kadının çektiği sıkıntı, sanki aralarında bir hat çekilmiş gibi adama da ulaşıyordu. Demliğin üzerindeki naylonu çıkartıp önce kendisi ağzına dayadı. İlk yarım yudumluk kısmıyla ağzım çalkaladı ama hiç de öyle bir-iki kez çalkalamayla olacak gibi değildi. Ağzından çıkan şey tam anlamıyla bir kum topağıydı. Fakat, daha sonra aldırmaksızın, olduğu gibi suyla birlikte midesine akıttı kumu. Sanki ezilmiş tuğlayı suyla birlikte içiyormuş gibiydi.

İçtiği su olduğu gibi ter haline gelerek vücudundan fışkırdı. Omuzlarından sırtına, ümük kemiğinden göğsüne, böğür-

lerinden beline kadar olan kısımdaki deri yüzülüyormuş gibi acıyordu.

Sonunda içmeyi bitirince, sanki büyük bir lütufta bulunuyormuş gibi demliğin ucunu kadının ağzına yerleştirdi. Kadın demliğin ucunu dişlerinin arasına kıshrdığı gibi, ağzını çalka-lamaya gerek görmeden, güvercin gibi sesler çıkartarak suyu içti. Sadece üç yudumda demlik boşaldı. Şişen gözkapaklan-nın arasından adama bakan gözlerde ilk defa müthiş bir kızgınlık vardı. Boşalan demlik, kağıt oyuncaklar gibi hafiflemişti.

Gergin ortamdan kaçmak için, adam vücudundaki kumu silkeleyerek toprak girişe indi. Havluyu ıslatarak kadının yüzünü silmek niyetindeydi. Olduğu gibi ter haline gelerek akıp gitmesinden çok daha manhklı bir yol olurdu. Medeniyet düzeyi yüksekliğinin, o insanların derilerinin temizliği ile doğru orantılı olduğunu söyleyenler vardır. Eğer insanlarda var

sa, büyük olasılıkla deride gizlidir. Sadece suyu düşünmekle bile, kirlenmiş bir deri on binlerce vantuz haline gelir. Buz gibi soğuk ve şeffaf, üstelik tüy gibi yumuşak ruh sargısı... Bir dakika kadar geç kalmış olsa, vücudunun tüm derisi çürüyüp dökülmeye başlardı herhalde.

Ancak, su küpüne göz atan adam ümitsizce bağırdı.

"Heey! Bomboş bu be! Tamtakır kurumuş!"

Kolunu omzuna kadar daldırıp içinde gezdirdi. Dibe yapışıp kalan kumlu tortudan bir parça parmaklarına yapışh sadece. Aldahlan derisinin alhnda, binlerce yaralı çıyan aynı anda kıvranmaya başlamış gibiydi.

"Hayvanlar! Su get^rneyi unutmuşlar. Yoksa, daha sonra mı getirmek niyetindeler?"

Söylediklerinin kendini kandırmaktan başka bir işe yaramadığını biliyordu. Üç tekerli otomobilin son turunu tamamlayıp geri gidişi, her zaman gün ağardıktan hemen sonraya denk geliyordu. Adamların niyetini biliyordu. Bu şekilde suyunu kesip, direncini kırmak istiyorlardı. Şöyle bir düşününce, kum duvarın alhru oyarak çökertmeye çalışmanın ne kadar

tehlikeli olduğunu bildikleri halde, sessizce izlemekle yetinecek kadar kötü ruhlu insanlardı. Adama ne olacağı zerre kadar umurlarında değildi. Gerçekten de, köyün sırlarını bu ölçüde öğrenen birinin, canlı olarak köyden çıkmasına izin vermeleri arhk söz konusu değildi ve şu durumda ellerinden geleni arkalarına koymayacaklardı.

Kapının önünde durup gökyüzüne bakh. Sabah güneşinin kırmızıya çalan rengi ancak anlaşılabiliyordu. Cılız, pamuk parçalan gibi bulutlar... Hiç de öyle yağınur beklenecek bir hava değildi. Verdiği her nefesle vücudundaki nem oranı azalıyor gibiydi.

"Niyetiniz ne sizin?! Beni öldürmek mi?!"

Kadın, önceden olduğu gibi sessizce titreyip d^^yordu. Olasılıkla, her şeyi biliyordu. Kısacası, mağdur maskesine bürünmüş bir suç ortağı. *Bunalsın dursun! Bu kadarcık bir sıkıntı çok doğal bir* ceza.

İyi de, kadının sıkınhsıiu köydekiler görmedikten sonra, hiçbir anlamı yok. Üstelik, bilseler bile anlayış göstereceklerini kim garanti ediyor? Sadece bununla kalsa iyi, gerekirse kadını feda etmekten bile kaçınmayabilirler. Belki kadının böyle-sine korkması o yüzdendir. Kaçış yolu zannedip de,

vücudunu yapıştırdığı çitin aralığının, aslında kafesin içi olduğunun farkına nihayet varan bir hayvan... Onlarca kez burnunu çarp-hktan sonra akvaryum camının ardına geçemeyeceği bir duvar olduğunun farkına varan süs balığı... Tekrar eli boş halde fırlatılıp atılıvermişti. Şu an, elinde silahı olan onlardı.

Fakat korkmamalıydı. Akmhya kapılan kazazedelerin, açlık ve susuzluktan bitkin düşmelerinin, biyolojik olarak yemek ve su eksikliğinden ziyade, o eksikliğe karşı duydukları korkudan kaynaklandığını söylerler. Hezimet, yenilmek endişesi akla geldiği anda başlar. Aynca, hangi oranda sıvı kaybına uğrandığını dert etmek de, düşmanın ekmeğine yağ sürmek olur. Bardaktaki suyun ne kadar sürede buharlaşacağını düşünınek yeter. Gereksiz yere patırh edip, zamanın atla^m hızlandığının âlemi yok.

"Ne derein? Bağlarını çözeyim mi?"

Kadın kuşkuyla nefesini tuttu.

"İstemiyorsan, benim için fark etmez... İstiyorsan çözerim... Ancak, şartlı olarak... İzinsiz olarak asla eline kürek almayacaksın ... Tamam mı? Söz verebilir misin?"

"Evet, lütfen!" Köpek gibi sabreden kadın, sonunda ani bir rüzgârla ters dönen şemsiye gibi, dilenmeye başlamıştı. "İstediğiniz her sözü veririm! Lütfen! Lütfen!"

Bağların yerinde siyahımsı kırmızı bir iz kalmıştı. O izlerin yüzeyinde beyaza çalan bir tabaka oluşmuştu. Kadın sırtüstü yattığı halde el ve ayak bileklerini birbirine sürterek, sırayla el bileklerini ovalamaya başladı. İnlememek için kendini sıkıyor olmalı, yüzünden ter boşanmaya başlamıştı. Usul usul vücudunu çevirip, önce kalçaüstü oturdu sonra da emekleme duruşu aldı. Sonunda, başını bir gayret kaldırdı. Bir süre, o halde olduğu yerde salındı.

Adam da, toprak yakın bir yerde kıvnlmıştı. Tükürük çıkarhp yutuyordu. Bunu tekrarladıkça, tükürüğü zamk gibi yapışkan halde geldi, boğazına yapışmaya başladı. Aslında uykusu yoktu ama yorgunluktan bilinci ince bir kâğıt haline gelmişti. Güneşe tutulsa, manzara gelişigüzel çizgiler halinde

yansıyacaktı. Sanki resmini arayan bir manzara gibi. Kadın var... Kum var... Boş su küpü var... Salyalar saçan bir kurt var... Güneş var. .. Bir de, onun bilmediği bir yerlerde tropik alçak basınç varsa, devam etmeyen hatlar da vardır. *Haydi bakalım, bu çok bilinmeyenli denklemi çözmek için nereye el atmak lazım?*

Kadın kalkıp yalpalayarak kapıya doğru yürümeye başladı.

"Nereye gidiyorsun?!"

Cevap vermekten kaçınıyormuş gibi boğuk sesle bir şeyler söyledi ama anlaşılmadı. Fakat, bu sorgulamanın pek hoşuna gitmediğini, kadının hareketlerinden anlamıştı. Sonra, tahta duvann hemen arkasından usul usul çiş sesi gelmeye başladı. Nedense, feci bir israf gibi gelmişti.

Hayır, zamanın atlanran hızlanması gibi bir şey söz konusu değil. Fakat, el arabası kadar yavaş olmadığı da kesin. Anbean, sabahın ısısı ciddi bir şekilde yükselerek gözbebeklerini ve beynini kaynatmaya, hatta iç organlarını yakmaya başladı. Ardından da ateş bu kez ciğerlerine sıçradı.

Gece boyunca emdiği nemi buharlaştırıp yeniden havaya salan kum... Işık kırılmalannın etkisiyle ıslak asfalt gibi parlıyor... Ancak, özünde sacda kavrulmuş buğdaydan daha kuru, katışıksız 1 /8 milimetreden öteye geçmez.

Sonra, ilk kum çığı... Arhk sıradan bir olay haline gelen, duymaya alıştıktan bir sesti ama boş bulunup irkilerek, kadınla bakıştılar. Bir giin kum temizliği yapılmamasının acaba ne kadar etkisi olacakh? Pek etkisi olmayacağını düşünmekle birlikte, bir parça huzursuzdu. Fakat kadın, sesini çıkartmayıp bakışlannı kaçırdı. Kendi başına ne kadar endişelenirsen o kadar iyi. Bir yandan da küskün gibiydi, o yüzden daha fazla soru sormak için inat etmenin alemi yoktu. Kum çığırnn akışı ip kadar inceldiği anda tekrar genişleyerek kuşak haline geliyordu, birkaç kez tekrar ettikten sonra tamamen kesildi.

Evet, dert edecek bir durum yoktu. Rahatladığı anda, nabzı yüzünde hissedilecek şekilde atmaya başladı, ısındı. Bunun üzerine, o ana kadar aklına getirmemek için çabaladığı şoçu, karanlığın içinde yanan bir ışık

gibi, adamın bütün sinirlerini aniden tek bir noktaya doğru çekmeye başladı. Neyle olursa olsun boğazını ıslatmak istiyordu. Böyle giderse vücudundaki kan azalacakh. Sonuçta, sıkıntı tohumlanıu ekmişti, sonradan pişman olacakh ama, artık direnebilecek durumda değildi. Tıpasını açıp, şişenin ağzını dişlerine dayayarak içmeye başladı. Yine de dili, hâlâ sadık bir bekçi köpeğiydi. Aniden gelen ya-

bancı karşısında şaşınnış, saldırganlaşmıştı. Az kalsın boğuluyordu. Yaraya oksijenli su serpmiş gibiydi. Buna rağmen, ikinci, üçüncü yudumun davetini reddedemedi. Felaket bir kutlama içkisi olmuştu...

Arada kadına da içip içmeyeceğini sordu. Kadın kafasını hızla sallayarak reddetti. Sanki zehir önerilmiş de, onu redde-diyormuş gibi bir hali vardı.

Midesine akıttığı alkol, doğası gereği, pingpong topu gibi kulaklarına kadar sıçradı ve orada an vızıldaması gibi bir ses çıkartmaya başladı. Derisi, domuz derisi gibi büzüşmeye başlamıştı. Kanı çürüyordu ... *Kanım çekiliyor!*

“Bir şekilde, çaresi yok mu bunun?! Sen de pek o kadar iyi durumda değilsin! Ben de, işte iplerini çözdüm, bir şeyler yap-sana!"

“Tamam... Ancak, köyden birilerinin su getirmesi lazım..."

“Tamam, öyle yap sen de!"

"Bunun için, iş görmeye başlamam la^m..."

"Şaka mı yapıyorsun?! O tiplerin bu şekilde pazarlık yapmaya ne haklan var?! Söylesene?! Söyleyemiyorsun değil mi... Buna hiç haklan yok çünkü!..."

Kadın gözlerini kısıp, dudaklarını büzdü. *Şu hale bak!* Kapının yukarısından görünen hava artık maviliğini kaybetmiş, midye kabuğunun içi gibi parlamaya başlamıştı. Diye*lim ki görev insanın yoldaşları arasında pasaportu olsun, iyi de neden bu tipler benimkini kontrol etsin! Yaşam,* bitiştirilmiş kâğıt tomarı *değildir ki! Muntazaman ciltlenmiş bir günlük gibi olmalı, tek bir cilt için bir sayfaya bakmak yeter de artar bile... önceki*

sayfaların devamı ni-,teliği taşımayan biriyle uğraşmaya gerek yoktur... İsterse karşımdaki açlıktan ölmek üzere olsun, tek tek ilgilenmeye zaman yok... Lanet olsun! Su istiyorum! Fakat, ne kadar su istesem bile, bunıın için tüm ölülerin mezarlarını teker teker dolaşmam gerekiyorsa, ne kadar çoğalırsam çoğa layım sayım yetmez!

^tari kum çığı başladı.

Kadın kalkıp, duvara dayalı duran süpürgeyi kaptı.

"İş görmeyeceksin! Söz vermedin mi?!"

"Hayır, döşeğin üzerini alayım dedim..."

“Döşek?"

"Artık yatmalısınız..."

"Yatmak istersem, kendim yaparım!”

Yerisarsan bir sallantıyla vücudu büzüldü. Tavandan gelen kumla, bir an ortalık toz duman oldu. Kum temizliğine ara vermiş olmanın etkileri ortaya çıkmaya başlamıştı. Akacak yer bulamayan kum, yüklenmeye başlamıştı. Ağırlığa dayanmaya çalışan kirişler ve direkler gı^rdıyordu. Fakat kadın, gözlerini dikmiş iç eşiğine bakıyordu, pek de öyle karamsarlığa

kapılmış gibi dunnuyordu. Galiba, ağırlık henüz sadece temele yüklenmiş durumdaydı.

"Lanet olsun! Rezil herifler!... Ciddi ciddi, bu işi gittiği yere kadar götürmek niyetindeler..."

Nabzı amma da şiddetli atmaya başlamıştı. Sanki, ürkmüş bir tavşan sıçrayıp duruyordu... Herhangi bir yere girebilirdi, bir ağza, bir kulağa, hatta bir kıçın deliğine bile. Tükürüğünün yapışkanlığı öncesine oranla daha da feci bir hal almıştı. Fakat, boğazındaki kuruluk eskisi gibiydi. Herhalde şoçunun etkisiyle belirli bir düzeyde kalıyordu. Alkolün etkisi geçtiği an, alev kusmaya başlayacaktı. Yanıp, küllere dönüşecekti.

"Şu yaptıklarına bak! İyice havaya girdiler... Halbuki, fare kadar bile beyinleri yok... Eğer ölecek olsam ne yaparlar acaba?!"

Kadın, bir şeyler söyleyecekmiş gibi yüzünü kaldırdıysa da, vazgeçip suskunluğunu korudu. Söylese de hiçbir faydası olmayacak bir şey olduğunu, kötü bir yanıt alacağını düşünmüş olmalıydı.

"Tamam öyle olsun... Eğer tek bir sonuç sözkonusuysa, her şeyi deneyeyim bakalım!"

Adam, şişeye ağzını dayayarak şoçudan bir yudum daha alarak hışımla dışarı çıktı. Birden gözleri, kızgın kalay gibi beyaz bir şeyin saldırısına uğrayarak yalpaladı. Bastığı yerlerden havalanan kumlar dönerek yükseliyordu. Dün akşam kadının üzerine yürüyüp bağladığı yer, oralarda bir yer olmalıydı...

Kürek de oralarda bir yere gömülüp kalmıştı. Kum çığlan ara vermişti ama deniz tarafında kalan yann üzerinden halı! sürekli kum akıyordu. Arada sırada, herhalde rüzgann etkisiyle kum, yann cephesinden aynlıp, uçuşan kumaş parçalan gibi havada dalgalanıyordu. Bir yandan içinde kum çığı tedirginliğini yaşarken, ayağının ucuyla kumun altını yokladı.

Bir hayli derini yokladı ama ayağına küreğe benzer bir şey denk gelmemişti, belki de kum çığlan yüzündendi. Sonunda, güneşin doğrudan ışıklanna dayanamaz hale geldi. Sımsıkı kapattığı gözkapaklannın altında kalan gözbebekleri... Denizanası gibi oynamaya başlayan midesi... Başını çatlatan ağn... Artık terlememeliydi... Sınıra gelmişti. *Neyse, küreği nereye koymuştum acaba? Evet, o an dışarı fırladığımda silah olarak kullanınm diye elime almıştım... Evet, o kürek de şuralardabir yerde olmalı.*. Çömelip yere düz bir açıdan baktığında, kürek şeklindeki ^yükseltinin hemen farkına vardı.

Tükürecek gibi olduysa da, telaşla vazgeçti. Bir gıdırnak bile olsun bir sıvıyı vücudunun içinde dolaştırması gerekiyordu. Dudakları ve dişleri arasındaki kum ve tükürüğü birbirinden ayınp, sadece kum kısmını parmağının ucuyla dışarı çıkarttı.

Kadın odanın bir köşesinde sırtını dönmüş, giysisinin önüyle uğraşıyordu. Herhalde bel kuşağını gevşetip, biriken kumu silkelemeye çalışıyordu. Adam, küreğin sapını ortasından bir yerden omzuyla paralel olacak şekilde tutup ilerledi. Küreğin keskin ağzı önde olacak şekilde kapının yanındaki toprak girişin duvanna yönelmişti... .

Arka taraftan kadının çığlığı duyuldu. Adam, vücudunun bütün ağırlığıyla yüklenerek, küreği ileri çıkarttı. Kürek, hiç zorlanmadan duvar tahtasını yerinden çıkarıverdi. Sanki ıslak bisküvi gibi bir şeye saplanmıştı. Tahta, sürekli kumla yıkandığından, dışarıdan çok yeniymiş gibi görünüyordu ama aslında çoktan çürümeye başlamıştı.

'Ne yapıyorsun?!"

"Bunları düzeltip merdiven yapacağım."

Başka bir yer seçip, bir kez daha denedi. Orası da aynıydı. Kadının, kumun tahtayı çürüttüğüyle ilgili sözleri doğru ç^^-tı. Her yerden çok daha fazla güneş alan bu duvarda bile durum böyleyse, gerisini tahmin etmek zor değildi. Böyle bıngıl bıngıl bir ev nasıl olup da ayakta kalabilmişti? Yan yatmaya başlayıp yamulmuş, yan yanya çürümüş bir halde... Zaten, son zamanlarda kâğıt ya da plastikten de ev yapılabildiğine göre, böylesi bıngıldak malzemenin kendine özgü bir dinamiği olabilir...

Tahtalar işe yaramıyorsa, bu kez de şu kirişlere bir bakayım...

"Olmaz! Kesin artık şunu!"

"Nasıl olsa, zamanla kum yüzünden göçüp gitmeyecek mi?"

Aldırmaksızın, küreği yerleştirmek için kaldırdığı koluna kadın yapışıvermişti. Dirseğini çekip, vücudunu kıvırarak kadından k^^^aya çalıştı. Ancak, nerede hata yaptıysa savrulan adamın kendisi oldu. Hemen karşı atağa geçmeye çalıştı. Fakat kadın, küreğe zincirle bağlanmış gibi, bir gıdım bile kımıldamıyordu. Nasıl olduğunu bir türlü anlayamıyordu ... En azından, kuvvetsiz kalacağını sanmamıştı... İkinci deneme, üçüncü deneme derken, toprak zemin üzerinde

boğuştuktan sonra, tam üzerine çıkıp hareketsiz bıraktığını sandığı anda, kadın küreğin sapını kargı gibi kullanarak durumu kendi lehine çeviriverdi. *Bana neler oluyor? Herhalde şoçu yüzünden***... Artık, karşısındakinin kadın olduğunu düşünmüyordu bile, tepkisel olarak kıvırdığı dizini kadının karnına geçiriverdi.**

Kadın bağırarak, kendini koyuverdi. Hemen ayağa fırlayarak kadının üzerine çullandı. Terle kaplı teninden adamın eli kadının çıplak kalmış göğsüne kayıverdi.

Aniden, sanki projektör bozulmuş gibi, ikisi birden hareketsiz kaldılar. İkisinden biri, kımıldamadığı takdirde sonsuza kadar silecek bir gerilim oluştu. Kadının kabarmış memelerini olduğu gibi karnında hisseden adamın penisi sanki kendisinden ayn bir canlıymış gibi dikelmişti. Adam nefesini tuttu. Vücutlarının ufak bir kımıldamasıyla bile, aralanndaki kürek kapma dalaşı, bir anda farklı bir boyuta geçebilirdi.

Kadının boynu, yutkunmaya çalışırken, şişiverdi Adamın p$_{en}$isi de bunu harekete geçmek için bir işaret olarak algıla$_{m}$ıştı. Kadın kesik kesik konuşarak o anı sona erdirdi.

"Şehirdeki kadınlann hepsi güzelmiş, öyle mi?"

Şehirdeki kadınlar? Adam anında havasını kaybedivermiş-ti... Büzüşen penisindeki sıcaklık da kayboluverdi... Tehlike yanından geçip gitmişti... Melodram etkisinin, böylesine ücra bir taşra köyünde bile geçerli olduğunu bilmiyordu.

Her nasılsa çoğu kadın, bacaklannı aralamak için, melodramlarda olduğu gibi, karşısındakine kendi değerini belirtmesi gerektiğini sanar. Fakat, neredeyse zavallılığa kaçan bu masum yanılgı, aslında kadınlan tek yönlü bir ruhsal tacizin kur-banlan haline getiren en önemli etkendir...

Adam, şehirdeki kadınla birlikte olduğu zamanlarda her zaman prezervatif kullanırdı. Eskiden kaptığı belsoğukluğu-nun tamamen geçip geçmediğini halâ bilmiyordu. Kontrollerde hep negatif çıkıyordu ama çişini yaptıktan sonra sidik borusu acıyordu ve telaşla test tüpüne işediğinde, içinde beyaz

ipliksilerin yüzdüğünü görüyordu. Doktorlar, nevroz teşhisi koymuşlardı ama içindeki kuşku sona ermediği müddetçe, rahatsızlığın adı önemli değildi.

"Bize prezervatif de uyar, değil mi?" Küçücük bir ağız ve dudaklar, altındaki kanın akışını belli edecek ölçüde saydam bir tenle çevrili... Etkisini hesap ederek, mahsus hafif ve habis konuşurdu. "Bizim ilişkimiz nihayetinde, promosyon ürünleri takas eder gibi bir şey... Hoşuna gitmiyorsa, her an çıkıp gidebilirim... Ambalajından çıkarmadan, naylonun iki tarafında biriktiriyor, dağıtıyor, değerini korumaya çalışıyoruz işte... Öyle mi acaba? Gerçekten güvenebilir miyim? Boş bulunarak satın alıverip de, sonradan pişman olur muyum acaba?"

Fakat aslında öylesi promosyon ürünlerini andıran ilişkiden tatmin olmuyordu kadın... Kerhaneyi andıran lrokuyu hatırlıyorum, çoktan gitmem gerekirmiş gibi kalkmış, pantolonumun düğmelerini iliklerken... Bu esnada kadın hâlâ yatakta çtnlçtplak yatardı, bacaklarının arasındaki havluyla...

"Bazen satmaya zorlamak çok da kötü olmayabilir."

"Olmayabilir, zorlamak. .."

"İyi de artık iyileştin, değil mi?"

"Madem sen bu kadar eminsin, anlaşalım, prezervatif kullanmadan yapalım."

"Niye böyle sorumluluktan kaçıyorsun?"

"Anlaşana, zorlamak istemiyorum."

"Acayipsin... Senin belsoğukluğunda benim ne sorumluluğum var ki?"

"Belki de vardır... "

"Saçmalama!"

"Eh, öyle ya da böyle, zorla satış gündemden kalkmıştır."

"Öyleyse, ömür boyu o kapüşonu çıkartmamak niyetinde

emisin?"

"Neden böyle uzlaşmaz tavırlar içerisindesin ki? Birlikte yatıp, karş^ılıklı sevgi duyuyorsak, kullanmaktan daha doğal ne olabilir?"

"Kısacası sen psikosomatik cinsel hastalık sahibisin... Bu arada, ben yann belki fazla mesaiye kalabilirim..."

Psilrosomatik cinsel hasta ha... Ona göre gayet başarılı bir söz... Ancak, bu sözün beni ne *kadar incittiğini onun anlamasına imkfin yoktu... Her şeyden önce, cinsel hastalık melodrama hiç uymayan, farklı bir şey... Melodramın bu dünyada asla var olmayacağının* da *ümit söndüren bir kanıtı aslında... Kolomb'un sefil bir gemiyle, sefil bir limana, gizlice soktuğu hediyeyi herkes aralarında bölüşerek dünyaya dağıtmış... Cinsel hastalık insanoğlunun ortak sorumluluğu... (Öyle ama sen bir türlü kabul etmek istemiyorsun... Sen, aynanın öte yanında başrolde olduğun bir öykünün içine kapatmışsın kendini... Sadece ben, aynanın bu tarafında, psilrosomatik cinsel hastalığımın sıkıntısını yaşamak için bırakılmışım... O yüzden penisim, kapüşonu olmazsa güçten düşer, işe yaramaz... Senin aynan beni işlevsiz kılıyor... Kadınların saflığı, erkekleri kadın düşmanı haline getiriyor.*

Sanki hıtkal sürülmüş, korku içinde bir yüz; saniyede yinni metre hızında verilen nefesler; kurumuş yanık şeker kokusu veren tükürük... Müthiş bir enerji kaybı. En azından bir bardak suyun ter olup buharlaşhğı kuşkusuz. Kadın yüzünü saklayıp, yalpalayarak ayağa kalkh. Kuma bulanmış kafası tam adamın gözlerinin hizasındaydı. Kadın aniden, b^^unu eliyle silip, yerden aldığı kumu mendil yerine kullandL Dizlerini kırmadan yere eğilen kadının şalvarı belinden kayıp düşüverdi.

Adam can sıkıcı bir şey görmüş gibi başını çevirdi. Ancak, tamamen canı mı sıkılmışh derseniz, tam olarak öyle değil. Dilinin ucunda, kuruluk hissinden farklı, garip bir his kalmışh. Kadın o saçmasapan sorusuyla adamın hevesini söndürene kadar, çok kısa bir süre için de olsa, prezervatif olmadan da penisine kan gitmiş, kendine gelmişti. O ateşlenmenin izleri

hâlâ duruyordu. Buna bir keşif demek abarhlı kaçabilir ama yine de dikkat etmeye değer bir durum.

Adam, sapık olduğunu sanmıyordu. Ancak ruhsal taciz söz konusu olunca, bir türlü içinden gelmiyordu. Çiğ balığı, hem de tuzlamadan yemek gibi bir şeydi bu. Karşındakini yaralamadan önce, kendini küçük düşürmek. *Üstüne üstlük, bir de cinsel hastalık bulaştırılması nasıl açıklanır ki? Üstüne basıp tekmelemek değilse nedir bu? Kadını kaplayan zar, benim bulanık görüşüme maruz kaldığında kanayacak kadar cılız mı?*

Ancak, cinsel isteğin iki türlü olabileceğini seziyordu. *Sözgelişi, şu Mobius sarmalı tip, kadın tavlamaya çalışırken, işe mutlaka tatlardan ve yemeklerden söz açarak başlıyormuş... Aslında, açlıktan bunalmış biri için her şey birdir; o anda onun söz dağarcığında kızarmış biftek ya da ızgara balık bulunmaz... Ancak mide dolduktan sonra, her tat kendi farklılığını kazanır... Aynı şekilde, cinsel istek*

söz konusu olduğunda da, önce genel bir istek, daha sonra da farkh cinsel tatlar oluşur... Cinsellik de genel olarak anlatılmamalıdır; an ve duruma göre vitamin ilacı gerekebileceği gibi, güzel bir balık da yeterli olabilir... Her haliyle iyi düşünülmüş bir teoriydi ama ne yazık ki, *bu teoriye uyarak genel ya da özel cinselliğini, kendiliğinden adım atarak o tipe veren bir kadın çıkmamış. Çok doğal. Teoriyle tavlanacak ne kadın ne de erkek vardır. Aptal denecek kadar dürüst Mobius sarmalı da, bunu çok iyi bildiği halde, ruhsal tacizden kaçınmak için, bile bile boş evin zilini çalıyordu herhalde.*

Elbette adam da, saf bir cinsel ilişkinin var olabileceğini düşünecek kadar romantik değildi. Öyle bir şey, ölümle pençeleş-medikten sonra mümkün değildir... Kurumaya başlayan bambu telaşla tohum verir... Aç fareler, hareket halinde kana bulanarak ilişkiye girer... Verem hastaları istisnasız seks manyağı haline gelir... Geriye merdivenlerden inmekten başka bir şeyi kalmamış hükümdarlar, canla başla harem kurmaya çalışır... Düşman saldırısını bekleyen askerler, son anlarını bile değerlendirerek mastürbasyon yaparlar...

Ancak, ne güzel ki, insan öyle sürekli ölüm tehlikesi altında değildir. Kışlardan bile korkmasına gerek kalmayan insanoğlu, simlik cinsel

dürtülerden kendini kurtarmayı başardı. Fakat savaş bittiğinde silahlar insanın eline ayağına dolaşır. Düzen dedikleri şey *gelip doğanın yerine geçerek, dişlerin, tırnakların, cinselliğin kontrol hakkını ele geçirdi. Böylece cinsel ilişki de, çok binişlik metro biletinin her kullanışta makineden geçirilmesi gibi bir hal aldı. Üstelik, bu çok binişlik biletin sahte olup olmadığının da kontrol edilmesi gerekiyor. Fakat bu kontrol de, düzenin can sıkıcılığına tam eşdeğerde, korkutucu ölçüde baş ağrıtan bir şey. Her türlü diploma... Kontrat, ehliyet, hüviyet, ruhsat, tapu, onay belgesi, kayıt belgesi, ortak kullanım belgesi, sendika kartı, takdirname, senet, çek, geçici izin belgesi, kabul belgesi, gelir beyannamesi, emanet belgesi... Hatta, soy kütüğüne varana kadar... Akla gelebilecek her türlü kağıt parçasının devreye sokulması gerekiyor.*

Böylelikle cinsellik, güvenin mantonun içine yuva yapması gibi, belgeler arasına gömüldü. Eğer bu yeterli olacaksa sorun yok. Ancak, acaba bu kadar onay belgesi yeter mi? Acaba onaylatılması unutulan bir şeyler yok mu? Hem erkek hem kadın karşısındakinin mahsus gevşek davrandığı gibi iç kemiren bir kuşkunun esiri oluverir... Masumiyeti ispat etmek için, zorla da olsa yeni bir onay belgesi akla geliverir ... O son kâğıt parçasının nerede olduğunu kimse bilmez ... Galiba sonsuz ispat belgesi var...

(Evimdeki kadın benim çok fazla tartışma yanlısı olduğumu söylerdi. Fakat tartışma yanlısı olan ben değilim, tartışılması gereken gerçek bu!)

"Pekiyi ama bu sevginin gereği değil midir?"

'Hiç de öyle değil! Eğer yasaklan kaldıracak olursan geriye sadece süprüntüler kalır. Eğer böylesine güvenemiyorsan, en baştan itibaren hiç güvenmeseydin."

Cinselliği allayıp pullayacak bir anlayışa tahammül etmekzorun-da değilim. Her sabah cinsellikle yenilenebiliriz... Cinsellik söz konusu olduğunda, zaten bir kere giydiysek bu elbiseyi, çoktan eskimiştir... Ütüleyip, kırışıklarını düzeltirsin, hemen yeni alınmış gibi olur... Yenilendiği anda da anında eskiyecektir yeniden... Bu rezillikleri dinlemek zorunda mıyım?

Elbette, düzen dediğimiz şey kendisine yakışır şekilde yaşamı güven altına alıyorsa, geri adım atılabilir. Ancak, ya gerçekler? Gökten ölüm dikenleri yağıyor, yeryüzünde de akla gelebilecek her türlü ölüm yüzünden adım atacak yer kalmamış. Bunu, cinsellik de hafif hafif hissetmeye başlamış. İşte, elimize tutuşturulan tek kişilik bir gösterinin biletiymiş. Bunu fark ettiğimiz anda, tatminsiz cinselliği karşımıza alıp, çok binişlik bilet sahteciliğine başlıyoruz. Bu, aslında gayet güzel iş yapar. Hatta, ruhsal taciz gerekli bir kötülük olarak sessizce kabul edilir. Bu olmadan, çoğu evlilik ayakta kalamaz. Cinsel özgürlük savunucularının yaptığı da aşağı yukarı aynıdır. Karşılıklı olarak tacizde bulunmayı, çok iyi bir şeymiş gibi mantık haline getirmekten başka nedir ki yaptıkları? Bir kere kabul ettikten sonra, bir hayli keyif alınabilir. Fakat, çekilen perdeyi sürekli akılda tutarak yaşanan bir özgürlük, insanı istemese bile psikosomatik cinsel hasta haline getirir. Zavallı penisin, artık kapüşonunu çıkartıp rahat edebileceği bir yeri bile yok.

Kadın, adamın yaşadığı duygu fırtınasını sezmişti sanki. Şalva^^^ ipini bağlamayı yanda bıraktı. Çözülen iplik kadının parmaklan arasından kayıverdi. Tavşan gibi gözlerle adama bakıyordu. Tavşana benzeyen hali, sadece gözkapaklannın kırmızılığı değildi. Adam da, donuk gözlerle kadının bakışlarını yanıtlıyordu. Et yanmış gibi keskin bir koku kadının çevresine yayılmıştı.

Bağcıklan elinde tutarak, adamın yanından geçen kadın, odaya gidip şalvarını çıkartmaya başladı. Sanki, önceden beri yaptığı bir hareketin devamını getiriyormuşçasına doğal hareket ediyordu. *İşte gerçek bir kadın bu,* dedi adam kendi kendine. Sonra hemen kendini ayıpladı. *Aptal erkekler, bu hareketlerin peşine düşer, sonra da gerçek çöküşü yaşarlar.* Adam da, aceleyle elini belindeki bağcıklara attı.

Eğer bu düne kadar olsaydı, kadının bir bakışta anlaşılan oyunlarından biri olduğunu düşünürdü ... Gamzeleri, kıkırda-malan gibi... Belki de oyundu hakikaten. Ancak, böyle düşünmek istemiyordu. Kadının vücudunu pazarlık etmekte kullanacağı aşamayı çoktan geçmişlerdi... Arhk koşullan zorbalık belirliyordu. Uzlaştıklarını, teklifsiz davranabileceğini düşünmek için yeteri kadar dayanağı vardı.

Pantolonuyla birlikte bir tutam kum parmaklarının arasından akıp kasıklarına düştü... Nemlenmiş çorap kokusu gibi bir koku geliyordu... Yavaş ama net bir doygunluk, borusunda suyu kesilmekte olan bir musluğun fışkırma temposuyla, penisine yeniden doldurmaya başladı... Kapüşonu olmadan da yönünü belirleyen penisi... Kanatlarını açarak, artık çırılçıplak kalan kadının arkasına süzüldü.

Key/if alabilecek misin? Elbette! Her şey, belirli aralıklarla grafik kağıdının kutucuklarına yerleşti^^^ gibiydi... Soluklar, zaman, oda, kadın**...** *Acaba, Mobius sarmalının sözünü ettiği genel cinsek istek bu mu? Öyle bile olsa, şu dolgun kalçalara baksana... Şehirde bulduğun, kavruk kalmış tatminsizlerle karşılaştırmaya gerek bile yok...*

Kadın tek dizini yere koymuş, yuvarladığı havluyla boy-122

nundan başlayarak kumu temizlemeye başladı. Aniden tekrar kum çığı düştü. Ev tamamen sallanırken, her taraftan gıcırtılar geldi. İşte beklenmedik bir engel! Tozutmuş, yağan kumla kadının başı bembeyaz kaplandı. Omuzlarına, göğüslerine kum birikti. Birbirlerine sarılarak, çığın geçmesini beklemekten başka yapabilecekleri bir şey yoktu.

Biriken kumların üzerine ter damlıyor, onun üzerine tekrar kum yağıyordu... Kadının omuzlan titriyordu, adamın vücudu iyice ısınmış, her an kaynayıp taşacak gibiydi... Her şey bir yana, kadının kasıklarının kendini niye bu kadar çektiğini bir türlü anlayamıyordu... Vücudundaki tüm sinirleri çekip çıkararak kadının bacaklarının arasına sarmayı düşündürtecek bir çekim gücü... Etobur bitkilerin iştahı da tam olarak böyledir herhalde... Bayağı ve saldırgan, insanın gücünü toparlamasını sağlayan... *Evimdeki kadınla hiç tecrübe etmediğim bir uyanış... O yatağın üstünde hisseden adam ve kadm... İzleyen adam* ve *kadm... Hisseden adamı izleyen adam ve hisseden kadım izleyen kadm... Adamı izleyen adama bakan kadın ve kadını izleyen kadına bakan adam... Hepsi birlikte aynaya yansıyor, cinsel birleşmenin sınırsız idraki... Ne iyi ki, amiplerden başlayan milyonlarca yıllık tarihi aşıp gelen cinsel istek, öyle kolay kolay kesintiye uğramaz... Ancak şu an bana lazım olan, bu saldırgan coşku... Sinirlerimin kıpır kıpır kadının bacaklarının arasına doğru sürünmesini sağlayan heyecan.*

Çığ kesildi. Sanki bu anı bekliyormuş gibi, adam da kadı-^ vücudundaki kumlan temizlemesine yardım etmeye başladı. Kadın, titrek bir sesle güldü. Memelerinden koltukaltlan-na... Koltukaltlarından belinin çevresine... Adamın elleri gitgide hassaslığını artırıyor, kadın boynuna doladığı kolunu sıkı-laşhnyor, aniden şaşkınlık dolu sesler çıkıyordu.

Bu bittikten sonra, bu kez adamı temizleme sırası kadına gelmişti. Adam gözlerini kapatmış, kadının güçlü ve sert saçlarını yavaşça okşayarak bekliyordu.

Kasılmalar... Aynı hareketlerin tekrarlan... Her zaman başka şeyleri hayalinde canlandırarak kendini kaphrdığı tekrarlar... Yemek, yürümek, yatmak, hıçkırmak, haykırmak, çiftleşmek...

Sayısız fosil katmanlarını üst üste sıralayıp, sonra da üstünden aşıp gelen insanoğlunun kasılmaları... Çığlıklar atarak çılgınca ilerleyen, üremenin devamını sağlayan bu mekanizmayı, ne dinozorların dişleri ne de buzulların duvarı durdurabildi... Sonunda, kıvrana kıvrana çıkartılan, havai fişek gibi fışkıran beyaz kurtçuklar... Sonsuz karanlığı yararak ilerleyen kayanyıldız kümesi... Sararmış portakal renginde yıldızlar... Fışkıran köpüklerin korosu..

Bu parıltılar da, birden kuyruğunu kıstırıp kayboluverdi... Adamın kalçalarına dokunarak şehvetini artırmaya çalışan kadının elleri de artık işe yaramıyordu. Kadının bacaklarının arasına doğnı süzülen sinirleri de çiy düşmüş kılcal kökler gibi tıkır tıkır kurudu, parmağı midyenin etleri arasında son gücünü harcadı. Bir süredir inatla kalçalarını kaldırmakta olan kadın da, sonunda kendini nefes kesen baygınlığın içerisine koyı-verdi.

Komodirıin arkasında kalmış, ekşimik bir kokuyla kaplanmış eski temizlik bezi... Pişmanlığın tozuna bulanarak geri döndüğü, bisiklet parkurunun önündeki cadde...

Sonuçta, hiçbir şey başlamadığı gibi, hiçbir şey de bitmemişti. İhtiraslarını tatmin eden adam değildi de, sanki onun vücudunu kullanan bir başkasıydı. Cinsellik aslında, her bir bireyin vücuduna değil de, türün kontrolüne aittir belki de... Görevini yerine getiren birey, hemen eski yerine dönmek zorundadır. Sadece mutlular tatmine... Üzülenler, ümitsizliğe... Ölmek üzere

olanlar, ölüm döşeğine... Böylesine bir madrabazlığın doğal aşk olduğuna nasıl da saf saf inanmıştı... Çok binişlik biletler için olan cinsellikle karşılaştırıldığında, bu yaptıklarının elle tutulur yeri neresiydi acaba? Eğer bundan ibaretse, keşke cinselliği yasaklayanlar arasına katılsaydı.

Bozulmuş balık yağı gibi kokan ter ve salgılar arasında döne döne de olsa, bir ara uyuyakalmıştı. Rüya gördü. Çatlamış su bardağı, döşemesi sökülmeye yüz tutmuş uzun bir koridor, klozetleri ağzına kadar dışkıyla kaplanmış umumi tuvalet ve sürekli su sesi gelen ama bir türlü musluğunu bulamadığı bir lavabodan oluşuyordu rüyası. Elinde termosla koşan bir adam vardı. Bir yudum olsun vermesini isteyince, çekirge gibi suratıyla ters ters bakmış ve arkasını dönüp koşarak uzaklaşmıştı.

Uyandı. Dilinin kökünde, yapış yapış bir tutkal eriyip kalmıştı sanki. Susuzluk iki katı şiddetlenerek geri dönmüştü... *Suu!*... Pırıl pırıl ışıldayan, kristal su... Bardağın dibinden yükselen köpüklerin oluşturduğu gümüş rengi çizgiler... Balık gibi çırpınan, toza bulanmış, terk edilmiş evin örümcek ağlany-la kaplanmış su borulan...

Doğruldu, elleri ve ayakları su torbalan gibi ağırlaşmıştı. Toprak girişe fırlattığı boş demliği kapıp kafasına dikti. Otuz saniyeden fazla bekledikten sonra, ancak iki-üç damla d^ilinin ucunu hafifçe ıslattı. Yine de dili damağı kuru kaldı. Boğazı daha fazlasını bekliyor, iyice çıldırmış gibi yutkunuyordu.

Adam, su bulabilmek için bulaşık yıkanan yalağın çevresini iyice karıştırdı. Tüm bileşenler içerisinde su en basit mineraldir. Masanın çekmecesinden tesadüfen bir yen çıkması gibi bir şekilde bulabilmek mümkün olabilir. *İşte, su kokusu gehmeye başladı. Katıksız su kokusu.* Adam birden su küpünün dibindeki ıslak kumu avuçlayıp, ağzına doldurdu. İçinde bir kusma isteği yükseldi. İki büklüm olarak, midesini sıkıştırmaya çalıştı. Fışkıran sarımtırak mide öz sıvısı ile birlikte, gözyaşlan kumun yüzeyini kapladı.

Baş ağnsı, kurşunsaçaklarhalinde gözlerine akıyordu... İhtiras, nihayetinde, çöküşe olan mesafeyi kısaltmaktan başka bir işe yaramıyordu herhalde. Adam aniden, emekleme pozisyonunda, toprak girişin zeminini köpek gibi eşelemeye başladı. Dirseklerine kadar bir mesafeye ulaştığında kum nemlenmiş, siyaha çalan bir renk almıştı. Çukurun içerisine kafasını

daldırıp, yanan alnını yapıştırarak, kumun kokusunu ciğerlerine doldurdu. Şansı yaver giderse, midesinin içinde hidrojen ve oksijen uygun bir kanşım haline gelebilirdi.

"Lanet olsun! Ne kadar pis bir yönteme başvuruyorlar!" Tırnaklarını avuç içlerine batınp, sesini titreterek kadına döndü. "Bunlann niyeti ne ha?! Gerçekten, hiçbir yerde su yok mu?!"

Uluorta açıktaki bacaklarının arasına giysisini çeken kadm, vücudunun üst kısmını kıvırarak mınldandı. "Evet, yok ... "

"Yok? Yok demekle oluyor mu ha?! İş bu raddeye gelirse, ben de canımı dişime takanın... Sefil yaratık! Çabuk bir şeyler yap! Lütfen ... Baksana, lütfen diyorum işte!"

"Dedim ya, biz çalışmaya başlarsak, hemen..."

"Tamam, yenildim! Tükendim, yenildiğimi kabul ediyorum..." *Kurutulmuş sardalya değilim ya! Bu şekilde öldürülmek* kı-*mik olur. Hiç de öyle gerçekten teslim olmuş değilim. Su elde edebilmek için, gerekirse tiyatro da oynarım.*

"Evet, yenildim... Fakat, her zamanki dağıtım saatini bekleyecek de değilim... Her şeyden önce, böylesine tamtakır kurumuş bir halde nasıl çalışır insan?! Bir şekilde hemen irtibata geçmen gerek ... Senin de boğazın kurumuş olmalı."

"Çalışmaya başlarsak, hemen anlarlar... Her zaman birileri yangın kulesinden dürbünle gözetler ^çünkü..."

"Yangın kulesi?"

Hücrelerde, hapsedilmişliği en güçlü hissettiren şeyin demir kapıdan ya da duvarlardan ziyade, o küçük gözetleme penceresi olduğunu söylerler. Adam, bir an tereddüt ettiyse de, hızla belleğini taramaya başladı. Ufuk çizgisiyle ayrılan hava ve kum... Hiçbir yerde yangın kulesi oturtulacak bir boşluk yoktu. Buradan görülemediği halde, o taraftan görülebilmesi düşünülemez ama...

"Arkadaki yann oradan bakarsan hemen anlarsın..."

Adam uslu uslu eğilip, yerdeki küreği aldı. Artık, kendine saygı konusunda diretmek, kire batmış gömleği ütülemeye çalışmak gibi olurdu. Arkasından kovalayan varmış gibi dışan fırladı.

Kum, ateşin üzerine boş konmuş tencere gibi yanıyordu. Gözlerinin kamaşması neredeyse nefesini kesecekti. Burnuna dolan rüzgar sabun tadındaydı. Fakat, attığı her adımla suya biraz daha yaklaşmış olacaktı. Deniz tarafındaki yarın altında durup baktığında, siyah kulenin ucunun, küçük parmağının ucu kadar başını çıkarttığını gördü. O iğne kadar kalmış çıkıntı, gözetleyen adam olabilir. Acaba farkına varmış mıydı? Müthiş bir keyifle bu anı bekliyor olmalıydılar.

Adam küreği kaldırarak, o siyah iğneye doğru vargücüyle salladı. Küreğin ucu yansıma yapsın, karşısındaki kolayca fark etsin diye açısını da ayarlamaya çalıştı... Gözlerinin derinliklerinde kızgın cıva yayılmaya başlamıştı... Sefil *kadm*, daha *ne bekliyor?! Bir an önce yardıma gelse ya!*

Birden, serin, ıslak mendil hissi veren bir gölgenin altında kaldı. Bulut çıkmıştı. Fakat, göğün bir köşesine itilmiş, yaprak kadar bir buluttu. *Lanet olsun! Hiç olmazsa yağmur yağsaydı, bu hale düşmezdim...* İki elini açtığında, elleri dolup dolup boşalacak kadar su... Yağmurun çağlayan gibi örttüğü pencere camı... Su oluğundan sütun gibi akan yağmur suyu... Asfaltı buğulandıran su damlaları...

Rüya mı görüyordu yoksa hayal ettikleri gerçek mi olmuştu, adamın çevresinde bir hışırtı koptu. Kendine geldiğinde, kum çığının tam altında kalmıştı. Saçağın alhna kaçıp, duvara yaslandı. Kemikleri, konserve balıkların kılçığı gibi erimeye başlamıştı. Susuzluk, şakaklarında bir yerlerde patlamıştı. Parçalan bilincinin üzerine serpilerek nokta nokta puanlar haline geliyordu. Dişlerini sıktı, ellerini midesine bastırdı, yükselen bulantısını dizginleyebildi.

Kadının sesi geldi. Kum yarına doğru sesleniyordu. Ağırlaşan gözkapaklannın arasından baktı. İlk gün onu buraya getiren o yaşlı adam, ipin ucuna taktığı bir kovayı usul usul indiriyordu. *Suu! Geldi işte!* Kovanın

ağzı eğilip, kum duvar üzerinde leke oluştu. *Kim ne derse desin, su işte!* Adam, haykırarak, havada yüzercesine yaklaştı.

Kova elinin uzanabileceği bir yere kadar gelince, adam kadını iteleyerek beceriksizce sıçrayıp iki eliyle sımsıkı yakaladı. Kovaya bağlı ipi bile çözmeden, sabırsızlıkla birden başını daldırdı, vücudu su pompası gibi salınmaya başladı. Yüzünü kaldırıp nefes alır almaz, kafasını yeniden daldırdı. Başını üçüncü kez kaldırdığında, burnundan ve ağzının kıyısından su fakırdı, tıkanmıştı. Dizlerinin bağı çözülünce yere çöküp gözle-nni kapattı. Kovayı kucaklama sırası bu kez kadındaydı. Kadın da adamdan aşağı kalmamıştı, bütün vücudu kauçuk haline gelmiş gibi sesler çıkartıyordu, çok geçmeden kovadaki su yanya inmişti.

Kadın kovayı indirip, toprak girişe dönerken, yaşlı adam da ipi çekmeye başladı. Adam ani bir hareketle fırlayıp, ipe yapışarak haykırdı.

"Biraz bekle! Beni dinle! Sadece dinlesen de olur, biraz daha bekle!"

Yaşlı adam karşı çıkmaksızın, eUerini gevşetti. Canı sıkılmış gibi gözlerini kırpışhrmıştı ama yüzünde neredeyse hiçbir ifade yoktu.

"Suyunuzu aldıktan sonra, yapmam gerekeni yaparım. Bu sözüm üzerine dinlemeni istiyorum. Siz kesinlikle bir hesap hatası yapıyorsunuz... Ben bir okulda öğretmenim... İş arka-daşlanm olduğu gibi, sendikaya da, öğretmenler birliğine de üyeyim. Eğitim gönüllüleri derneklerinde de çalışıyorum... Benim ortadan kaybolmam karşısında alemin sessiz kalacağını mı sanıyorsunuz?"

Yaşlı adam dilinin ucuyla üst dudağuu ıslatarak, adamın anlattıklarıyla ilgilenmiyormuş gibi bakh. Hafifçe gülümse-mişti. Hayır, hafifçe gülümseme değildi belki de, yalnızca rüzgârla uçuşan kum tanelerinden korunmak için gözlerini kısmış da olabilir. Fakat, can havliyle konuşan adam, en ufak değişikliği bile kaçırmıyordu.

“Ne o? Bir şey mi dedin? Bunun her açıdan bir suç olduğunu, sen bile anlamıyor olama:rsın."

"Niye ki? O günden bugüne on ^in geçti ama hiç de öyle vilayetten soruşturmaya gelen olmadı ...” Yaşl₁ adam, son derece ciddi bir tavırla her bir sözcüğü vurgulayarak konuşuyordu. "On gün geçtikten sonra bile hiçbir hareket olmamışsa, bilmem, ne desem?"

"On gün değil, bir hafta!"

Bunun üzerine yaşlı adam susuverdi. Gerçekten de, burada durup laf dalaşı yapmanın hiçbir faydası yoktu... Adam, sabırsızlığını bastırmaya çalışarak, ders anlatırmış gibi bir ses tonuyla konuşmaya başladı. "Neyse, bunun bir önemi yok... Onun yerine, aşağıya gelsen de, oturup sakin sakin konuşsak olmaz mı? Asla kötü bir şey yapmam. Yapmaya kalksam bile bu kadar kişi karşısında elimden ne gelir ki? Söz."

Yaşlı adam suskunluğunu koruyordu. Adamın nefesi gitgide düzensizleşmeye başlamıştı. "Evet, ben de bu kum temizliği işinin köy açısından ne kadar önemli olduğunu anlıyo^m... Ne de olsa, hayati önemi olan bir iş. .. Ciddiyim... Çok iyi anlıyorum... Böyle zor kullanmasaydınız bile, belki, kendiliğimden yardımcı olmaya çalışırdım... Gerçekten! Bu koşuUan görüp de yardımcı olmaya çalışmak en doğal insan davraıuşı olur. Fakat, bu şekliyle gerçekten yardım etmiş oluyor muyum? Bundan kuşkuluyum... Daha başka, çok daha uygun bir yardım yolunun olabileceğini düşünmediniz mi? İnsan dediğiniz kendine uygun işi yapar... Yaptığı iş kendine uygun değilse, yardım etmeyi istese bile bir faydası olmaz... Öyle değil mi? Hiç böyle tehlikeli bir oyuna kalkışmadan, beni daha verimli kullanabileceğiniz bir yol yok muydu?"

Yaşlı adam dinliyor muydu, yoksa dinlemiyor muydu bilinmez, dalgın dalgın boynunu oynatarak, sırnaşan kediyi kovalar gibi bir el hareketi yaptı. Yoksa, evet, yangın kulesindeki gözcüden mi tedirgin olmuştu ? Adamla konuştuğunu görmeleri onun için sakıncalı bir durum mu yaratırdı?

"Bakın şimdi... Gerçekten de kum temizliği önemli bir konu... Fakat, bu sadece bir araç, amaç değil... Amaç, her türlü çabayla kum tehdidinden yaşantınızı ko^rumak olmalı... Öyle değil mi? Tesadüfen ben, kum üzerine biraz araşhrma yaptım. Özel bir ilgim var. O yüzden, kalkıp da buralara geldim. Eh, söylemem gerekirse, kumda modern insanı çeken, tuhaf bir cazibe var... Bu noktayı da kullanabilirsiniz... Yeni bir turizm merkezi

haline gelebilir burası... Kumu, ona karşı gelmeye çalışarak değil, kuma itaat ederek kullanmış olursunuz... Yani, düşünce şeklinizi değiştirmeniz lazım..."

Yaşlı adam bakışlarını doğrultarak, sıkılmış bir sesle yanıtladı.

"Kaplıca olmadıktan sonra turizm merkezi haline gelmek biraz zor... Üstelik, turizmde her zaman parayı kazananlar, tüccarlar ya da yöre dışından birileri olur..."

Sesinde alay ediyormuş gibi bir ton vardı. Adam aniden, kadının turistik kartpostal pazarlamacısının kendisiyle ayru kaderi paylaştıktan sonra hastalıktan ölüp gidişini anlattığım anımsadı.

"Bu... Bu elbette, lafın gelişi söylediğim bir şey... Kumun özelliklerine uygun, özel tanın ürünleri de yetiştirilebilir mesela... Kısacası, zorla eski tarz yaşama bağlanıp kalmanın gereği yok..."

"Bu dediğin konuda, birçok incelemeler yapıyoruz elbette... Fıstık, soğan, her türlü şeyi denedik. .. Lalelerimiz bir oldu ki, sana da göstermek isterdim..."

“Pekiyi, kum seti inşaatı nasıl olur? Somut bir set inşaatı... Benim gazeteci arkadaşlarım da var... Gazeteyi kullanarak, toplumun dikkatini çekmek imkânsız değil."

'Toplumun dikkatini ne kadar çeksek bile, yardım parası gelmediği sürece hiçbir faydası yok"

"Zaten, o yarciım parasını elde edebilmek için harekete geçilsin diyorum."

"Hükümetin uygulamalarında, kum zararı, felaket yardunı kapsa^^tf girmiyormuş."

"Bunu kabul ettirmek için uğraşırız öyleyse!"

"Böylesine yoksul bir vilayetin elinden ne gelir ki? Biz ilini-dimizi tamamen kestik. _ Zaten, şu anki yöntemimiz en ucuz yol... İşimizi

hükümete bırakacak olursak, memurlar hesap kitapla uğraşana kadar burası kuma gömülür gider..."

"Fakat, benim de kendime göre bir yaşantım var!" İçinde biriken çığlık, sonunda ciğerlerini tırmalayarak dışarı fırlayı-vermişti. "Sizin de çocuklarınız vardır. Öyleyse, bir öğretmenin görevini anlamıyor olamazsınız!"

O anda, yaşlı adam ipi çekiverdi. Hazırlıksız yakalanan adam, elinden kaçırıvermişti kovayı. Şu *işe bak! Sadece ipi çekecek anı yakalamak için beni dinliyor numarası yapıyormuş...* **Şaşkınlıkla yukarı kaldırdığı elleri boşlukta çırpınıyordu.**

"Çıldırmış olmalısınız... Normal değil... Bu kum temizleme işini, öğretirseniz maymunlar bile yapar... Ben çok daha iyi şeyler yapabilirim... İnsanın sahip olduğu becerileri en etkin yoluyla fayda haline getirme sorumluluğu vardır..."

'Vardır elbette..." Yaşlı adam, havadan sudan konuşulan bir masadan canı sıkılarak kalkarmış gibi konuşuyordu. "Eh, elinizden geldiği kadarını yapmanızı rica ediyoruz... Biz de yapabileceğimiz isteklerini yerine getiririz... "

'Bekle! Şakayı bırak! Hey, beklesene! Pişman olacaksınız! Hiç anlamıyorsun! Lütfen ... Bekle diyorum!"

Fakat, yaşlı adam artık arkasına bakmadı bile. Ağır bir yük taşıyor gibi çökmüş omuzlarıyla kalktı, üç adım atınca omuzlan kayboldu, dördüncü adımda ise görünmez oldu.

Adam, yığılıp kalmışçasma kum yara yaslandı. Kollarını ve başını kuma gömdü. Yakasından içeri dolan kumlar, gömleği ve pantolonunun s^^mda yastık halini almıştı. Aniden, göğsü, boyun kasları, alnı, kasıkları sırasıyla feci bir ter buhranına yakalandı. Henüz içtiği su olduğu gibi dışarı akmıştı sanki. Ter kumla birleşince, hardallı yakıya dönüşür gibi, derisini acıtıyordu. Derisi kabarıp, kauçuğa dönüşüyordu.

Kadın, çalışmaya başlamıştı bile. Aniden, adam derin bir kuşkuya kapıldı. Kadının kalan suyun tamamını içtiği gibi bir his oluşmuştu içinde. Telaşla eve döndü.

Su olduğu gibi duruyordu. Bir kez daha, tek dikişte üç, dört yudum daha içti. O şeffaf mineralin tadına hayranlığı artmakla birlikte, içinde yükselen huzursuzluğu gizleyemiyordu. Geri kalan suyun akşama kadar yetmesi mümkün değildi. El-

bette, yemek hazırlamak asla söz konusu olamazdı. Köylüler, ucu ucuna hesaplıyordu işte. Susuzluğu ip olarak kullanıp, adamı kukla gibi oynatmak niyetindeydiler herhalde.

Hasır şapkayı, gözlerine kadar inecek şekilde başına geçirip, aceleyle dışarı fırladı. Susuzlukla karşılaştığında muhakemesi alnına düşen bir kar tanesinden öteye geçmiyordu. Eğer on bardak su şekerse, bir bardak su kamçıyla eşdeğerdi.

"Neredeydi o kürek?"

Kadın ufak bir hareketle saçağın altını işaret edip, yorgunluğunu anlatan bir gülümsemeyle alnının terini yakasına sildi. Uğradığı zorbalığa rağmen, gereçleri sağlama almayı ihmal etmemişti. Kumda yaşayan insanların, doğal olarak edindikleri bir yaşam alışkanlığıydı herhalde.

Küreği eline aldığı anda, takatı kesiliverdi, katlanabilir üçayak gibi çöküverdi. Öyle ya, dün gece bir an bile gözünü kırp-mamıştı. Her şey bir yana, yapması gereken işin alt limitinin ne olduğunu oturup kadınla konuşması gerekiyordu. Fakat artık, ağzını açmaya bile korkuyordu. Belki de, yaşlı adamla konuşurken tüm gücünü harcadığı için, ses telleri lif lif olmuş, dağılmaya başlamış gibiydi. Kadının yanına geçip küreği makine gibi sallamaya başladı.

İkisi yan yana, birbirlerini ayakta tutmaya çalışır gibi, evle yar arasında kalan kısmı kazarak ilerlediler. Ahşap duvar iyice dağılmaya başlamıştı. O haliyle rahatlıkla mantar yetiştirmek için kullanılabilirdi. Nihayet, bir yerde kum yığını oluştu. Mazot tenekelerine koyarak, geniş bir alana taşıdılar. Taşımayı bitirince, kaldık.lan yerden devam ettiler.

Hemen hemen bilinçsizce, otomatik olarak yapılan hareketlerdi. Yumurta akı tadında, ağzını dolduran köpük köpük tükürük... Çenesine akıp, göğsüne düşse bile oralı olmuyordu.

"Bayım, sol elinizle, böyle çok daha aşağıdan tutun..." Kadın, usulca uyardı. "O kısmı oynatmadan, sağ elinizi destek olarak kullanırsanız, çok daha az yorulursunuz."

Karga sesleri geliyordu. Aniden, ışıklar sandan maviye dönüşmeye başladı. Her haline yansıyan sıkıntı, usul usul çevresindeki manzaranın içinde kaybolup gidiyordu. Alçaktan uçan dört karga, sahile paralel olarak kayarcasına geçip gittiler. Aç-tıklan kanatlannın uçlan koyu yeşil parlıyordu. Nedense o an, adamın aklına böcek öldürme kabındaki prusik asit geldi. *Evet, aklımdayken topladıklarımı başka bir kaba alıp, naylonla sarayım. Nemle temas ederse hemen eriyip gider...*

"Şimdilik bu kadarla bırakalım mı?" dedi kadın, kum yan-na bakarak. Bu işlere alışkın kadının yüzü bile iyice kurumuştu, kumlann altındaki tenine bakıldığında kan dolaşımını ele vermeyecek kadar soluk gözüküyordu. O an, etraf karanlık pas rengine boyanıverdi. Silikleşen bilinç tünelinin içerisinde, el yordamıyla ilerleyip, balık karnı gibi yağa bulanmış yatağa, kendini ancak atabilmişti. Kadının ne zaman döndüğü beUeğinde yer almıyordu.

Kaslarına kezzap dökülse herhalde insan kendini böyle hisseder. Gözlerini açtığını sanıyordu ama neden bu kadar karanlıktı? Bir yerlerde, herhalde bir fare yuvasını sağlamlaştırmak için malzeme çekiştiriyordu... Boğazı karıncalanıyor, zımparalanmış gibi acıyordu... İç organlan atık arıtma tesisleri gibi köpük saçıyordu... *Sigara içeyim... Yok, ondan önce su içeyim... Suu!* Aynı anda gerçekliğe döndü. Evet, o fare falan değildi, kadın çalışmaya başlamıştı! Acaba, ne kadar uyumuştu? Doğrulmaya çalıştı ama sanki üzerine bastırılıyormuş gibi tekrar yığıldı kaldı. . Aklına gelince, yüzündeki havluyu çekti aldı. Ardına kadar açık kapıdan, jelatin kâğıdından geçermiş gibi, ay ışığı serin pırıltılanru evin içine dolduruyordu. Her nasılsa, tekrar gece olmuştu.

Başucunda, deınlik, lamba ve şoçu şişesi vardı. Hemen doğrulup ağzını çalkalayarak, suyu yattığı yerden bulaşık teknesine püskürttü. Tadına vara

vara boğazını ıslattı. Lambanın etrafını yoklayınca, eli yumuşak bir pakete çarptı, kibrit ve sigarası da oradaydı. Lambayı, sonra da sigarasını yakarak, şo-çudan küçük bir yudum aldı. Paramparça olmuş bilinci, yeniden tek parça haline gelmeye başlamıştı.

Paketin içinde yemek vardı. Hâlâ ılık haldeki buğday karış-tınlmış üç pirinç köftesi; iki kurutulmuş sardalye; kurumuş, buruş kınş olmuş turp turşusu; bir de tadı buruk sebze haşlaması... Sebze herhalde, k^^tulmuş turp yaprağıydı. Bir sardalye ve bir pirinç köftesini anca yiyebildi. Midesi kauçuk eldiven gibi soğumuştu.

Ayağa kalktığında, eklemlerinden rüzgârın teneke çatıya çarptığında çıkarttığı ses geliyordu. Korka korka su küpüne baktı. Ağzına kadar doldurulmuştu. Havluyu ıslatıp, ^^üne

bastırdı. Ürperti ışıklar saçarak tüm vücuduna yayıldı. Boynunu, koltukaltlarını yıkayıp, parmaklarının arasında biriken kumu temizledi. Belki de böyle anlarda, insan yaşam amacını bile bir kenara bırakmalıdır.

"Yeşil çay yapayım mı?" Kadın eşikte duruyordu.

“İstemez... Midem yeterince suyla doldu."

“İyi uyuyabildiniz mi?"

"Beni de kaldırsaydın keşke..."

Kadın bakışlaruu yere indirerek, kıkırdadı.

"Aslında, arada üç kez yüzünüzdeki havluyu düzelttim."

Yetişkinlerin şehvetli gülümsemesini henüz öğrenmiş ço-cuklann yaptığı gibi cilveleniyordu. Sevincinden yerinde duramayacak halde olduğunu nasıl ifade edeceğini bilememenin sıkınhsını yaşıyor gibiydi. Adam, canı sıkılmış gibi bakışlanru kaçırdı.

"Kazmana mı yardım edeyim, yoksa taşımam daha mı iyi olur?"

"Eh, elbette... Birazdan, vagon gelir. .."

Kalkıp çalışmaya başlayınca, nedense içinde düşündüğü kadar bir tepki oluşmamıştı. Bu değişimin nedeni neydi acaba? Suyunun kesilmesine karşı duyduğu korku mu, kadına karşı duyduğu borçluluk hissi mi, yoksa yaptığı işin niteliğine bağlı bir şey miydi? Gerçekten de, yaptığı işte, nereye gittiği belli olmasa da kaçıp giden zamana karşı insanın dayanmasını sağlayan bir şeyler vardı.

Bir keresinde Mobius sarmalının sözüne uyup bir konferans dinlemeye gitmişti. Konferans salonu alçak, paslı korkuluklarla çevrelenmişti. İç kısmındaysa zemin boydan boya kağıt parçalan, boş kutular, ne olduğu anlaşılmayan yırtık pırtık bezlerle kaplanmıştı. Tasanmcı acaba hangi niyetle o ıvır zıvı-n ortalığa yerleştirmişti? Tam o sırada, adamın aklına gelen soruyu hissetmiş gibi, takım elbiseli bir adam parmaklıkların üzerine oturmuş, parmağının ucunu parmaklığa sürtüp duruyordu. Mobius sarmalı fısıldayarak onun bir sivil polis olduğunu söylemişti. Bir de, konferans salonunun tavanında o za-

mana kadar hiç görmediği büyüklükte, yağmur sızıntısıyla oluşmuş kahverengi bir leke vardı. O ortam içerisinde konuşmacı şöyle konuşuyordu. "Emeğin üstesinden gelmenin yolu, emekten başka bir şey değildir. Emeğin kendisinde değer yoktur, emek kullanılarak emek aşılır... Bu kendi kendini reddeden enerji de emeğin gerçek değeridir."

Parmaklarım ağızlarına yerleştirerek ça ldıklan o güçlü ıslığı duydu. Ardından, vagonu çekiştirerek koşturanların dikkat çekmeyen seslenmeleri ... Her zamanki gibi yaklaştıkça sesleri azalıyordu. Gergin bir tedirginlik olduğunu hissediyordu ama artık duvara karşı bağırmanın bir anlamı yoktu. Belirlenen miktardaki kum yukarı çekilince, gerginlik azalmış, hava bile değişmişti. Kimse tek kelime etmemişti, yine de karşılıklı uz-laşmaıun sağlanmış olduğu belli olmuştu.

Kadının tavırlarında da açıkça anlaşılan bir değişim görülüyordu. "Biraz dinlenelim... Çay hazulayıp da geleyim..."

Sesi, hareketleri canlanmıştı. Kontrol etmeyi başaramayıp, patlayıveren bir coşku içerisindeydi sanki. Adam, aşın şeker yemiş gibi bunalmıştı. Yine de, kadın yanından geçerken, usulca kalçalarını ellemeyi ihmal etmedi. Elbette, voltaj aşın artarsa teller yanıverir. Asla böyle bir kumarı oynamak

istemiyordu. Bir ara, hayali bir kaleyi koruyan askerin öyküsünü anlatmak niyetindeydi.

Bir kale varmış... Hayır, kale olmasa da, bir fabrika, banka ya da kumarhane de olabilir. Neyse, nöbetçi asker ya da bekçi gece gündüz, düşman saldırısına karşı tedbiri elden bırakmadan bekler. Nihayet, o *yolunu gözlediği düşman çıkıp geliverir. işte o an, diyerek alarm sinyalini gönderir. Ancak, ne tuhaftır ki,* esas *birliklerden hiçbir yanıt alamaz. Düşmanın, askeri kolaylıkla bir vuruşta ezip geçtiğini söylemeye gerek yok. Gitgide silikleşen bilincinin arasında, düşmanın hiç bir dirençle karşılaşmaksızın kapıyı, surları, binaları rüzgâr gibi geçip gittiğini görür. Hayır, aslında rüzgâr gibi olan düşman değil, hilenin kendisidir. Asker, tek başına, çorak arazide kurumuş* kalmı; *ağaçlar gibi, bir hayalin başında bekleyip durmuştur aslında...*

Sırtını küreğe dayayarak oturdu, sigarasını yaktı. Ancak üçüncü kibritte yakmayı başarabilmişti. Üzerine çöken yorgunluk, mürekkebin suya damlaması gibi, halka, denizanası, baloncuklar ve atom çekirdeği gibi şekillere bürünerek silikleşmeye başladı. Tarla faresi bulan bir kuş bet sesiyle arkadaşlarını çağırıyordu. Avazı çıktığınca havlayan huzursuz köpek. Göğün yükseklerinde hızı farklı rüzgar akımlarııun birbirine çarpma sesi. .. Yerde, kumun ince kabuğunu dilim dilim soyan rüzgârın bıçağı ... Terini silip, bumunu eliyle temizleyerek, başındaki kumlan silkti. Ayağının dibindeki kum desenleri bir anlığına hareketsiz kalmış dalgalı deniz gibiydi.

Eğer bunlar ses dalgalan olsaydı, acaba nasıl bir müzik çıkardı ortaya? Burun deliklerine kızgın maşayı daldınp, orada oluşan kan pıhtısıyla kulakları tıkayıp, dişleri teker teker çekiçle ezerek tozunu sidik yoluna doldurup, anüsü keserek gözkapakları yerine dikince, insanoğlu da öylesi bir şarkıyı söyleyebilir... Bir an, kendi gözbebeklerinin kuş gibi yükseklere çıkıp, oradan kendini izlediği gibi bir hisse kapıldı. Böylesi bir yerde oturmuş acayip şeyler düşünebilen adamın esas kendisi acayipti.

Got a one-way ticket to the blues, woh, woh..."

Şarkı söylemek isteyen keyfince söylesin. Aslında, eline tekgidiş-lik bilet tutuşturulmuş bir insan, pek öyle kolay kolay gönlünce şarkı *söyleyemez. Elinde tek gidiş biletinden başka bir şey olmayan insan türü, ayakkabısının*

topuğu çakıllara bastığında çıkan sesten bile ürkecek kadar diken üstündedir. Artık daha fazla yürümeye niyeti yoktur. Canı gidiş-dönüş bileti için ağıt yakmak ister aslında. Tek *yön bileti, dün ve bugün, bugün ve yarın arasındaki bağın koptuğu, paramparça olmuş bir yaşamdır. Öylesine yırtık pırtık olmuş bir tek yön bileti için ağıt yakabilenler, bir zamanlar gidiş-dönüş biletini sımsıkı yakalamış olan insanlarla sınırlıdır. İşte o yüzden de, biletin dönüş için olan yarısını kaybetmemek, çaldırmamak için neredeyse histeri telaşıyla hisse senetleri alır, hayat sigortası yaptırır, sendikayla amirleri arasında ikiyüzlüce oynarlar. Banyo oluklarından, tuvaletin deliğinden yükselen tek yön biletlilerin yardım isteyen çığlıklarından bıkar, kulak tıkamak için televizyonu sesini iyice açarak izler, tek gidiş bileti için gönül rahatlığıyla ağıt yakabilirler. Kapatılan insanın şarkısı, çift yönlü bilet için ağıt bile olsa, hiç kuşkuya kapılmazlar.*

Adam boşluk buldukça, gizlice halat hazırlamaya başladı. Yedek gömleğini sökerek örgü haline getirdi, kadının ölen kocasının beylik kuşağını ekleyince uzunluğu beş metreyi buldu. Zamanı geldiğinde, paslı kırkma makasını yanın açarak bir sopa parçasıyla sabitleyecek, halatın ucuna sağlamca iliştirecek-ti. Elbette, halatın uzunluğu henüz yeterli değildi. Balık ve mı-

• Hüzün biletini gidiş-dönüş al... 1959 yılında Jack Keller tarafından bestelenmiş şarkı.

sırların kurutulduğu girişteki hasır ipleri, çamaşır asmak için kullanılan kendir sicimi uç uca bağlarsa, hemen hemen yeterli uzunluğa ulaşırdı herhalde.

Bu fikir bir anda aklına gelmişti.Ancakyine de, zaman harcayarak hazırlanmış planların bile, başarıya ulaşması garanti değildir. Bu ilhamın temelindeki mantık bilinçli olmasa da, elbette bir süreç sonucuydu. Dolayısıyla, gereksiz yere abartılı kurgulanan bir plandan olasılıkla daha başanlı olacaktır.

Ancak sorun, eyleme geçiş zamanlamasıydı. Kaçış zamanı, kadının uyuduğu gündüz vaktinden başka bir zaman olamazdı. Tamam da, köyden geçebilmesi için elverişli koşullar ancak akşam karanlığında mümkündü. Sonuç olarak, kadının uyanmasına az bir süre kala buradan çıkıp uygun bir

yerde bir müddet gizlenerek güneşin batmasını beklemek, sonra da eyleme geçmek en doğru eylem sıralaması olacaktı. Ayın çıktığı zamana kadarki zifiri karanlığı kullanarak, otobüslerin geçtiği karayoluna ulaşması pek o kadar zor olmasa gerekti.

O arada adam, ne yapıp ederek köyün konumuyla ve yer şekilleriyle ilgili olarak kadından bilgi almaya çalıştı. *Denize kıyısı olduğu halde, tek bir balıkçı gemisi bile olmayan bu küy geçimini nasıl sağlıyor? Ne zamandan beri bu durumda? Toplam nüfus kaç kişi? laleleri kim nerede yetiştiriyor? Çocuklar okula nasıl gidiyor?* Bu dolaylı bilgileri ilk geldiği günden kalan silinmeye yüz tutmuş hatıralarıyla birleştirince, köyün aşağı yukarı haritasını çıkartmış oldu.

İdeal olanı köyün içinden geçmeksizin etrafından dolanarak kaçmaktı ama batı tarah oldukça sarp kayalıklardan oluşan bir burunla kapatılmıştı. Pek yüksek olmasa bile yıllar boyunca dalgaların etkisiyle neredeyse düz bir duvar haline gelmişti. Köylülerin yakacak toplamaya gittikleri bir patika vardı, ama çalılıkların arasında bulunması güçtü ve fazla belirgin sorular soracak olursa kadın da şüphelenebilirdi. Aksi yönde, doğu tarafında derin bir koy vardı ve ıssız bir sahil uzanıyordu. Yükselip alçalarak, on kilometre boyunca, dönüp dolaşıp köyün çıkışına gelen bir yol vardı. Kısacası bu köy, sarp kayalıklar ve derin koy tarafından ağzı bağlanmış bir torbaydı. Uzun uzadıya zaman harcayarak, köylülerin önlem almasına fırsat vennektense, cesaretle köyün ortasından geçerse daha güvenli olacakh.

Fakat sorun bununla bitmiş olmuyordu. Sözgelişi, şu yangın kulesinden çevreyi kolaçan eden gözler... Ayrıca, onun kaçağının farkına varan kadının patırtı çıkartması ve köyün girişinin kaçışından önce kapatılması tehlikesi de vardı. Sonuçta bu iki nokta, tek bir sorun olarak düşünülebilir. İlk vagonu taşıyan tipler, genelde güneş battıktan bir hayli sonra su ve gerekli iaşeyi dağıtmak için geliyorlardı. Kadın, adamın kaçışını bundan önce ihbar etmek isterse, elbette ancak o yangın kulesi vasıtasıyla bildirebilirdi.

Şans eseri, ani ısı değişimleri yüzünden olsa gerek, güneşin bahşından yanın saat öncesinden başlayarak bir saat süreyle pus oluşuyordu. Tuttuğu ısı oranı düşük olan kumdaki silisik asit boyunca depoladığı ısıyı aniden salmaya başlıyordu. Yangın kulesinden bakıldığında, çukur güneş yönünde olduğundan, çok az bir pusla bile, kalın sütbeyaz bir perdeyle kaplanıyor ve

görüş mesafesi de son derece kısıtlanıyor olmalıydı. Deniz tarafındaki yarın aşağısından birçok kez havlu sallayarak işaret göndermiş ama tahmin ettiği gibi hiçbir yanıt alamamıştı.

Eyleme geçiş, planı tasarladıktan dört gün sonra olacaktı. Banyo için dağıtılan suyun getirildiği cumartesi akşamında karar kıldı. Bir önceki akşam, soğuk almış numarası yaparak, deliksiz bir uyku çekti. İnandırıcı olsun diye, boşuna olduğunu bildiği halde kadını aspirin aramaya gönderdi. Bakkalın arka raflarında bir tane bulmuşlardı ama artık rengi bile değişmişti. İki tanesini şoçu ile içince, hemen etkisini gösterdi. Kadın işini bitirip içeri gelene kadar vagoncuların sesini bir kez duyması dışında hiçbir şey anımsamıyordu.

Uzun bir aradan sonra tek başına çalışmak zorunda kalan kadının yorgunluğu her halinden belli oluyordu. Geç bir saatte akşam yemeğini oflayıp puflayarak hazırlayan kadına, ıvır **zıvır bir sürü gereksiz istekte bulunduktan sonra, önceden be**ri **aksayan banyo oluğunu tamir etmesini söyledi. Fakat adamın bu tür isteklerde bulunması, bulunduğu yere kök salma isteğinin bir göstergesiydi ve kadın adamın bu havasını bozmaktan korkarak, hiç istifini bozmadı. Nihayet, bütün işler tamamlandıktan sonra, ne olursa olsun banyo yapmak istedi. Özellik.le, terden vıak vıcık olan tenine kumun iyice yapışmasıyla oluşan hisse bir türlü alışamamıştı... Tam da banyo için su dağıtılan güne denk gelmişti zaten. Üstelik, adamın vücudunu yıkamaya özel bir ilgi gösteren kadın, hayır diyecek değildi ya...**

Adam yıkanırken, heyecanlanmış gibi yaparak kadının giysisini bir çırpıda çekip alıverdi. Karşılık olarak kadını yıkamak istediğini ifade etmek istemişti. Kadın şaşkınlıkla beklenti **arasında kalakalmıştı. Reddetmeye çalışan el hareketinin de neyi reddettiği belirsizdi. Adam çevik hareketlerle tastaki suyu kadının çıplak vücüdunun üzerine boca edip** lif **kullanmadan sabunladığı elleriyle kadının vücudunu doğrudan okşamaya başladı. Kulak memelerinden başlayarak çenesinin altına geçti, omuzlarını sıvazlayarak tek eliyle memesini kavradı. Kadın hafifçe inleyerek, adamın göğsünden beline doğru sürtünerek kaydı, yerde çömeldi. Elbette tavırları adamın deva-mıru getirmesini beklediğini gösteriyordu. Ancak adam acele etmedi. Daha da**

yavaşlayarak, hassasça oynattığı parmaklarını kadının en kuytu yerlerinde dolaştırdı.

Kadının heyecanı, elbette adama da bulaşmıştı. Fakat, her zamankinden farklı, tuhaf bir hüzün yumru olup boğazına düğümlenmişti. Kadın şu an yakamozlar arasından çıkmış gibi ışıltılar saçıyordu. Onun bu haline ihanet etmek, idam mahkûmunun kaçmasına yardım eden birini sırtından vurmasına benzeyecekti. İçinde hafiflemeye başlayan isteği yeniden kamçılamak için, adam daha haşince davranmaya başladı.

Ancak, doruğuna ulaşan şehvetin sınırlan vardır. Başlangıçta, istermiş gibi görünen kadın, sonunda adamın çılgınca hareketlerinden ürkmeye başladı. Adam da boşalma sonrasındaki gibi bir boşluk hissine kapıldı. Her seferinde cesaretim yeniden toparlayarak, aklına getirdiği her türlü cinsel hayali şahlandırdı. Dudaklanyla kadının memelerine yapışh; sabun, ter ve kumla, demir tozu kahlmış makine yağına dönüşen VÜcudunu kadına yapıştırdıkça şehvetini kamçıladı. En azından iki saat devam etmek niyetindeydi. Sonunda kadın canının yandığını söyleyerek, dişlerini takırdatarak kıvrıldı kaldı. Arkasına geçen adam, tavşan gibi hareketlerle birkaç saniye içinde işini bitirdi. Üzerlerinden tekrar su boca ederek, bir tas dolusu şoçuyla üç aspirini kadının itirazlarına aldırmadan zorla içirdi. *Bu haliyle gün batana kadar... Her şey yolunda giderse, va-goncu tiplerin bağırtısına uyanana kadar... Deliksiz bir uyku çekece ğine şüphe yok.*

Kadın ba^^^ gibi uyuyordu. Soluklan derin ve uzun uzundu. Adam topuklarım hafifçe dürtüklediğinde bile hiç kımıldamadı... Şehveti tamamen boşaltılmış, eski bir tüp gibi. Yüzünden düşmek üzere olan havluyu düzeltip, beline kadar sıyrılan giysisini dizlerine kadar çekti. Zihni planının son aşa-masım gerçekleştirmekle dolu olduğundan, aşın duyarlık gösterecek zamanı yoktu. Yine de çıkmadan önceki son bakışında içini tırmalayan bir acı hissetti.

Çukurun üst kıyısından bir metre aşağısına kadar olan kısımda, alev rengi ışıklar bir çember oluşturmuştu. Herhalde altı buçuk, altı kırk arasında bir saat olınalıydı. Tam zamanıydı. Kollarını tüm gücüyle arkaya doğru gererek, boynunu çevirip omuz kaslarını gevşetti.

Önce çatıya tırmanması gerekiyordu. Bir şeyler fırlatırken, yerden hedefe doğru kırk beş derecelik kullanmak en elverişlisidir. Aslında, çatıya t^manırken de halatı kullanarak durumunu denemek isterdi ama makasın çatıya çarpma sesiyle kadının uyanması hiç de iyi olmazdı. İşin deneme kısmını atlayarak, evin arkasına dolaşıp, daha önceden bir şeyler kurutmak için kullanıldığı belli olan tezgâhı saçaklara dayayarak tırmanmaya karar verdi. Saçaklar yan yarıya çürümeye yüz tutmuş, ince bir malzemeyle yapıldığından bir hayli güçlük çekti. Fakat, esas sorun ondan sonrasıydı. Uçuşan kumla tıraşlanmış tezgâh sanki yeni çıkmış gibi bir halde tertemiz görünüyordu. Ancak, üzerine çıktığında, ıslanmış bisküvi gibi yumuşamıştı. Bastığı yerler içine göçecek gibiydi. Bunun üzerine vücut ağırlığını yaymak için, sürünerek usul usul ilerledi. Nihayet çatının zirvesine ulaşarak eyere binmiş gibi bacaklarını açarak oturdu. Orası çoktan karanlıkta kalmıştı ve çukurun batı tarafının donuk rengi de yavaş yavaş puslanmaya başlamıştı. Artık yangın kulesindeki gözcüyü dert etmesine gerek yoktu.

Bir metre berisinden ipi sağ elinde tutarak, çapa atarmış gibi bir duruşla, makası başının üzerinde daireler çizecek şekilde çevirmeye başladı. Hedefi, vagon indirilip çıka^rtılırken oluk vazifesi gören kum torbalarıydı. İp merdiveni taşıyacak kadar sağlam olduğuna göre, bir hayli yük taşıyabilecek şekilde gömülmüş olmalıydı. Gitgide çevirme hızını artırdı, nişan alıp fırlattı. Hiç aklına getirmediği bir yöne uçtu. Fırlatma şeklinden ziyade düşünce şeklinde yanılmış olmalıydı. Makas, havada çizdiği dairenin ekseni üzerinde uçacağına göre, ip hedefle dik açı oluşturduğu anda ya da hemen öncesini hesaplayarak elinden bırakması yeterli olmalıydı. *Evet, işte böyle...* Ancak, maalesef bu sefer de kum duvarın ortalarında bir yere denk gelip aşağıya düştü. Çevirme hızı ve açısı yetersiz kalmış olmalıydı.

Birçok kez tekrarladıktan sonra, hem mesafe hem de yön doğru olmaya başlamıştı. Yine de, hâla isabet ettirmekten uzaktı. Biraz olsun işi öğrendiğini hissedebilse rahatlayacaktı ama aradaki mesafe daralıyormuş gibi değildi; hatta, yorgunluktan ve sabırsızlıktan, aradaki mesafe açılıyormuş gibi geliyordu. Sonuç alamamanın öfkesiyle neredeyse ağlayacak hale gelmişti, sanki aldatılıyordu.

Olasılık kurallannda doğruluk payı olsa gerek, yapılan tekrarların artmasıyla başan ihtimali de yükselir. Hiçbir beklentisi kalmamışken,

gelişigüzel fırlattığı bir seferde, on üçüncü denemeydi herhalde, halatın ucundaki makas kum torbalanna geçiverdi. Bir anda ağzının içinde bir uyuşma hissetti. Sımsıkı kapathğı dudaklarının kenarlarından salyaları süzüldü. Yine de rehavete kapılmak için henüz erkendi... Nihayetinde, sadece piyango bileti alabileceği parası olmuştu... Piyangonun vurup vu^ayacağı sonraki meseleydi. Tüm dikkatini halat üzerinde yoğunlaştırarak, örümcek ağı ipliğiyle yıldız indirmeye çalışırmış gibi bir ruh haliyle, usulca kendine doğru çekti.

Evet, olmuştu. Hemen inanamadı ama halat gerçekten de sabit duruyordu. Biraz daha sıkı asıldı... Her an rüya sona ere-bilirdi... Gerçi artık kuşkulanacak bir şey kalmamıştı. Makastan yaptığı çapa torbalara iyice saplanmış olmalıydı. *Tam da zamanında... Ne kadar şanslıyım! Sonrasında da şansım yaver gider herhalde!*

Seri hareketlerle çahdan inip, kum duvar üzerinde yükselen ipin altına geçti. Düzlük hemen oracıktaydı... İnanamayacağı kadar yakınında ... Yüzünde bir korku ifadesi, dudaklan-nın kenarında da bir karıncalanma oluştu. *Eh, ne de* olsa yumurta *kınlmadan omlet yenmez.*

Halata yapışıp yavaş yavaş kendini çekmeye başladı. Birden halat, lastik gibi esnemeye başladı. İrkildi, derisindeki tüm gözeneklerden ter fışkırdı. Şansına, esneme otuz santim sonra durdu. Vücut ağırlığıyla iyice yüklendi, bu sefer sorun kalmamış gibiydi. Avuç içlerine tükürerek, ayaklarının iç kısmıyla halatı kıstırıp tırmanmaya başladı. Oyuncak ağaca tırmanan oyuncak maymunlar gibi bir hali vardı. Belki de aşın heyecandan, alnındaki terler tuhaf bir şekilde soğuktu. Mümkün olduğunca kuma bulanmamak için sadece halata yüklenmeye çalışıyordu ama vücudu olduğu yerde dönüyor, bir türlü sabitlenmiyordu. Düşündüğü gibi ilerlemiyordu, yerçekimi sandığından daha sinsi çıkmıştı. *Tamam ama bu titreme de neyin nesi böyle?!* Üstüne üstlük kolu olabildiğince titremeye başlamıştı, her an ipten kurtulup yere uçacak gibiydi. Eh, o felaket kırk altı gün düşünülecek olursa, bu durumu normal karşıla-malı. Uzaklaştığı bir metreyi yüz metre, iki metreyi iki yüz metre gibi hissediyor, derinlik başını döndüren bir hal alıyor**du...** *Aşırı yorgunum... Asla aşağıya bakmamalıyım!... İşte çıkış hemen oracıkta...Hangi yöne bakarsam bakayım, dünyanın son yerine kadar gidebileceğim yolları göreceğim yer yüzeyiYukarı tırmandığım anda*

her şey belleğimin defteri arasında kurutulmuş bir çiçek haline geliverecek... Zehirli bir bitki de olabilir, etobur bir bitki de. Solgun, şeffaf bir renkli plaka haline gelecek ve oturma odamda çayımı yudumlarken, ışığa tutarak bakacağım, sohbetlerde anlatacağım bir şeyden öteye geçmeyecek.

Yine de şu an, kadını suçlamak gibi bir düşünce aklının ucundan bile geçmiyordu. *Kadının bir hanımefendi olmasa bile bir fahişe de olmadığını ben garanti ederim. Eğer referans isterlerse gözümü bile kırpmadan mührümü on kez, yinni kez seve seve tbasa-rım. Yalnızca benimle aynı, elindeki çift yön biletine sımsıkı sarılmaktan başka bir meziyeti olmayan, aptal bir kadın. Fakat, aynı şekilde çift yön bileti bile olsa, çıkış noktası farklı olunca, doğal olarak varış istikameti de farklı oluyor. Öyle ki, benim için dönüş biletinin anlamı onun için gidiş bileti.*

Kadın bir şeyleri yanlış anlamış bile olsa, nihayetinde yanlış anlama, yanlış anlamadır.

... Aşağıya bakma! Aşağıya bakmamalıyım!

Belki bir dağcı, belki yüksek binalarda camlann dışını silen bir temizlikçi; hatta televizyon kulesinin teknisyeni, belki de sirkteki trapezlerde salınan bir cambaz ya da termik santralın baca temizleyicisi bile olabilir. Ancak, kim olursa olsun, aşağısını aklına getirdiği andan itibaren düşüşü başlamış dernektir.

Başarmıştı!

Kum torbalarına geçirdiği tırnaklarının sökülecek gibi olmasına aldırmadan deli gibi tırmanmaya devam etti. *İşte, artık yukarıdayım! Artık endişeye gerek yok, ellerimi bıraktığımda düşmem.* **Yine de, bir süre torbalara sımsıkı yapışmış halde bekledi, kollarını gevşetemedi.**

Kırk altı gün sonra gelen özgürlük, şiddetli bir rüzgârla karşılamıştı adamı. Sürünmeye başladığında, yüzüne ve boynuna kum tanecikleri çarptı. Böylesine feci bir rüzgâr olacağını hesaba katmamıştı! Çukurun içerisinde, denizin uğultusunun her zamankinden daha yakın duyulduğundan başka bir şey düşü^emişti, şimdi akşam saskinliğinin

olması gerekirdi. Bu durumda pusa saklanma ümidi suya düşmüştü. Gördüğü pus muhtemelen sadece çukurun içine has bir durumdu. Belki de, uçuşan kumlan pus olarak görmüştü. Her halükârda durum hiç de iç açıcı değildi.

Korka korka başını kaldırıp çevreyi kolaçan etti... Loş ışıklar içerisinde, yangın gözetleme kulesi devriliyormuş gibi gözüktü. Sandığının aksine çok cılız bir görüntüsü vardı ve bir hayli de uzaktı. *Ancak, orada biri varsa elinde dürbün vardır, mesafeye güvenmek aldatıcı olur. Belki de çoktan fark etmişlerdir beni... Hayır, benigörmüş olsalar çanı çalmaya başlarlardı.*

Daha altı ay önce, fırtınalı bir gecede, batıya doğru uzak kısımlarda kalan bir çukurdaki evin, tüm çabalara rağmen, yansına kadar kuma gömüldüğünü söylemişti kadın. Ardından yağmur yağmış, yağmuru yiyen kum iki kat ağırlaşmıştı. Ev, kibrit kutusu gibi ezilmişti. Şans eseri yaralanan olmamıştı ama ertesi gün orada yaşayan aile firara kalkışmıştı. Çanların sesi duyulalı beş dakika bile olmadan, arkadaki yolda sürük-

lenen kadının ağlama sesleri, haykırışları duyulmaya başla-mışh. Söylentilere göre ailenin ırsi bir zihinsel sakatlığı varmış, diye eklemişti kadın, gerçekten inanıyormuş gibi bir ses tonuyla.

Her neyse, burada zaman öldürebilecek durumda değildi. Bir cesaret başını kaldırdı. Kumullar ve çukurlar kızıla boyanmış uzunca bir gölgeyle kaplanmıştı. Gölgeden kopan kumlar, uçuşarak başka gölgelere karışıyorlardı. Uçuşan kumu kullanarak fark edilmeden kaçabilecek miydi? Güneşin durumunu anlayabilmek için arkasına dönen adamın gözleri fal taşı gibi açılıverdi. Batmak üzere olan güneşin pastel renklere bürünmesini, çevrede duman rengi bir bulanıklığın oluşmasını sağlayan sadece kum değildi. Anında rüzgarla savrularak dağılsa bile, evet, yerden pus yükseliyordu. Bir yerden dağılıyor, başka bir yerden tekrar yükseliyor, oradan savrulunca da yine başka bir yerde meydana geliyordu ... Çukurun içindeki deneyimleriyle kumun nem taşıyabildiğini öğrenmişti ama bu ölçüde olabileceğini tahmin etmemişti... Sanki yangın yerinden yeni itfaiye gitmişti... Elbette, ince bir pustu, güneşin kırılmasını ancak sağlardı, ama yine de nöbetçilerin bakışlarından kaçabilmek için yeterli bir kamuflaj olabilirdi.

Belindeki kuşağa sıkışbrmış olduğu ayakkabılarını giyip, sarmaladığı halatı cebine tıkışbrdı. Ucunda makas takılı halat, gerektiğinde pekâlâ silah olarak da işe yarayabilirdi. Kaçış yönü, şimdilik, güneş ışığının direkt geldiği batı tarafıydı. Bir an önce, güneş batana kadar gizlenebileceği bir yer bulması gerekiyordu.

Acele etmem gerek!... Eğilerek koşmalıyım... Telaşa kapılmamalıyım ... Çevreyi kolaçan etmeli, çabuk olmalıyım... Şu tümseğin arkasına gizlenebilirim. Bir ses mi geldi? Bir şey mi var? Yok galiba... Haydi yola devam... Pek sağa yanaşmamalıyım! Sağ taraftaki yamaç çok alçak, birileri görebilir beni...

Her akşam taşınan vagon, evlerin arasında düz bir hat oluşturmuştu. Hattın sağ tarafından daha fazla kum kalkıyordu, daha hafif bir eğim vardı. Aşağısında, ikinci sıradaki evler, **sadece çatılan bir parça görünecek şekildesıralanmıştı. Deniz tarafındaki evlerin tampon vazifesi görmesi sayesinde, çukurların derinliği daha azdı ve kumu önlemek için**

kurulmuş çit burada daha fazla işe yarıyor gibiydi. Ön cephelerinden serbestçe giriş çıkış yapılabileceği belliydi. Biraz doğrulunca, köyü derinliklerine kadar görebildi. Geniş, yelpaze şeklinde açılan kum bulutunun başladığı yerde kiremit çatılar, teneke çatılar, saz çatılar toplaşmıştı... Cılız da olsa bir çam korusu, hatta gölete benzer bir şey de gördü. Sadece şu daracık manzarayı koruyabilmek için deniz tarafında kalan evlerdekiler köle yaşantısına katlanmak zorundaydılar.

Kölelerin çukurlan, şu an yolun sol tarafında kalıyordu. Yer yer, vagonu yanaştırdıkları kısımlarda hatlar çatallanmıştı ve uçlarındaki iyice gömülmüş, aşınmış kum torbaları, çukurun göze çarpmasını sağlıyordu. Bakmak bile sıkıntı veriyordu. Kum torbalarına merdiven takılmamış yerler de vardı ama merdiven takılı yerlerin sayısı daha fazlaydı. Belki de firar etme isteğini bile çoktan kaybetmiş insanlar vardı?

Böyle bir yaşamın nasıl olacağını elbette anlayabiliyordu. Mutfak vardır, ateşi yanan ocağı olur, ders kitaplarının konacağı masa yerine kullanılan meyve sepeti vardır; mutfak vardır, tandırı olur, lambaları yanar, ateşi yanan ocağı olur, aradaki sürgü kapının kağıdı yırtılmıştır, tavam isle boyanmıştır; mutfak vardır, çalışan ya da durmuş saati olur, çalışan ya da bozulmuş radyosu olur; mutfak ve ateşi yanan ocağı... Sonra bunların arasına serpiştirilmiş yüz yenlik bozuk paralar, evcil hayvanlar, çocuklar, ihtiraslar, borç senetleri, zinalar, buhurdanlıklar, anı fotoğraflan... Korkutucu ölçüde tekrarlar... İşte bu, kalp atışları gibi, yaşamdan eksik edilemeyecek tekrarlar bile olsa, yaşamın bütününün sadece kalp atışları olmadığı da bir gerçektir.

Hop, çabuk saklan! Hayır, bir şey yok, sadece bir kargaydı... Nihayetinde yakalayıp, dolduracak fırsatım olmadı ama şimdi bunun hiçbir önemi yok. Nişan ya da rozet sahibi olmak isteği, insanın ina-namadığı rüyayı görmeye başladığı zamanlarda doğar.

Sonunda köyün bitimine gelmiş olacak, yol kum tepesinin zirve hattı ile buluştu, görüş alanı açıldı ve sol tarafında deniz görünmeye başladı. Rüzgar aa tuz tadı yüklüydü, kulakları ve bumu demir bir topaç dönüyormuş gibi uğuldamaya başladı. Boynuna sardığı havlu rüzgarda dalgalanarak yanaklarına çarpıyordu, buralarda artık pus da kalmamıştı. Denizin yüzeyi

sanki parlak alüminyumla kaplanmıştı, kaynatılan sütün kaymağı gibi kırış kırış olmuştu. Kurbağaların yumurtalarını andıran bulutların altında kalan güneş, mızmızlanıyor, batmak istemiyor gibiydi. Ufukta, ne uzaklıkları ne de büyüklükleri anlaşılabilen gemilerin karaltıları noktacıklar halinde asılı kalmıştı.

Bulunduğu yerden ileriye, buruna kadar olan mesafede, kumullar vardı. Bu şekilde ilerlemeye devam etmesi tehlikeli olabilirdi. Tereddüt içerisinde arkasına baktığında, yangın gözetleme kulesinin, hafifçe yüksek bir kum tepesinin arkasında kaldığını, görüş alanından çıktığını gördü. Duruşunu hafif hafif doğrultarak ilerleyince, hemen sağ tarafındaki yokuşun karaltısında, önceki açısından pek fark edilmeyen, hemen hemen yan yatmış halde kumlara gömülmüş bir kulübe vardı. Rüzgara açık kısımda kaşıkla alınmış gibi derin bir oyuk oluşmuştu.

İşte uygun bir sığınak... Kumun yüzeyi, midye kabuğunun iç kısmı kadar düzgün ve *hiçbir yerde insanların buralarda yürüdüğüne dair bir iz yok... İyi de, kendi ayak izlerini ne yapacaksın?* Arkasına baktı, otuz metreden daha ileride kalan kısım güzelce örtülmüştü... Az önce bastığı yerler bile, anbean silikleşiyor, şeklini kaybediyordu... Rüzgarlı bir güne denk gelmesinin iyi tarafları da vardı öyleyse.

Kulubenin arkasına dolaşmaya çalıştığında, içeriden bir karaltı dört ayağının üzerinde çıkageldi. Domuz gibi şişko, tüyleri kızıla çalan bir köpekti. *Korkutma insanı be! Çek git şur-dan!* Ancak köpek bakışlarını ayırmadan adama bakıyordu, yerinden kımıldayacakınış gibi de gözükmüyordu. Tek kulağı kesikti, gövdesine göre çok küçük kalan gözlerindeki bakışları kederliydi. Bumunu titreterek havayı kokluyordu. *Havlayacak mı acaba? Havla da gör!* Cebindeki makası kavradı. *Öyle bir şey yapacak olursan bununla kafanı parçalarım.* Hiç ses çıkarmayan köpek, gözlerini ayırmadan adama bakıyordu. *Sokak köpeği mi acaba?* Işıltısını kaybetmiş, kırpık kırpık tüyler... Bir deri hastalığından kalmış olsa gerek, burnundaki yara kabuğu *... Havlamayan köpek tehlikeli olur, derler... uınet olsun! Keşke yanıma yiyecek bir şeyler alsaydım... Öyle ya, yiyecek diyince prüsik asidi unuttum.. Aman olsun, kadının sakladığım yeri bulmasına imkan yok...* Usulca ıslık çalarak elini uzatıp köpeğin dikkatini çekmeye çalıştı... Köpek yanıt yerine, füme ringa balığına benzeyen dilini kıvırarak,

aralarına kum dolmuş dişlerini çıkartıverdi... *Seni hergele, yoksa bana baktıkça iştaha mı geldin?! Yok, yok, boynu bir hayli kalın... Tek darbede geberse iyi olur gerçi...*

Birden, köpek bakışlarını çevirdi, kafasını eğip sessizce paklaştı. *Herhalde benim vahşiliğimden ürkmüş olmalı. Kopekle bakışarak üstün gelecek kadar cesaret de varmış bende.* Yavaş yavaş oyuğun içine doğru kaydı, kuma yaslandı kaldı. Herhalde rüzgârın ulaşmadığı bir yerde olduğundan, nefes alıp vermek bile rahatlaşrruştı. Köpek rüzgârla yalpalayarak, uçuşan kumlann arasında kayboldu. Sokak köpeği kendine yuva edindiğine göre, insanlar buraya pek uğramıyordu... *Lanet köpek tarım kooperatifinin merkezine gidip de ispiyonlamadığı müddetçe, güvendeyim demektir.* Her yanından boşamaya başlayan ter bile şu anda kendisini iyi hissehnesini engellemiyordu. *Çok sessiz! Sanki bir jöle tabakasının altına hapsedilmiş gibi... Ne zaman patlayacağı* belli *olmayan bir saatli bombayı kucaklamışım da, bu beni ancak bir çalar saatin tıkırtıları kadar etkiliyormuş gibi. Mobius sarmalı olsa, bulunduğum yerde konum analizi yaparak konuşmaya başlardı herhalde...*

"Şu anki halin tipil< olarak, aracın amaç haline getirilmesinden kaynaklanan yan etki sancısı."

"Aynen öyle." Adam ellerini birleştirerek fikri onaylardı. "Fakat, araç diye, amaç diye, her şeyi teker teker sınıflandırmak çok gerekli bir şey mi? Gerektiği yere göre kullanmak daha iyi olmaz mı?"

"Öyle olmaz. Hiç zamanı dikey olarak yaşamak mümkün olur mu? Zaman dediğin yatay olarak akar."

"Eğer bunu dikey olarak yaşarsak ne olur ki?"

"Mumya haline geleceğin apaçık ortada değil mi?!"

Adam kıs kıs gülerek ayakkabısını çıkarttı. Evet, zaman yatay olarak akıyora benziyordu. Ayakkabısının içindeki kum ve tere tahammül edemez hale gelmişti. Çoraplarım da çıkartarak, parmaklarının arasını açıp rüzgara tuttu. *Her neyse, hayvanların yaşadıkları yerler neden bu kadar iğrenç kokar acaba? Çiçek gibi kokan hayvanlar olsa, ne zararı olur ki?! Yok,yok,*

bu benim ayağımın kokusu... Böyle düşününce bir anda kokunun bir parçam olduğunu hissedebilmem ne tuhaf... Kimdi o, kendi kulağından çıkan kir kadar lezzetli bir şey olmadığını, menbağında yapılmış peynirden bile daha iyi olduğunu söyleyen? Yine de, kokacak kadar çürümüş diş-ten gelen kokularda, gerçekten de, ne kadar koklarsa koklasın insanı bıktırmayacak bir taraf vardır...

Kulubenin girişinin yarıdan fazlası kumla kaplarunıştı, içerisi neredeyse hiç görünmüyordu. Eski bir kuyu kalıntısı mıydı acaba? Kumu önlemek için üzerine kulübe yapılmış bir kuyu olması son derece doğal olurdu. *Gerçi böyle bir yerden su çıkacağını sanmam ama...* İçeriye göz attığı anda köpeğin gerçek kokusu yüzüne çarptı. *Hayvanların vücut kokusu gerçekten de felsefe ötesi bir varoluştur. Bir sosyalist, Korelilerin maneviyatını severim, yalnız o kokularına tahammül edemiyorum, demişti galiba... Yine de, zaman yatay olarak akıyorsa, ne kadar hızlı olduğunu gösterse artık...* Beklenti ve kaygı... Salıverilmişlik duygusu ve telaş... Böylesi bir huzursuzluğa dayanmak zordur. Yüzüne havluyu kapatarak uzandı. *Bu benim kokum ama güzel bir* şey *olduğunu söylemek güç.*

Bir şey ayağının üstünde sürünerek ilerlemeye başlamıştı. *Kaplanböceğigiller böyle yürümez. Olsa olsa, cılız altı bacağıyla vücudunu ancak sürükleyebilen bokböceklerinden biridir...* Adamın içinde, böceğin ne olduğunu kontrol etme isteği bile uyanmadı. Zaten, bu bir kaplanböceği bile olsa, adamın böceğin peşine düşme isteği duyup duymayacağı bile şüpheliydi. Herhalde adamın kendisi bile net bir yanıt verebilecek durumda değildi.

Yüzündeki havlu rüzgardan açıldı. Gözünün kıyısında kumun oluşturduğu sırtlardan birisi altın renginde parladı. Yumuşak bir eğimle yükselen kıvrım, o altın rengindeki sırt sınır olacak şekilde, aniden dik bir açı oluşturarak karanlığın içine doğru ilerliyordu. O mekanın oluşumunda garip bir gerilim vardı ve adam içinde yükselen tuhaf insan özlemiyle irkildi. *Evet, tam anlamıyla romantik bir manzara... Böylesi manzaralar, son zamanlarda genç turistler arasında çok rağbet görüyor... Değerli bir hisse senedi... Bu alanda deneyimli biri olarak, gelecek vaat ettiğine her şeyimle kalıbımı basarım. Yalnız, bunun için önce reklam yapmalı! Reklamı yapılmazsa sinekler bile yanına uğramaz... Bilinmemek, varolmamakla eşdeğerdir...*

Olduğu yerde çürüyen bir mücevher gibi. Öyleyse, ne yapmak lazım? Usta bir fotoğrafçı tutarak, güzel, keyif veren bir kartpostal hazırlatırız. Eskiden, ünlü yerler zaten bilinir, sonrasında kartpostalları ortaya çıkardı. Ancak şimdi, önce kartpostal gelir... Sonra o yerin ün kazanmaya başlaması herkesin bildiği bir şeydir. Buraya, bir, iki örnek getirdim, lütfen şöyle bir göz atınız. Köylüleri tuzağa düşürdüğünü sandığı halde, esas kendisi tuzağa düşerek, hastalıktan ölen kartpostal satıcısı. *Ancak, o kartpostal satıcısının hiç de öyle konuşma ustası olduğunu düşünmüyorum. Akla hayale gelmez ama buradaki manzara için lıayallere kapılıp, varını yoğunu yatırmıştır belki de... Acaba, bu güzelliğin özünde yatan ne? Doğanın sahip olduğu fiziksel düzen* ve *netlik mi, yoksa tam tersine, sonuna kadar insanoğlunun anlama yetisini engellemeye çalışan acımasızlığı mı?*

Aslında, düne kadar olsaydı, herhalde bu manzarayı düşündükçe öfkeye kapılırdı. Yan kızgınlıkla bu manzaranın, kendini kartpostal satıcısı olarak tanıtan o düzenbaz için biçilmiş kaftan olduğunu düşündü.

Yine de, bu çukurlardaki yaşamla, bu manzarayı birbirine zıt olgular olarak düşünmek için hiçbir neden yok. Güzel bir manzaranın insanoğluna karşı insaflı olması hiç ama hiç gerekmez. *Nihayetinde, kumun durağanlığı reddettiği şeklindeki dfr şüncemde hiçbir sorun yokmuş işte.* tyS *mm'lik akım... Durumun o haliyle varoluş anlamına geldiği bir dünya... Bu güzellik her haliyle ölümün hükmettiği topraklara ait. Muazzam bir tahrip gücü veyıkı-mın katılığıyla bağdaşan ölümün güzelliği... Yok, biraz dur. Yine de, elimdeki gidiş-dönüş biletine sımsıkı yapışıp bırakmamış olmama laf söyletmem. Yabani yaşam belgeselleri veya savaş filmleri kalp hastalığının kötüleşmesine neden olabilir belki de, ama kapıyı açtığım anda karşıma çıkacak olan, dünün devamı olan bugün... Sinema salonuna, gerçek mermi koyduğu silahıyla giden bir aptal çıknr mı? Kumun içinde, manzaraya yaşantıyı uydurmak, su yerine kendi çişini içen özel farelerdir ya da çürümüş etleri besin olarak kullanan böceklerdir, hiç bilemedin tek gidiş biletinden başka bir şey bilmeyen göçebelerdir, Biletin, özünde tek yönlü bir olgu olduğuna inanıp kalsay-dım, kayalıklara yapışan istiridyeleri taklit ederek kumlara yapışıp kalmayı boşu boşuna denemezdim. Zaten, göçebeliğin adı bile günümüzde hayvancılık endüstrisi haline geldi...*

Evet, kadınla bu manzara hakkında konuşsaydım keşke... Gidiş-dönüş bileti gibi bir şeyin asla mümkün olmadığı kıınıun şarkısını, biraz melodisini değiştirerek de olsa, söylemiş olsaydım keşke... Oysa benim yaptığım, yalnızca farklı bir yaşam tıııːağıyla kadın avlamaya çalışan beceriksiz zamparalann yaptığından öteye geçmedi. Ruhum bile, yüzümü kıım duvara toslayınca, kafasına kesekağıdı geçirmiş bir kediden farksız hale geldi.

Kum sırtındaki parıltılar birden kayboldu ... Manzara gözle fark edilecek ölçüde hızla kararıyordu. *Bir süre sonra, belki rüzgâr da hafifler, şu dımtma bakılırsa pus da eski lcoyuluğunu tekrar kazanmaya başlamış olsa gerek. Güneşin aniden batıvermiş gibi olması da, herhalde o yüzdendir.*

Eh, haydi bakalım.

Vagoncular çalışmaya başlamadan önce, bir şekilde köyü geçmem lazım. Tecrübelerime göre, bir saat daha zamanım olmalı. İşi sağlama almak için kırk beş dakika diyelim. Burnun devamı, köyü kucaklar gibi, gitgide içe doğru kıvrılıp doğudaki koyun ağzına kadar ulaşıyor ve *köye ulaşımı tek yolla sınırlıyormuş. Yine de orada artık burnun* sarp *kayalıkları bitiyor, olsa olsa makyajı dökülmüş, hafif yüksek bir kum tepesi haline geliyormuş. Pusa kanşıp köyün ışıklarını sağıma alarak dümdüz ilerlersem, hemen hemen oralarda bir yere çıkanm. Mesafe olarak yaklaşık iki kilometre... Daha ilerisi artık köyün dışı, orada kumla kanşık fıstık tarlaları vardı, eve benzer bir şey gördüğümü anımsamıyorum. Tepeyi geçtikten sonra yolu kullanmam daha iyi olur. En azından toprak yoldan var gücümle koşarsam, karayaluna kadar on beş dakika sürer. Oraya kadar ulaştıktan sonra, artık kontrol bende demektir. Otobüs de geçer, insanlar da vardır...*

Öyleyse, köyü geçmek için yarım saat zamanım olduğu hesabı çıkıyor ortaya. Kumda yürümenin zorluğu, basarken ayakların gömülmesinden kaynaklanmıyor, kaldırırken gereksiz güç harcanmasından kaynaklanıyor. Hızlı adımlarla yürümek gerekince de aşırı yorgunluk söz konusu olur. Ayakları sağlam basabilmek için bacakları yengeç gibi açarak yürümek daha etkili olur. Ancak, kumun gücü emmesine karşılık, ayak seslerini kesmesi gibi bir avantajı da var. Ayak sesi çıkartmayı dert etmeden yürümek de, lehime olur.

Hop, bastığın yere dikkat et... Düşsem de bir şey olmaz düşüncesinin rahatlığı, tersine küçük bir çukurda bile tökezlenip, diz üstü çökmeme neden oluyor... Diz üstü çökmek mesele değil ama bir ihtimal, yine derin bir kum çukuruna yuvarlanıverirsem vay halime!...

Etraf karanlıkta, kumun düzensiz yükseltileri hiç sonu gelmeyecekmiş gibi devam ediyordu. Yükseltilerin içinde kıvnm-lar, onlann içinde de daha küçük kıvnmlar, hatta daha ufak

kıvrımlar vardı. Kerteriz olarak belirlediği köyün ışıklan da herhalde bu yükseltilerle kesildiğinden, hiç görünmüyordu. Işıklan göremediğinde, yönünü hisleriyle belirleyerek ilerliyordu ama sürekli can sıkıcı sapmalar oluyordu. Olasılıkla, bilinçaltında ışığa ulaşmak düşüncesi olduğundan, ayaklan kendiliğinden yükseklere yöneldiği için böyle oluyordu.

}şte, yine yanlış! Daha sola! Böyle giderse, dosdoğru köyün içine dalacağım... Zaten, neredeyse küçük bir dağ yüksekliğinde üç tepe geçmişti ama ışıklara hala yaklaşabilmiş değildi. Sanki dönüp dolaşıp aynı yere geliyordu. Teri gözüne dolmaya başladı... Biraz duraklayarak derin derin nefes aldı.

Kadın artık uyanmış mıdır acaba? Uyanıp da benim olmadığımın farkına varınca acaba nasıl tepki verir?Yok, öyle hemen farkına varmaz... Arka tarafta tuvaletimi yaptığımı düşünür herhalde... Bugün kadın yorgun... Hava kararana kadar uyuyup kaldığına şaşırarak, telaşla yerinden fırlar... Sonra da bacaklarının arasının kuruduğunu, halâ hafif bir sancı kaldığını fark edince sabahki çılgın saatler aklına gelir, el yordamıyla lambayı bulmaya çalışırken, mutlu mutlu gülümser herhalde...

Neolursaolsun, kadının mutluluğu ne benim görevim, nedeso-rumluluk hissetmemi gerektiren bir kanun var. Benim firarımla kadının kaybedeceği şey, olsa olsa bir radyo ya da bir aynayla değiştirilebilecek, yaşamın ufak kırıntılarından başka bir şey değil.

"Gerçekten çok rahatladım... Tek başına olduğum zamanlardan farklı olarak, sabah daha geniş davranabiliyorum, iş de iki saat daha erken bitiyor... İleride, kooperatife baş^vurup, evde yapabileceğim sürekli bir iş

isteyeyim diyorum... Böylelikle para biriktirebilirim... O parayla da, ayna, radyo gibi şeyler alabiliriz herhalde..."

(Radyo ve ayna... Radyo ve ayna...) Sanki insanın tüm yaşamı bu ikisinden oluşurmuş gibi! Elbette, radyo da, ayna da kişiyi başkalarına bağlayan bir geçit olmaları açısından benzeşiyorlar. Hatta, insanın varoluşunun temeliyle ilgili bir ihtiras olarak da görülebilirler. Tamam o zaman, evime döndüğümde bir radyo alır gönderirim. En iyisinden transistörlü bir radyonun parası neyse bastırır alırım.

Fakat ayna için çabuk söz vermemeli. Ayna burada çok dayanmaz. Altı aya kalmaz, sırı kabarmaya başlar, bir sene geçtiğinde uçuşan kum camını çoktan çizmiş olur... Şu an evde bulunan ayna gibi, gözüne baktığında burnun bulanıklaşır, burna baksan ağz gözükmez. Yok, kafama takılan sadece ne kadar dayanacağı değil. ^dyo-*danfarklı olarak, bir geçit olabilmesi için, aynaya bakacak kişinin yanında birilerinin daha olması gerekmez mi? Artık başkalarının kadına bakma şansı kalmadıysa, ayna neye yarar ki?*

Kadın şimdi telaşlanmış, kulak kesilmiştir... Büyük tuvalet için bile uzun bir süre değil mi? Evet öyle, demek ki herif tereyağdan kıl çeker gibi kaçıp gitti... Bağırmaya mı başlar acaba? Şoke olur da, kendinden geçer mi? Yoksa, sadece biraz ağlar mı? Ne yaparsa yapsın, sorumlusu ben değilim... Ayna için gereken şartı reddeden sensin çünkü.

"... Bunu da bir yerde okumuştum... İşte, son zamanlarda evden kaçanlar çoğaldı ya?! Yaşam koşullarının kötü olmasından kaynaklandığını düşünmüştüm ama galiba öyle değil... Neden dersen, orta düzey bir çiftçi ailesinin, hem de yeni topraklar alarak arazisini genişleten, makine kullandığı için işleri de iyi giden bir ailenin büyiik oğlu, hiçbir şey söylemeden evden çıkıp gitmiş. Uysal, çalışkan bir gençmiş, nedenini bir türlü anlayamadıklarından ailesi de yıkıma uğramış. Köy yerinde, insanlar birbirine bağlıdır, karşılıklı sorumlu hissederler kendilerini. Öyle bir yerde aileyi devam ettirecek oğlanın çıkıp gitmesi için önemli bir sebep olması lazım..."

"Evet tabii... Sorumluluk, sorumluluktur."

"Bunun üzerine, aileden biri oğlanı arayıp bularak konuşmuş. Ne bir kadının peşine takılııuş, ne de eğlence ya da borç batağına saplanmış durumdaymış. Somut olarak hiçbir neden yokmuş. Öyleyse, neden neymiş? Oğlanın söylediğinden pek bir anlam çıkmıyor. Doğru düzgün açıklayamıyor, sadece daha fazla tahammül edemediğini tekrarlıyor."

"Gerçekten de, şu dünyada ilerisini düşünmeyen ne çok insan var!"

"Fakat, şöyle biraz düşününce, oğlanın duygularına da hak veriyor insan. Çiftçilikte, toprak genişleyince, yapılacak iş de çoğalır... Nihayetinde, eziyetin sının yok, üstüne üstlük o kadar çabalamanın sonunda ele geçen daha fazla eziyet... Zaten, çiftçiler için pirinç ya da patates olarak dönüşü olduktan sonra, gerisi fark etmiyor herhalde. Bir çiftçinin işiyle karşılaştırıldığında, buradaki kum temizliği, Kaf Dağı'na çıkmak için merdiven yapılsın diye taş taşımak değilse, nedir?!"

"Kaf Dağı'na merdiven... O öykünün sonu nasıl bitiyordu?"

"Nasılsa nasıl... Nihayetinde hiçbir işe yaramaz, yapana cehennem azabı çektirmek dışında!"

"Pekiyi, şu aileyi devam ettirecek oğlan, sonra ne yapmış?"

"Ne mi yapmış? Önceden hesaplamıştır herhalde. Bir yerlerde işe girmeyi tasarlıyordu galiba."

"Ee?"

"İşe girmiş çalışmışhr işte ..."

6Ya sonra?..."

"Sonrası ne olacak! Maaş günü gelince maaşını alıyor, pazar günleri gömleğini s^^ra çekip film izlemeye falan gidiyordur herhalde."

"Daha başka?"

"Bunu oğlanın kendisine sormak lazım. Ben ne bileyim?!"

"Mutlaka, parası birikince radyo almıştır..."

... *Öf be, öf be! Zirveyi bulmuşumdur herhalde diyordum ama hâlâ yokuşun ortasındaym... Yok, öyle değil... Burası artık düzlük... öyleyse, kerteriz olarak belirlediğim ışıklar nereye gitti?* İçinden inanası gelmeyerek, bir süre daha ilerledi.. .. *Gerçekten de burası tepenin sırt çizgisinde bir yer olmalı... öyleyse, ışıklan hâlâ göremememin nedeni ne?* Bir terslik olduğunu düşününce, dizlerinin bağı çözülmüş gibi oldu. Bunun nedeni herhalde az önceki dikkatsizliğiydi. Dik yokuşu, yönüne bile bakmadan, kayarak inivermişti. İki yükselti arasında kalan kısım tahmin ettiğinden daha uzundu. Sadece derin değil, aynı zamanda genişti.

Üstüne üstlük, dibinde birçok sırt kıvnmı, yürümeyi güçleştirecek şekilde birbirine giriyor, karar vermeyi güçleştiriyordu. Yine de, hiç ışık görememesi hayra alamet değildi... *Olsa olsa bir kilometrekarelik bir alan içindeki bir sapma... Yönümü kaybetsem bile ne kadar etkisi olur ki?* İçinden sola doğru gitmek geliyordu ama belki de köyden korktuğundandır, ışıklara yaklaşmak için sağa gitmenin daha doğru olabileceği de aklından geçiyordu .... Bir süre sonra pus kalkacak, yıldızlar görünmeye başlayacaktı.... Neticede, biraz olsun çevreyi rahat görebilmek için, yönüne bakmaksızın yüksekçe bir yere çıkmak, en kestirme yol olsa gerek.

Yine de anlayamıyorum... O kadını, Kaf Dağı'na merdiven kurmak için taş taşımaya benzeyen işe bu kadar bağlayan ne? Bir türlü anlayamıyorum... “Memleket Sevgisi Ruhu", sorumluluk, evet bun-lan anlanm ama ancak terk ettiğinde kaybedeceklerin varsa, *tüm bunların bir anlamı olabilir... Kadının kaybedeceği ne var ki?!*

(Radyo ve ayna... Radyo ve ayna...)

Elbette gönderirim radyoyu... Yine de işe yaramaz, aksine, kaybettiklerinin ne kadar fazla olduğunu göstermez mi? Sözgelişi, senin o *çok sevdiğin beni yıkama törenin bile bitti işte. Çamaşır yıkayacağın suyu tutar, beni yıkamak için aymrdm. Bacaklarımın arasına sıcak suyu atar, sonra da o su sanki sana gelmiş gibi vücudunu kıvınr gülerdin. Bir kez daha, o şekilde gülebilme şansın da yok artık.*

Hayır, yanlış anlama... Seninle benim aramda bir sözleşme en *baştan itibaren yoktu. Üstelik, ben de hiçbir* şey *kaybetmedim diyemem. Sözgelişi, şu haftada bir gelen, gübreden süzülmüş gibi kokan o şoçu... Esnek kaslanyla kasıklannın dolgunluğu... Yanmış kauçuk gibi kararmış apış arana yapışan kumlan, tükürükle ıslattığım parmağımla silerkenki o arsız dokunuşlar... Sonra, bunu iyice ahlaksız bir hale getiren kıkırdamaların... Daha birçok şey. Tek tek hesaplanırsa, yüklü bir miktar haline geleceği kesin. inanamayabilirsin ama gerçek Erkekler kadınlara oranla, ayrıntılara çok daha fazla düşkündür.*

Aynca köylülerin bana yaptıklannı da göz önüne alacak olursak, hesaplanması olanaksız hale gelir. Aramızdaki alacak-verecek sorun değil. KöyKöylülerden nasıl olsa bir gün intikamı feci şekilde alacağım...

Ancak, ne yaparsam daha ağır bir darbe olur, henüz karar verebilmiş değilim... Önceleri, köyün tamamını ateşe vermeyi, kuyuya zehir atmayı, tuzak kurarak bütün sorumluları çukurlardan birine kapatmayı, benzeri yöntemlere başvurmayı hayal ederek ayakta kalmıştım. Ancak, şimdi bu fırsat elime geçince, öyle çocuksu şeylerle uğraşacağımı hiç sanmıyorum. Nasıl olsa, bireysel şiddetin sınırları bellidir. Evet, hukuka başvurmaktan başka yol yok. O durumda, acaba hukuk, bu olaydaki zalimliğin anlamını nereye kadar çıkarsayabilir? Biraz endişeliyim gerçi... Eh, en azından vilayetteki polise bir bildireyim.

Öyle ya, son olarak bir şey daha...

Duryahu! Şu ses de neyin nesi? Kesildi... Herhalde gaipten geldi... İyi de, köyün ışıkları nereye kayboldu acaba? Buralar ne kadar acayip bile olsa bu kadarı da fazla artık. Tahminen, benim dümenimin sola çekme alışkanlığı var ya, buma gitmek için fazla açıktan do-laşmışımdır, köyle arama yüksek tepeciklerden biri ginniştir... Oyalanmanın alemi yok... Var gücümle sağa doğru yönümü düzelteyim.

... Son olarak, bir şey daha. Unutmamalısın, benim soruma nihayetinde sen de net bir yanıt veremedin. İki gündür yağmur yağıyordu. Yağmur yağınca kum çığlarının şiddeti artıyordu ama öte yandan, rüzgârla uçuşan kum miktarı azalıyordu. İlkgün biraz fazladan iş yapınca, ertesi gün çok rahat oluyordu. Uzun bir aradan sonra dinlenebileceğimiz o zaman, ısrarla

sormaya karar venniştim. Seni buraya bağlayan şeyin ne olduğunu, yara kabuğunu soyar gibi soracaktım. Benim açımdan, şaşırtıcı ölçüde yapış yapış bir yaraydı. Başlangıçta neşeyle yağmurun altında, çırılçıplak dans ettiğin halde, sonra ağlayıvermiştin. Buradan ayrılamama nedeninin, tayfun zamanı ahırla birlikte gömülüp kalan kocanın ve çocuğunun kemikleri olduğunu söyledin. Tamam, bu ikna olmama yetecek bir neden, Son derece gerçekçi bir neden ve *o ana kadar bana söyleyememiş olmanı da anlayabiliyordum. Olduğu gibi inanmaya karar verdim. Hemen ertesi günden itibaren, uyku saatimden harcayarak, kemik aramaya başladım.*

Senin gösterdiğin yeri iki gün boyunca kazdım durdum. Ancak, kemikler şöyle dursun, orada bir kulübe olduğunu gösterecek en küçük belirti bile yoktu. Bunun üzerine sen, başka bir yeri gösterdin.

Evet, oradan da bir şey çıkmadı. Yine, başka bir yeri gösterdin. öylelikle, dokuz gün boyunca beş ayrı noktayı boşu boşuna kazdığım yetmezmiş gibi, sen yine ağlamaklı bir yüzle bahane uydurmaya çalıştın. Her nasılsa evin yeri kaymış, kumun dinmeyen basıncıyla evin konumu ve açısı da *oynamış olabilirmiş, hatta çukurun kendisi bile farklı bir yere gelmiş olabilirmiş. Ahır, kocanın ve çocuğunun kemikleri yan komşu ile sınır oluşturan kum duvarın altında kalmış, hatta belki de olduğu gibi komşunun bahçesinin altına kadar gitmiş bile olabilirmiş. Evet, mantıken olası bir şey. Ancak, senin o bahtsız bir hava verdiğin yüzündeki ifade, yalan söyleyişinden ziyade, baştan itibaren doğru yeri söylemeye niyetinin olmadığını çok iyi anlatıyordu. Kemik meselesi de, zaten bahaneden başka bir şey değildi.* O *an artık sinirlenecek mecalim bile kalmamıştı. Sonra da, daha fazla alacak-verecek konusunu düşünmemeye başladım. Buna senin de ikna olman gerektiğini düşünüyorum gerçi...*

Bu da neyin nesi?! Adam tereddüt içerisinde yüzükoyun sindi... Öyle ani olmuştu ki, ne durumda olduğunu bir anda tam olarak tartamadı... Birdenbire, tüm köy göriiş alanına girivermişti! Köye bitişik kum tepesinin sırtına doğru dümdüz gelmiş olmalıydı... Çevresini görebilmeye başladığında artık köye girmişti... Düşünecek zaman bile bulamadan, hemen yakındaki çalılıktan bir köpeğin düşmanca havlamasını duymaya başladı. Ardından biri daha, bir diğeri daha. Müthiş bir zincirleme tepkiyle havlamalar köye yayılmaya başladı. Karanlığın içerisinde patırtılar çıkartan

beyaz diş sürüsünün çemberi daralmaya başlamıştı. Adam, ucuna makas taktığı ipi eline alıp, yerinden fırlayarak koşmaya başladı. Artık seçim yapabilecek durumda değildi. Geriye doğru, köyün çıkışına giden yolu koşmaktan başka çare kalmamıştı.

Adam koştu.

Cılız lambaların aydınlığında beliren köy evlerini koşu par-k^ üzerindeki engeller olarak görüyordu. Rüzgar ağzında tuhaf bir tat bırakarak neredeyse boğazına kadar ulaşıyordu... Ilık, demir pası gibi bir tat... *Her an kırılacakmış gibi duran ince cam levha üzerinde oynanan kumar. Vagoncular çoktan* evlerinden *çıkmışlardır, ama umarım henüz deniz tarafına geçmemişlerdir.* Gerçekte, üç tekerli otomobilin sesini hiç duymamıştı. O insanı çıldırtan ikiz motor çalıştınlacak olsa, bir kilometre uzaktan bile duyabilmesi gerekirdi. Koşullar bundan daha kötü olamazdı.

Birden, karanlığın içinden siyah bir kütle üzerine atıldı. Ciğerleri patlayacakmış gibi soluyan, irice bir köpek. Ancak, köpek de saldın eğitimi almamış olacak, dişlerini geçirme fırsata nı yakaladığı halde, son hamleden önce hırlama hatasına düştü. Adamın hemen savurduğu ipin ucundaki makas isabet etmişti, köpek kin dolu bir inlemeyle tekrar karanlığın içinde kayboldu. Şansına, sadece pantolonunun paçası yırtılmıştı. O anki saldırıyla ayağını kaptırmış, yuvarlanmıştı ama hemen doğrularak koşmaya devam etti.

Fakat köpek yalnız değildi. En az beş-altı köpek daha vardı. O ilk saldıran köpeğin başarısızlığı biraz cesaretlerini kırmış olacak, adamla aralarındaki mesafeyi açmışlardı ama yine de, tehditkâr havlamalanyla fırsat kolluyorlardı. Belki o yıkık dökük kulübedeki kızıl köpek de aralarındaydı. İpi yarım metrelik bir çember halinde çevirerek pür dikkat ilerledi. Midye kabuğu kaplı bir tepeyi aştıktan sonra bahçe çitlerinin arasındaki dar açıklıktan koşarak, kurutmak için saz serdikleri bahçeye girip öbür tarafından çıktı ve nihayet geniş yola ulaştı. Evet, köyün çıkışına pek fazla yolu kalmamıştı.

Bahçeyle yol arasında dar bir hendek vardı. Kardeş olmalılar, iki küçük çocuk telaşla hendeğin içinden çıktılar. Farkına vardığında arhk çok geçti. Çevirdiği ipi yan tarafına çekecek zamanı ancak bulabildi. Üçü birlikte bir

topak halinde yuvarlandılar. Hendeğin dibinden ahşap bir oluk geçiyordu, tok bir ses çıkararak kmldı. Çucuklar çığlık attı... *l.nnet olsun! Bu kadar abartılı bağıracak ne var!* Var gücüyle çocuklan bir kenara itekleyip kalktığı anda, gideceği yönde üç el feneri ışığının yolu kestiğini gördü.

Aynı anda alarm çanı çalmaya başladı. Çocuklar ağlıyordu. .. Köpekler havlamaya devam ediyordu... Çanın her vuruşunda kalbi daralıyor, derisindeki gözeneklerden irili ufaklı böcekler fışkınyormuş gibi oluyordu. Fenerlerden biri, odaklamasını kontrol etmişlerdi herhalde, ışığı zayıfladığı anda beyaz kızgın iğne gibi tekrar gözlerine saplanıverdi.

Aldırış etmeksizin yarıp geçmeli miydi acaba? Bunu atlatabilirse artık köyün dışındaydı... Daha sonra pişman olup olmaması bu ana bağlıydı... *Haydi! Oyalanma artık! Fırsatı değerlendirmezsem, geç kalırım... İkinci bir fırsatım olmaz!*

Aklından bu düşünceler geçerken, el fenerleri adamın çevresini sarmaya çalışırmış gibi sağa sola ayrılarak, yavaş yavaş aradaki mesafeyi daraltmaya başladılar. İpi tuttuğu eline güç verip, s^^u dikleştirmeye çalıştı ama bir türlü karar veremiyordu. Yumuşak zemine parmaklarını geçirmiş bekliyordu sadece. Ayrılan el fenerlerinin arasındaki boşluğu insan karalh-ları kapattı. Üstüne üstlük, yolun üzerinde kara bir delik gibi görünen şey de, evet, o üç tekerli otomobildi. Yarıp geçmeyi başarsa bile hemen peşine düşerlerdi herhalde. Arkasında, ağlamayı kesen çocuğun koşmaya başladığını duydu. O an, aklına müthiş bir fikir geldi. *Çocuğu yakalayıp, siper olarak kullanayım! Çocuğu rehin alırsam bu tiplerin bana yaklaşmasını önlemiş olurum...* Fakat, yararak geçmeyi düşündüğü boşluk, artık başka bir el fenerinin ışığıyla kapanmıştı. Yol tamamen kesilmişti.

Fiskeyle uçurulmuş gibi, az önce geldiği yolda gerisin geri koşmaya başladı. Tamamen içgüdüsel bir hareketti ama müm-

kün olursa, denize uzanan burnu bir yolunu bulup aşmayı düşünmüştü. Köyün erkekleri de bağrışarak peşinden geliyordu. Belki de aşın paniklediğinden, dizleri sanki eklemleri yerinden oynamış gibi tir tir titriyordu. Yine de, amaoru başarmak azmiyle, arada sırada arkasına bakıp peşindekileri kontrol edebilecek kadar bir mesafeyi kokmayı başardı.

Ne kadar koşmuştu acaba? Şu an bulunduğu yere gelene kadar birçok yokuş tırmanmış, sonra da hepsini yuvarlanırca-sına inmişti. Vücudundaki gücü a^^raya her çalıştığı anda, sanki bir rüyadaymış gibi gücünün iyice azaldığını ^^^iyor-du. Ancak, şu an gücünü en etkin nasıl kullanabileceğini düşünebilecek durumda değildi. Dilinin dibinden, kanla karışık bal gibi bir tat ağzının içine yayılıyordu. Öylesine yapış yapıştı ki, ne kadar tükürse de bir türlü geçmek bilmiyordu. Parma-^rn ağzına sokup, kazımaya çalıştı.

Çan çalmaya devam ediyordu ama bir hayli uzaklaşmış olacak ki, sesi azalmıştı. Köpeklerin havlama sesleri uzaktan gelse de, inatla devam ediyordu. Şu an çevresindeki havayı hareketlendiren tek ses, adamın metal zımparalarmış gibi çıkan soluk sesleriydi. Peşindeki ışıklar, en başta olduğu gibi üçü yan yana dizilmiş, aşağı yukan oynayarak kovalamaya devam ediyordu. Aradaki mesafe kısalmamıştı ama a^taış da değildi. Kaçan taraf açısından da, kovalayan taraf açısından da bu koşma zorluğu aynı ölçüde olmalıydı. Öyleyse sorun dayanıklılıkta bitiyordu. Bu noktayı düşününce, kendini avutabilecek bir söz bulamıyordu. Herhalde yaşadığı ge^^w fazla uzun sürmesi, aniden bilincinde katmanlann oluşmasına neden olmuştu. Her şeyin bir an önce bitmesini, yığılıp kalmayı düşünecek kadar kendini aciz hissetmeye başlamıştı. Tehlike sinyalleri... Tehlikenin farkında olduğu sürece sorun olmayabilir belki ama...

Ayakkabısı kumla dolmuştu, parmakları acımaya başladı. Arkasına baktığında, peşindekilerle arasındaki mesafenin yedi-sekiz metre daha açıldığını gördü. A^mda kurduğu rotadan ne diye bu kadar sapmıştı acaba? Galiba, yokuşlardan mümkün olduğu kadar uzak durmaya çalışınca böyle çuvallayıvermiş-ti. Arakasındakiler de bir hayli yorulmuş olmalıydı... Kovalayan tarafın daha fazla yorulduğunu söylerler gerçi... Çabucak ayakkabılannı çıkarıp, yalınayak kaldı ... Ceplerine tıkıştırsa, hareket etmesi güçleşirdi, beline sıkıştırıverdi. Kendini toparlayarak, oldukça uzun bir yokuşu bir çırpıda tırmandı. Böyle devam edebilirse, belki peşindekileri atlatabilirdi...

Henüz ay çıkmamıştı ama yıldızların ışığıyla çevresi biraz aydınlanmıştı, elbette biraz uzaktaki kum yükseltilerini de ayırt edebiliyordu. Galiba, bumun ucuna doğru ilerliyordu. *Sık sık, benim dümenim sola çeker.* Yönünü değiştirmeyi düşün-düyse de, bir an irkiliverdi. Bunu yapmakla,

arkasındakilerle arasındaki mesafeyi kısaltmış olacaktı. Nihayet peşindekilerin niyetinin farkına varmıştı, şaşakaldı.

Şöyle bir bakışla, adamlann takibi beceriksizce görülebilir ama aslında, adamı denize doğru sürmek için planlı hareket ediyorlardı. Öyle ya, ellerindeki fenerleri de, kendi yerleri belli olsun diye mahsus taşıyorlardı. Yaklaşmadan, uzaklaşmadan sürdürdükleri bu takip, olasılıkla önceden hesaplanmış bir hareketti.

Hayır, vazgeçmek için henüz erken. Kayalıkların bir yerinde arka tarafa geçit varmış ve çok zorda kalırsam da, denizdeyüzerek burnun arka tarafına geçerim. Yakalanıp, geri götüreceklerini düşününce, artık tereddüt etmemi gerektirecek hiçbir şey yok.

Uzun, hafif eğimli yokuşlann ardından gelen dik inişler... Dik çıkışları izleyen hafif eğimli inişler... Attığı her adım, tespih tanelerini ipe dizer gibi, sonu gelmeyen bir sabır denemesiydi. Artık çanın sesi kesilmişti. Rüzgarın sesini, denizin dalgalarının uğultusunu, kulaklarındaki çınlamayı ayırt edemez haldeydi. Yokuşu çıktığı anda dönüp arkasına baktı. Peşindekilerin fenerlerinin ışığı kaybolmuştu. Bir-iki nefes bekledi ama evet, ortalıkta gözükmüyorlardı.

Acaba, atlatmayı başarmış mıydı?

İçindeki ümit, nabzını yükseltmişti. Eğer peşindekileri atlatmayı başardıysa, dinlenmek düşüncesini aklından çıkarmalıydı... *Haydi bakalım, bir gayret sonraki tepeye kadar koşayım!*

Aniden, koşmak güçleşti. Ayaklan külçe gibi ağırlaşmıştı. Ayaklarındaki bu ağırlık normal değildi. Sadece onu hissetmiyordu, ayaklan bastığı yerde batmaya başlamıştı. Karda olduğu gibi, diye düşündüğü anda, ayaklan çoktan kaval kemiklerinin ortasına kadar gömülmüştü. Şaşkınlık içerisinde ayaklarından birini çıkartmaya çalışınca, bu kez yüklendiği ayağı dizine kadar gömüldü. Neler oluyordu böyle? İnsan yutan kumullar olduğunu önceden duymuştu... Bir şekilde kurtulmak için debelendikçe, iyice derine gömüldü. İki bacağı birden, artık kasıklarına kadar gömülmüştü.

*Yoksa tuzakları bu muydu?! Planladıktan, denize sürmek değil, buraya sürmekti! Yakalama eziyetine girmeksizin, silip kurtulmak istiyorlardı herhalde... Silmek... En uygun ifade... Sihirbazın mendille yaptığı numaralar bile bu kadar ustaca olamaz... Bir rüzgâr esiyor, her şey kaybolup gidiyor... En becerikli polis köpekleri bile asla bulamaz ... Eh, artık köylüler de, ortaya çıkmazlar herhalde!... Hiçbir şey görmedik, hiçbir şey duymadık... Aptal bir yabancı, kendi kendine yolunu kaybetti, sırra kadem bastı... Adamlar ellerini hiç kirletmeden işlerini halletmiş olacaklar_* .

Batıyorum... Batıyorum... Az sonra belimi geçmiş olur... Neyapa-bilirim? Sürtünme yüzeyini geniş tutarsam, o ölçüde yüzeye düşen ağırlık dağılır, bir parça olsun batmam yavaşlar herhalde... Kollanm açıp, vücudunu yüzüstü konumuna getirmeye çalışh. Ancak, arhk geç kalmıştı. Dört ayak pozisyonuna gelmeye çalışsa bile, belinden altı dikey olarak sabit kalmışh. Zaten yorgunluktan ağnmaya başlayan belini de, öyle uzun uzadıya doksan derece açıda hıtması da zordu. Antrenmanlı bir akrobat olmadıktan sonra, bu pozisyonda uzun süre kalmak çok güçtü.

Bu nasıl bir karanlık?! Tüm dünya gözlerini yummuş, kulaklarını tıkamış... Burada ölmek üzereyim ama kimse dönüp bakmıyor bile! Tükürüklerine gömülüp kalan korku bir anda patlayıverdi. Adamın çenesi gevşedi, hayvanların böğürmesi gibi bir sesle haykırdı.

"Kurtarın beni!"

Klişe bir *laf! Olsun, klişe bir lafsa ne çıkar bundan?! Ölümle pençeleşirken, karakter atmak ne işe yarar? Kalıptan çıkmış kek gibi de olsa hayatta kalmak istiyorum! Çok geçmeden göğsüme, sonra çenemin, sonunda burnumun hizasına kadar gömüleceğim... Kesin şunu! Yeter artık!*

"Ne olur kurtarın! İstediğiniz her sözü veririm! Lütfen, kurtarın beni! Ne olur!"

Sonunda, adam ağlamaya başladı. Yine de, başlangıçta kendini kontrol ederek ince ince hıçk^^tarla ağlıyordu ama sonra kendini koyvererek hüngür hüngür ağlamaya başladı. Adam, o tuhaf çöküş hissine kapıldığı anda, korkudan titreyerek de olsa bir şeyin farkına vardı. *Kimse*

görmediğine göre ne çıkar? Aslında bütün bunların hiçbir prosedürden geçmeden uygulanıyor olması ne kadar adaletsizce! İdam mahkûmları öldükten sonra bile geriye kayıtlar kalır... İstediğim kadar anırırım... Ne yazık ki, hiç kimse görmüyor!

O yüzden, aniden arkasından gelen sesle adamın yaşadığı şaş^^^ içler acısıydı. Tamamen ezilmişti. Küçük düşmekten hissettiği utanç bile, tutuşturulmuş yusufçuk kanadı gibi bir anda kül olup savmluverdi.

“Al, şunun ucuna tutun!"

Uzunca bir tahta kumulun yüzeyinde kayarak gelip böğrüne çarph. Bir ışık halkası havada kavisler çizerek gelip o tahtanın üzerinde durdu. Adam, güçlükle belini kıvırmaya çalışırken, arkasındakine seslendi.

"Lütfen, beni iple çeker misiniz?"

"Hiç aklına bile getinne, seni köklerinle birlikte çekecek değiliz..."

Bir anda arka taraftan gülüşmeler geldi. Tam olarak anlayamamışta ama dört beş kişi kadar varlardı herhalde.

"Şimdi kürek getirmeye gittiler, biraz daha dayan... O tahta parçasının üzerine dirseklerini yerleştirirsen, bir şey olmaz..."

Söylendiği gibi dirseklerini tahtanın üzerine yerleştirip ba-

şını ellerinin arasına aldı. Saçlan terden sınlsıklam olmuştu. Yalnız, bir an önce bu utançtan kurtulmaktan başka bir şey dü-şünemiyordu.

"Fakat, şu hale bak... İyi ki peşine düşüp de gelmişiz. Buralara karanlık göl deriz, köpekler bile uzak durur... Ucu ucuna sıyırdın... Bilmeden kapıhverip geri dönmeyenlerin sayısı bilinmiyor... Burası dağın gölgesinde kalır, kumun en fazla biriktiği yerdir... Kış gelince karla kaplanır... Onun üzerine kum birikir... Sonra yine kar... Bu şekilde yüzlerce yıldır kat kat olmuş bir yerdir... Bunu da, önceki kooperatif başkanının küçük oğlu kasabadaki okula gitmişti, o anlattı... İlginç bir durum... Dibini kazacak olsak belki altın falan bile çıkar..."

Niyetiniz ne sizin be! Şimdi tutup da böyle hiçbir şey olmamış, çok masummuşsunuz gibi davranmayı kesin... Daha saldırgan bir şeyler söylemeniz bu duruma çok daha uygun olur... Aksi takdirde, beni bu çöplüğün içinde bırakıp gidin...

Nihayet arka tarafta mırıldanmalar başladı. Kürek gelmiş olmalıydı. Ayakkabılanrnn tabanına tahta bağlanuş üç adam yalpalaya yalpalaya gelip kazmaya başladılar. Kum öbek öbek, katmanlar halinde çıkıyordu. Rüya, ümitsizlik, utanç, söylentiler o kuma gömülüp gitmişti. Adamlann eUeri omzuna yapıştığında da hiç irkilmedi. Emretseler, pantolonunu indirip herkesin önünde büyüğünü bile yapabilirdi. Hava aydınlanmıştı, yakında ay yükselirdi**.** *Kadın acaba beni nasıl bir yüzle karşılayacak? Yüzünün ne şekle gireceğinin hiçbir önemi yok... Şu an şamar* oğlanlığı *bile yapabilirim.*

Adam koltukaltlanndan ip geçirilerek, bir eşya gibi tekrar çukurun dibine indirildi. Kimse tek kelime bile etmemişti, sanki cenaze törenine katılmış gibiydiler. Çukur derin ve karanlıktı. Ay ışığının ipeksi bir aydınlık kattığı kum tepesinde, rüzgâr ve ayak izleri cam gibi parıldarken, yalnızca çukurda, o manzaranın dışına itilmiş gibi, sadece karanlık hâkimdi. Ancak adam hiç de dert etmedi. O kadar bitkin düşmüştü ki ay ışığına bakmakla bile midesi bulanabilirdi.

Kadın, o karanlığın içinde, bir leke gibi duruyordu. Kadınla birlikte yatağa doğru ilerlerken, nedense adam kadını hiç göremiyor gibiydi. Hayır, sadece kadın değil, her şey silikleş-mişti. Döşeğe kendini bıraktıktan sonra bile, hâlâ kum üzerinde canla başla yürümeye devam ediyordu... Sonra, aynı şekilde rüyasında da koşmaya devam etti... O yüzden, uykusu hafifti. Vagonun gidip gelişleri ve uzaktan gelen köpek havlamaları da olduğu gibi belleğine kazınmıştı. Kadının akşam yemeği için eve dönüp de başucundaki lambayı yakışını da fark etmişti. Arada su içmek için kalkınca, uykusu kaçıverdi. Yine de, henüz kadına yardıma gitmek içinden gelmiyordu.

Bezgin bezgin lambayı yakıp, sigarasını tüttürürken tıknaz ama çevik bir örümcek lambanın çevresinde dolaşmaya başladı. Güve türleri neyse ama böyle parıltılı örümceklere ışığın etrafında nadiren rastlanır. Sigarasının ateşiyle öldürmek üzereyken aniden aklına bir şey gelince öylece kalakaldı. Örümcek on beş, yirmi santimetrelik yarıçaplı bir daire içinde kalacak şekilde dönmeye devam ediyordu. Hatta, özellikleri basitçe parıltılı olmakla

kalmıyor da olabilir. Ümitle bekleyince, nihayet yolunu kaybetmiş bir güve geldi. İki-üç kez tavanda kocaman gölgesini bıraktıktan sonra, lambanın camına tos-

iayarak, öylece metal tutamağa yapışıp hareketsiz kaldı. Adi görüntüsüne rağmen, çekingen bir güveydi. Sigarasını böceğin göğsüne tuttu. Sinir sistemi felç olarak çırpınan hayvanı örümceğin yolunun üzerine koydu. O an beklediği tiyatro başladı. Örümceğin sıçramasıyla kurbanının üstüne yapışması bir oldu. Sonra, hareketsiz kalan avına çenesiyle yağışh, çekiştirerek dönmeye devam etti. Böylece güveyi, tadına vara vara yiyor gibiydi.

Böyle bir örümceğin buralarda yaşadığından habersizdi. Ağ yerine lambayı kullanması da zekiceydi. Ağında olsa, edilgen bir şekilde beklemek zorunda kalacaktı ama lambayı kullanması sayesinde çok etkin bir yolla avını pusuya çekmiş oluyordu. *Ancak, bu yöntem için önkoşul olarak, önce yeterli ışığın sağlanması gerekir. Maalesef, doğal ışıkta bu mümkün olmaz. Ay ışığının vurduğu ya da orman yangınlannın olduğu yerlerde bu yaptığını yapamaz. Yoksa bu örümcek yeni bir tür mü, insanla birlikte* ev*rim geçirmiş, içgüdülerini ona göre şekillendirmiş? Fena bir hipotez değil... Ancak, bu durumda güvelerin ışığa çekilmesi nasıl açıklanabilir? Örümceklerden farklı olarak, lamba ışığının güve türünün devamını sağlamakta etkili olması düşünülemez. Fakat, ortak noktaları var,* her *iki fenomen de insan elinden çıkma ışıkla ilintili. Güvelerin sürüler halinde tüm dünyaya yayılmış olması, bunun en güçlü kanıtı. Eğer bıı, yalnızca tek bir türün ortak alışkanlığı ise, ancak sarsılmaz bir kural olarak düşünülebilir. Suni ışıkla ortaya çıkan, bu körü körüne, çılgınca kanat çırpmaları... Işık, böcek ve örümcek arasındaki sarsılmaz döngü... Bir kural, böylesine pervasızca ortaya çıkabiliyorsa, neye inanmak gerek?*

Gözlerini kapattı. .. Işık benekleri havada asılı kalmış gibi akıp gidiyordu... Yakalamaya çalışınca aniden hızlanıp kayboluveri-yorlardı... Sanki, kaplanböceğinin kumda bırakhğı gölge gibi...

Kadının hıçkırıklarıyla uyandı.

"Ne diye ağlıyorsun?"

Kadm şaşkınlığını gizlemeye çalışarak, telaşla yerinden fırladı.

"Özür dilerim... Çay koyayım demiştim..."

Kadının o sulu, genizden gelen sesi adamın gözlerini buğulandırdı. Ocağın önünde ateşi kurcalarkenki ürkek haline ne anlam vermesi gerektiğini bilemiyordu. Küflenmiş bir kitabın sayfalarını zorla açmak gibi bir şeydi. Fakat, kitap olsa nihayetinde sayfalar açılırdı. Bir anda kendini o kadar çaresiz hissetti ki kendine açmaya başladı.

"Başaramadım..."

"Evet..."

"İşte, çuvalladım."

"İyi de, başarabilen olmadı zaten... Henüz, bir kişi bile... " Kadının sesi hüzünlü çıkıyordu ama bir şekilde adamın başarısızlığını savunmaya çalışıyor gibiydi. *Duyarlı ama bir* o Jaı-*dtır da bedbaht. Bu duyarlılığının bir karşılık görememesi hiç de adil değil.*

"Fakat, yazık oldu. Başarsaydımhemen radyo alıp göndermek niyetindeydim.”

"Radyo?"

"Hep bunu düşünmüştüm."

“Ne gereği var ki? Dert etmeyin..." dedi kadın, tereddüt içerisinde. "Şansım yaver gider de fazladan çalışabilirsem, burada da satın alabiliriz. Edinmek için, taksitle alınca, sadece ilk taksidini ödemek yeter, değil mi?”

"Öyle tabii, eh, taksitle olursa..."

"Su kaynayınca vücudunu sileyim mi?"

^Aniden, günün ağarışının hüznü içinde güçlenmeye başladı... Karşılıklı olarak birbirlerinin yaralarını yalayarak iyileştirmeye çalışmak da iyi bir

fikir olabilir. Fakat, sonsuza kadar düzelmeyecek biryarayı, sonsuza kadar yalamaya kalkınca, insanın dili dayanır mı?

"Bir türlü kabullenemiyorum... Eh, nihayetinde yaşamın kendisini kabul etmek de güç... Fakat, bir öte yandaki yaşanh-mı, bir de buradaki yaşanhmı düşününce, öte yandaki yaşan-hm daha iyiymiş gibi geliyor... Bu şekilde yaşamımı sürdürünce elime ne geçecek diye düşündükçe, çıldıracak gibi oluyo-rom... Gerçi nasıl bir yaşam söz konusu olursa olsun bunu anlamak zordur... Bir parça olsun, insanın düşüncelerini dağıtan bir şeylerin olması daha rahatmış gibi geliyor..."

'Yıkayayım..." dedi kadın, destek olmaya çalışırcasma bir sesle. Nemli, dokunduğu yeri uyuşturan bir sesti. Adam, ^l-ca gömleğinin düğmelerini açıp, pantolonunu çıkartmaya başladı. Kum, eklemlerinin iç kısımlarına kadar dolmuştu. Evimdeki o kadın, şu an ne/er yapıyordur acaba? Düne kadar yaşadık-lan sanki yıllarca önce olmuş gibi bir his vardı içinde.

Kadın, nazik hareketlerle sabunu sürmeye başladı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ekim.

Gündüzleri hâlâ, yazın sıcaklığı, bitmek bilmez bir bunaltı-cılıkla, kumların üzerinde beş dakika bile yalınayak yürüye-meyecek kadar kavuruyordu ama akşamlan güneş batınca, duvarları çürümüş evin içinde soğuk ürpertiyordu, ocaktaki ıslak külleri kurutmaya çalışmak zorunda kalıyorlardı. Dingin sabah ve akşamlarda bu ısı değişimleri, nehir kenarlannda olduğu gibi, koyu bir pus oluşturuyordu.

Bir adam, arka taraftaki açıklıkta karga yakalamak

için, hlzak hazırladı. Tuzağa 'Ümit' adını verdi.

Tuzağın düzeneği basitti, kumun özelliklerine dayanıyordu. Biraz derince kazdığı bir çukurun dibine bir tas yerleştirdi, küçük bir kapağı üç yerinden kibrit çöpü boyutunda sopalarla tutturdu. Sopaların her birine ip bağlıydı. İpler kapağın ortasındaki delikten geçerek, dışarıdaki tele bağlanıyordu.

Telin uncuna ise, yem olarak, kurutulmuş balık taktı. Sonra düzeneğin tamamını güzelce kumla örttü, düzeneği bilmeyen biri kumun ortasında balık varmış gibi görürdü. Karga balığı gagaladığı anda kapak sopalardan kurtularak çökecek, aynı zamanda çevresindeki kumlar hızla akacak ve karga gömülüve-recekti... İki-üç denemeden sonra sorunsuz görünüyordu... Kanat ^çırpacak fırsat bile bulamayan zavallı karganın kumlara gömülmüş halini görür gibi oluyordu.

... *Sonra,* şansım *yaver giderse, mektup yazarak karganın ayağına* bağlayıp. .. Hayır, *elbette,* şansım *yaver giderse... Her şeyden önce salıverdiğim karganın ikinci* bir kez *insanların eline düşmesi olasılığı* son *derece myıf...* Üstelik *ne yöne uçup gideceği de belli değil... Aslında, kargaların hareket alanı bir hayli sınırlıdır... Daha da* kötüsü, *benim* kargayı köylülerin *fark etmesi olur, mesela sürünün için-*

deki birinin ayağına iliştirilmiş beyaz bir kağıt görürlerse... Bunca zamandır boşu boşuna sabretmiş olurum...

Başansız firar teşebbüsünden sonra adam bir hayli dikkatli davranmaya başlamışta. Kış uykusuna yatmış olduğunu varsayarak, çukurdaki yaşantıya ayak uyduruyor, ilk başta köylülerin gözünde bir tehlike olmaktan çıkmaya çalışıyordu. Aynı davranışları tekrarlamanın etkin bir korunma yolu olduğu söylenir. Yaşantıdaki basit tekrarlarla bütünleşebilirse, bir gün gelip adamların bilincinden silinip gitmesi mümkün olabilirdi.

Bu tekrarların diğer bir etkisi daha vardı. İki aydan fazla bir süredir kadın, her gün, yüzü gözü şişecek kadar, kendini evde yapmaya başladığı ipe boncuk dizme işine veriyordu. Uzun iğnenin ucuyla, karton kutunun dibine serdiği metalik boncuklan dans edercesine topluyordu. Bu işten biriktirdiği paranın iki bin yeni bulmasına az kalmıştı. Bu randımanla iki hafta daha çalışsa, radyonun ilk ödemesini yapabileceklerdi.

Dans eden iğnenin ucunda, sanki dünyanın merkezi yer alıyordu. Tekrarlar yaşanılan ana rengini bırakır ve dokunuşların gerçekçi bir hal almasını sağlar. Kadının bu halini görünce, adam da ondan aşağı kalmayacak şekilde, daha basit olan işlerle, kendini vererek, ilgilenmeye başladı. Tavan arasındaki kum temizliği, pirinç ayıklama, çamaşır gibi işler, artık adamın günlük ödevleri haline gelmişti. Çalışmaya başlayınca, mırıldandığı

şarkılarla birlikte, zaman akıp gidiyordu. Uyurken tepelerine astığı küçük naylon cibinliği akıl etmesi, kızgın kumun içinde buğulama balık yapmayı keşfetmesi de, geçen zamanı eğlenceli kılmaya başlamıştı.

O olaydan beri, z^^W buland^rnamak için, mümkün olduğunca gazete okumamaya çalışmıştı. Bir hafta kadar sabredince, okuma isteği duymamaya başlamıştı. Bir ay sonra ise, gazete diye bir şeyin olduğunu neredeyse unutmuştu. Bir zamanlar 'Yalnızlık Cehennemi' adlı bakır baskı bir resim görmüş, tuhaf bulmuştu. Bir adam, havada asılıydı ve gözleri korkuyla kısılmıştı. Adamı çevreleyen mekan, boş olmak bir yana, ölülerin yarı şeffaf gölgeleriyle kımıldamaya fırsat vermeyecek şekilde kaplanmıştı. Ölülerin her biri farklı bir ifade takınmış, diğerlerini itip kakarak adama bir şeyler söylemeye çalışıyorlardı. Bunun 'yalnızlık' olarak adlandırılmasının nedeni neydi acaba? O zaman, resmin yanlış adlandırıldığını düşünmüştü ama şu an çok net olarak anlayabiliyordu. Yalnızlık, hayal peşinde koşup da doyurulmamış susuzluktur.

O yüzden, kalp atışlannın sesi yetmez, tımaklannı kemirirdi. Beyin dalgalarının ritmi doyurucu olmaz, sigara içerdi. Cinsel ilişkiyle üzerind eki gerilimi atamaz, bacaklarını sallardı. Soluk alış verişler, yürümek, iç organlann titreşimleri, günlük programlar, yedi günde bir gelen pazar günü ve dört ayda bir tekrarlanan dönem sonu sınavları, adamı rahatlatmak şöyle dursun, tersine yeni başlayacak bir tekrarın gerilimini yaşamasına neden olurdu. Sonunda, günden güne içtiği sigaranın miktan artmış, tırnaklan pislik dolu kadınlarla insanların gözlerinden uzak kalabileceği yerler aramış, tere batarak uykuları kaçmış, nihayetinde de tüm bunların müptelası haline geldiğinin farkına vannca, birdenbire, olabilecek en basit oval hareketlerin dolaşımıyla var olan gökyüzü ve 1 /8 milimetrelik dalga boyunun hükmettiği kumluklan aklından çıkaramaz hale gelmişti.

Adam, her gün tekrarladığı kuma karşı mücadele ve rutin işlerde bir ölçü doyum hissediyor olsa da, bu kesinlikle mazoşist bir eğilim değildi. Bu şekilde kendini iyi hissetmek korku-hıcu olabilir, ama ona hiç tuhaf gelmiyor.

Fakat, bir sabah, her zamanki iaşe paketine, bir de hediye olarak mizah dergisi koymuşlardL Yok, derginin konması o kadar da büyütülecek bir olay değildi. Kapağı daha

önce kullanan kirli eller yüzünden kararmış, olasılıkla çöp toplayıcılarından falan alınmış bir şeydi. Temiz olmaması bir yana bırakılırsa, eh işte, köylülerin aklına gelebilecek ^türden bir duyarlık gösterisi olduğu söylenebilir. Sorun, dergiyi okuyan adamın, midesine kramplar girecek ölçüde vücudunu iki büklüm edip, yerdeki hasıra eliyle vura vura gülecek hale gelmesiydi.

Sıradan, saçmalıklarla dolu bir dergiydi. Komik olan şeyin ne olduğunun bulmanın olanaksız olduğu, anlamsız ve basit karikatürlerin sıralandığı bir dergiydi işte. Ancak, çok iri bir adamı sırtına alınca çöküveren atın yüzündeki ifade bir hayli komikti. *Bu durumun içinde olmama rağmen, nasıl da öyle gülebildim acaba? Arlanmazın tekiyim. İçinde bulunulan ortama ayak uydurmanın da bir sınırı var. Bu nihayetinde bir yol, amaç haline gelmemeli. Kış uykusu deyince hoş bir tınısı var ama galiba kendimi köstebek gibi görmekten, hayatım boyunca gün ışığına çıkma isteğimi kaybettim.*

Gerçekten de, firar şansının ne zaman, ne şekilde kendini bulacağını artık hayal bile edemiyordu. Bir ünidi olmadığı halde beklemeye alışıp, nihayet kış uykusu mevsimi geçtiğinde, gözlerinin kamaşmasından dolayı dışan çıkamaması da olasıydı. Dilencilerin de, üç gün dilendikten sonra, bir daha vazgeçemedikleri söylenir... Öylesi içten çü^rümeler, galiba çok hızlı oluşuyordu... Bu konu üzerinde düşünerek kendini sorgulasa bile, şu atın yüzünü ^^^»dığında yine o aptalca kahkahalarını koyuverecek gibi oluyordu. Lamba ışığında, her zaman olduğu gibi bon-

dizmeye devam eden kadın yüzünü kaldırarak, masum masum gülümsedi. Adam, kendine ihanet edişine daha fazla dayanamayarak, dergiyi bir kenara fırlatıp dışarı çıktı.

Kum yann yukarısında pus, uğultular çıkararak daireler çiziyordu. Gecenin kırıntılarının leke halinde kaldığı kısımlar... Kızgın metal gibi panidayan kısımlar... Işıldayan buğu parçalan halinde akmaya devam eden kısımlar... Bu gölgelerin kurgusu hayallerle doluydu, sonsuz hayal gücü sağlıyordu. Ne kadar bakarsa baksın bıkmıyordu. Her an farklı, yeni bir şey dikkatini çekiyordu. Somut şekilerden, henüz hiç görmediği esrarengiz şekillere varana kadar, burada aradığı her şeyi bulabiliyordu.

Adam, o pus bulutuna doğru döndü, şikâyete başladı.

"Sayın mahkeme başkanı, neyle suçlandığımı söyleyiniz! Verdiğiniz kararın gerekçesini açıklayın! Davalı olarak, gördüğünüz gibi ayağa kalktım saygıyla bekliyorum!"

Bunun üzerine, pusun içinden tanıdığı bir ses geldi. Aniden, telefon ahizesinden gelirmiş gibi, zorlukla işitilen bir ses.

'Yüz kişide bir işte, nihayetinde..."

"Ne dediniz?"

"Yani, Japonya'da kişilik bölünmesi yüzde bir oranında görülür."

"İyi de bu ... Nasıl yani?”

"Fakat, kleptomanlar da aynı, yüzde bir oranındaymış..."

"Bu söylediklerinizin anlamı ne?"

"Erkeklerde homoseksüellik yüzde bir olduğu gibi, lez-biyenlik de doğal olarak yüzde bir. Sonra, kundakçılık yüzde bir, içip dağıtma eğilimi yüzde bir, zihinsel gerilik yüzde bir, seks manyaklığı yüzde bir, megalomanlık yüzde bir, dolandırıcılık yüzde bir, cinsel soğukluk yüzde bir, teröristler yüzde bir, paranoya yüzde bir..."

"Bu saçmalıklara bir son verin."

"Eh, sakin sakin dinle bakalım. Yükseklik korkusu, kapalı yer korkusu, uyuşhırucu müptelalığı, histeri, katillik, frengi, zekâ geriliği... Her biri yüzde birden, toplam yüzde yirmi ediyor... Bu şekilde, anormal durumlan seksen tane daha sıralarsan, ki elbette bu mümkün, insanlann yüzde yüz rahatsızlık taşıdığı istatistik olarak kanıtlanmış olur."

"Çok saçma! Normal diyebileceğimiz bir standart olacak ki, anormallik söz konusu olabilsin!"

"Aa! Ben de burada seni sa^^maya çalışıyorum halbuki..."

"Savunma mı?"

"Sen bile, tutup da suçlu olduğunu sav^unmaya kalkmayacaksın umarım."

"Orası öyle elbette!"

"Öyleyse, daha akıllı davran. Her ne kadar kendi d^^mun istisna bile olsa, bunu dert etme. İnsanlar, senin gibi farklı bir böceği kurtarmak zorunda değiller ama seni yargılama haklan da yok."

"Böcek? Adam kaçırma suçundan şikâyet ederken, neden farklı renkte böcek oluyorum?"

"Şimdi tutup da, böyle bilmemezlikten gelme... Japonya gibi bir nemli kuşak alanında, üstelik yıllık felaketlerin yüzde seksen yedisinin su kaynaklı olduğu bir yerde, böyle kum kaynaklı bir zarar yüzde sıfırlarda gezer ancak. Sahra Çölü'nde su zararına karşı önlem almak için kanun çıkartmaya çalışmak kadar saçma bir durum bu!"

"Önlemden söz eden kim?! Benim söylemeye çalışhğım, çektiğim eziyet ... İster çölde, ister bataklıkta olsun, adam kaçırmak suçtur. Fark eden bir şey yok!"

"Haa, adam kaçırma... Fakat, insanoğlu açgözlülük etmeye başladı mı sonu gelmez... Baksana köylüler sana ne kadar değer veriyor..."

"Gebersinler! Benim, çok daha iyi varolma nedenlerim olmalı!"

"Oldu mu şimdi? O kadar sevdiğin kumdan nefret ediyormuş gibi konuşuyorsun."

"Nefret?"

"Bu dünyada, on yıldan fazla süre harcayıp pi sayısını mikro rakamlara varana kadar hesaplayan insanlar var... Ne güzel ... Bu, o ölçüde bir varoluş nedeni olabilir... Fakat, sen kendin varoluş nedenini reddetmeye çalıştığın için, kalkıp da böyle bir yere kadar geldin ... "

"Hiç de öyle değil! Kumun bile tam tersi bir yüzü var! Kumu kullanarak dökme kalıplar yapılmıyor mu? Sonra, betonu sertleştirmek için gerekmiyor mu? Bunun dışında organik tarımda aynk otlanru ve mantarlan uzak tutmak için kullanılıyor... Üstelik, toprağı aynştıran elementleri kullanarak kumu dönüştürmeye çalışıyorlar... Kum deyip geçme öyle..."

"Oo, birdenbire nasıl da dönüverdin! Böyle her seferinde farklı bir şey söylersen, hangisine inanacağımızı anlayamaz hale geliriz."

"Pisi pisine ölmek istemiyorum!"

"Nasıl olsa elli adımı giden, yüz adım da gider... Kaçan balık büyük olur."

“Lanet olsun! Sen kimsin be!"

Fakat, sis kitlesi uğultular içinde dağılarak karşı taraftan gelen sesin duyulmasını önledi. Onun yerine cetvelle çizilmiş gibi ışınlar, demet demet aşağıya süzüldü. Kamaşan gözleri karardı, hissettiği yorgunluğu bastırmak için dişlerini sıktı.

Bir karga öttü. Tuzak aklına geldi, 'Ümit'i kontrol etmeye arkaya gitti. Başaramadığını düşünüyordu, yine de içerideki mizah dergisinden iyiydi.

Yem, olduğu gibi duruyordu. Çoktan çürümüş balığın kokusu borcunu sızlattı. 'Ümit'i kurduktan sonra iki hafta geçtiği halde, tık yoktu. Acaba nedeni neydi? Tuzağın düzeneği konusunda kendine güveniyordu. Yemi gagalayacak olduktan sonra karga hemen eline düşüverecekti. Ancak, zaten o yeme dönüp bakmadıklarına göre, tuzağa bel bağlamanın anlamı yoktu.

Acaba, bu 'Ümirin neresi, karga milletinin hoşuna gitmiyordu? Nereden bakara bakılsın, şüphelenilecek bir hali yoktu. *Kargalar, insanların atıklarını toplamak için, insanlann çevre- • sinde dolaşıp dururlar. Belki de o yüzden, bu kadar temkinliler. Öyleyse, sabretmekten başka çare yok. Kargalar çukurun içindeki kokuşmuş balığa alışana kadar... Sabır yenilgi değildir... Aksine, sabretmek yenilgi olarak algılandığında yenilgi başlar.*

Aslında, 'Ümit' adını da bu düşünce doğrultusunda koymuştu. *Ümit Burnu, Cebelitarık'ta değil, Capetown'da mıydı ne?*

Adam, ayaklanrn sürüyerek geri döndü... Yine yatma saati gelmişti.

Adamı görünce kadın, sanki o an aklına gelmiş gibi, lambayı üfleyerek söndürüp kapıdan tarafa, daha aydınlık bir yere geçti. Acaba, hâlâ yaptığı işi sürdürmek niyetinde miydi? Adam bastıramadığı bir öfkeye kapıldı. Aniden kadının önüne dikilip, kadının dizlerinin arasındaki boncuk kutusuna avurdu. Siyah, tohum gibi tanecikler, toprak girişe dağılıp, anında kuma bularuverdi. Kadın yüzünde korku dolu bir ifadeyle adama baktı, susuyordu. Adamın yüzündeki hayal kırıklığı siliniverdi. Sarkmış dudaklarından, sanya çalan tükürüğüyle birlikte nefesi çıkıverdi.

"Hiçbir yaran yok... Bir işe yaramaz... Hiçbir anlamı yok. .. Az kaldı, zehir damarlarında dolaşmaya başlar..."

Kadın her zamanki gibi suskundu. İpe geçirmeyi tamamladığı boncuklar parmaklarının arasında hafifçe sallanıyordu. Şeker taneleri gibi panldıyorlardı. Adamın ayaklarından ince bir titreme dalgası yükselmeye başladı.

"Elbette öyle. Çok geçmez, geri dönüşü olmayan bir hal alır... Bir gün bir de bakarsın ki, köylüler geride bir kişi bile bırakmadan çekip gitmişler, bir bizi bırakmışlar... Çok iyi anlıyorum... Gerçekten ... Başımda gelecek olan bu... İhanete uğradığımızı anladığımız anda iş işten geçmiş olacak. _ Canla başla bu kadar uğraşmış olmamıza da, adamlar gülecekler... "

Kadın bakışlarını elinde sımsıkı tuttuğu boncuklarda sabit-leyerek, hafifçe başını salladı.

"Buna imkân yok. Buradan çıkıp gitseler bile, hiç kimse öyle hemen yeni bir hayata başlayamaz... "

"Aynı şey ya işte! Burada yaşadıklarına hayat denmez ki!" "Ama kum var işte... "

"Kum mu?" Adam dişlerini sıkmış halde, çenesinin ucuyla

havada bir daire çiziverdi. "Kum dediğin ne işe yarar ki?! Bu sıkıntıları çektirmekten başka, bir kuruş faydası olmaz!"

“Hayır, satıyorlar."

“Satıyorlar mı? Böyle bir şeyi kime satıyorlar ki?"

"İnşaatlara falan işte... Betona katmak için..."

“Şakası bile kötü! Böyle tuz oranı yüksek bir kum çimentoyla karıştırılacak olursa, esas o zaman sorun yaratır. Her şeyden önce inşaat yönetmelikleri ihlal edilmiş olur... "

"Elbette gizlice satıyorlardır. .. Taşıma ücretini de yan fiya-hna düşürerek..."

"Çok saçına! Sonradan binanın temeli ya da baraj paldır küldür çöküverirse, değil yan fiyatına, bedava vermiş olmanızın bile bir anlamı kalmaz!"

Aniden kadın azarlar gibi bakışlarla adamın konuşmasını kesti. Bakışlamu oynatmadan adamın göğsünde bir yerlere bakıyordu. O ana kadarki edilgen hali değişmiş, soğuk bir hal almıştı.

"Bizi ilgilendirmez, başkalarına ne olacağı kimin kumrunda!"

Adam bir anda sopa yutmuş gibi doğruldu. Kadının yüzü maske değiştirir gibi değişivermişti. Herhalde bu, köyün yüzüydü. O ana kadar köy, infazcıydı sadece. Hatta, belirli bir bilinci olmayan etobur bitki ya da obur bir solucandı ve adam da onların tuzağına düşmüş, zavallı bir kurbandan başka bir şey değildi. Ancak, eğer köylülere sorulacak olsa, unutulup terk edilen, esas kurban olan kendileriydi dernek ki. Doğal olarak, dış dünyaya karşı herhangi bir sorumlulukları da yoktu. Üstelik, adam o faiUerin bir parçasını oluşturuyorsa, dışarıya yöneltilen keskin dişlerin, doğrudan adama da yöneltilmesi hiç de ^tuhaf değildi. Kendisiyle köy arasındaki ilişkinin bu şekilde olduğunu hiç düşünmemişti. Neye uğradığını anlayamaya-rak paniklemiş olması da doğaldı. Yine de, şimdi geri adım atacak olsa, kendi haklılığından feragat etmiş olacaktı.

"Eh, elbette başkalarına ne olacağı umrunuzda olmayabilir. .." dedi, kendini toparlamaya çalışarak. "Fakat, bu

ticaretten birileri iyi kazanıyor olmalı... Üçkağıtçılan tutmana gerek var mı?"

"Hayır, kum satışını kooperatif yapıyor."

"Demek öyle... Yine de, hisse payı ya da yatınlan sermayenin miktarıyla falan..."

"Öyle, tekne sahibi olabilecek kadar zengin olanlar, bu köyden çoktan çekip gittiler... Bizler bu durumda bile çok iyi gözetiliyoruz... Gerçekten, adil olmayan hiçbir şey yok. .. Yalan olduğunu düşünüyorsan kayıt defterlerine bak, görür görmez anlarsın..."

Adam kalakaldı, aklı karışmış, tedirgin olmuştu iyice. Kendini çok aciz hissediyordu. Düşman ve müttefiklerin net bir şekilde boyanarak ayrıldığı taktik haritasında renkler karışmış, neyin ne olduğu anlaşılmaz hale gelmişti. Düşününce, bir mizah dergisi yüzünden, o kadar heyecanlanmasına hiç gerek yokhı. *Sen öyle aptalca gülsen de, gülmesen de, bunlara dikkat eden hiç kimse yok*... Büzülüp kalan dilinin arka tarafından bölük pörçük sözcükler çıkıverdi. -

"Eh, öyle ya... Elbette, öyle ... Tuhıp da başkalarını... Orası öyle... "

Sonra da, hiçbir alakası olmadığı halde, kendisinin bile anlam veremediği sözcükler kendiliğinden akıverdi.

"İleride, ağaç dikecek büyüklükte bir saksı alalım... " Söylediklerine kendisi de şaşırmışta ama kadının soğuk ifadesi karşısında daha fazla hıhınamamışh. "Yaani böyle, değişiklik yaratacak bir şeyler olmayınca burası çok kasvetli oluyor..."

Nihayet kadın sabırsız bir ses tonuyla yanıtladı. "Çam olur mu?"

"Çam? Çamı pek sevmem... Her şey olabilir, çalı türü bile olabilir... Burun taraflarında bir hayli farklı bitkiler vardı, ne bitkisi onlar?"

"Yabani buğday ya da bakla türüdür. Fakat, ağaç daha iyi olmaz mı?"

"Ağaç dikeceksek, çınar, kavak gibi dallan ince yapraklan büyük bir ağaç isterim... Rüzgârla yapraklan hışırdayanlar-dan. .."

Hışırdayan ağaç... Kaçmaya kalksa bile köklerinden kurtulup kaçamayan, hışırtılarla kendini anlatmaya çalışan yaprak kümesi...

O an hissettiklerinden ayrı olarak, soluğu hızlanmaya başlamıştı. Sanki ağlayacak gibiydi. Aceleyle toprak girişte bon-cuklann döküldüğü yere çömeldi. Beceriksiz el hareketleriyle kumun yüzeyini karıştırmaya başladı.

Kadın telaşla yerinden kalktı.

"Bırak, uğraşma, elekten geçiriveririm olur."

Bir gün, çukurun üst kıyısına asılı dolunayı tam karşısına alarak çişini yaparken, adam aniden kamışında şiddetli bir yanma hissetti. Soğuk mu almıştı acaba? *Hayır,* bu yanma her şeyden farklı, cinsel bir rahatsızlıkla ilgili olmalı. Ateşlenmeden önceki yanma/ardan olsa bilirdim, b« tamamen ftırkı bir şey. Havanın vücuduna diken gibi battığım ya da ürperdiğini hissetmemişti. Titreyen yeri, sanki derisinin yüzeyi değil de, çok daha içerilerde, kemiklerinin iliği gibiydi. Su dalgalan gibi, içten dışa doğru halkalannı genişleterek yayılıyordu. Şiddetli bir girdap, kemikten kemiğe yayılıyordu ve dınacak gibi de değildi. Sanki paslı bir teneke kutu rüzgârla gelmiş, takırtılar çıkartarak vücudunun içinde durmaksızın dolaşıyordu.

Tıtrerken, ayın yüzeyine baktığında hayaller gönneye başladı. Üzerine bolca pudra dökülmüş bir yara kabuğu... Çatlamaya başlamış kuru sabun... Hatta, paslanmaya yüz tutmuş alüminyum sefer tası... Sonra, odağında başka görüntüler oluş hı. Beyaz kurukafa... Her ülkede zehri simgeler. .. Böcek öldürme şişesinin dibine tozlan dökülen beyaz drajeler.. Eh, tozlaşan prusik asit drajeleri ile ayın yüzeyi birbirine çok benziyor. Şişesi, hâlâ evin giriş merdiveninin alhnda, gömdüğü gibi duruyordu.

Kalbi, bir pingpong topu gibi ahyordu. Neden hep

böyle uğursuz düşüncelere kapılıyordu acaba? Öyle olmasa bile, ekim rüzgarı yeterince hüzün yüklüydü. İçi boşalmış kabuklarda ıslık çalar gibi öterek, uçup gidiyordu. Ay ışığının sü-züldüğü çuku^ kıyısındaki karanlığa bakarken, belki de bu içimi yakan kıskançlıktır, dedi kendi kendine. Caddeler, trenler, kavşaklardaki trafik ışıklan, direklere yapıştırılmış reklamlar, kedi leşleri, sigara satan eczaneler... Yeryüzündeki yoğun-

taşmayı gösteren her şeye karşı bir kıskançlık olabilir. Kumun ahşap duyarlan ve sütunların içini kemirdiği gibi, kıskançlık da adamın içinde delikler açmış, onu ocağın üstüne içi boş konmuş bir tencereden farksız hale getirmişti. Boş tencerenin ısısı gitgide artıyordu. Sonunda, o sıcaklığa dayanamaz hale gelip kendi kendini terk edip kaçabilirdi belki de. Ümit hakkında konuşmadan önce, bu anı aşıp aşamayacağı daha önemli bir sorundu.

Daha hafifbirhavai En azından nefesimin temizlenebileceği laze bir hava! *Günde bir kez, otuz dakika olsun* duvarın üstüne *çıkıp denizi izleyebilsem ne harika olurdu.* Bu *kadarına da izin vermeleri gerek artık. Nasıl olsa, köyün kontrolü yeterince* katı ve şu *son üç aydaki* sadık *çalışmamı* düşünseler, çok *doğal bir istek. Hapishanedeki mahkumların bile açık* «landa spor yapma hakları var.

"Yapılacak iş değil! Böyle sürekli kumla yüz yüze yaşamak zorunda kaldıkça, çok geçmez posam çıkıverir. Arada sırada çıkıp çevrede dolaşmama izin vermez mi acaba?"

Kadın canı sıkılmış gibi dudaklannı büzdü. Sanki şekerini kaybedip nuzmızlanan çocuğuna sabretmeye ça^n bir anne gibiydi.

"Olmaz dedirtmem!" Adam aniden patladı. Belleğindeki acı anılar yüzünden, sonunda söylemek istemediği halat merdiven sözcüğü bile ağzından fırlayıverdi. "Geçen kaçtığımda çok net olarak gördüm, bu sıradaki birkaç evin halat merdiveni olduğu gibi duruyordu işte!"

“Haa, ama..." dedi kadın, lafı ağzında geveleyerek. “^Onlar çoğunlukla kuşaklar önce buraya yerleşmiş insanlar."

"Yani?! Biz aynı muameleye layık değil miyiz?!"

Kadın, ihtiyat gereği sinen bir köpek gibi duruyordu. Adam, gözünün önünde prusik asidi içecek olsa, herhalde yine aynı şekilde sessizce izlemekle yetinecekmiş gibi bir havası vardı.

"Tamam o zaman. Köylülerle doğrudan konuşurum ben de!"

Aslında, onlarla konuşmakla bir sonuç alabileceği gibi bir düşüncesi hiç yoktu. Kendisiyle dalga geçilmesine alışmıştı. O yüzden, vagonculann ikinci gelişinde, ihtiyar adamın da yanıtı bildirmek için gelmesine çok şaşırmış, olduğu yerde kalakal-mıştı. Fakat o şaşkınlığı, yanıtı duyduğu andaki şaşkınlığı karşısında hiç kalırdı.

"Hmm..." diye mırıldandı yaşlı adam, kafasının içinde söyleyeceklerini arayarak konuşuyormuş gibi bir havası vardı. “Bu, asla mümkün olmayacak bir istek değil elbette ... Yani, diyelim ... Eğer siz ikiniz, dışarıda herkesin gözü önünde... Şu işi yaparsamz, eh, bir neden yaratmış olursunuz, biz de isteğini kabul ederiz..."

"Ne yaparsak dedin?"

"Şu iş işte... Hani, erkekle dişi birlikte olur ya ... Şu iş işte..."

Çevresindeki vagoncular çılgınca gülmeye başladı. Neyi kastettiklerini anlayınca, önerilerinin aslında pek de şaşırtıcı olmadığını düşündü.

Fenerin ışığı altın bir kuş gibi uçarak gelip adamın ayakla-dibinde durdu. Bunun üzerine yedi sekizi daha ışık demetlerinden bir tabak haline gelerek çukurun dibinde oynaşmaya başladı. Yarın üzerindeki adamların yanan reçine gibi alevlenmelerinin baskısı altında kalmış, tepki veremeden önce, aynı çılgınlık adama da bulaşmıştı.

Yavaşça kadına döndü. Hemen az öncesine kadar, orada kürek sallayan kadın ortadan kaybolmuştu. Eve mi kaçmıştı acaba? Kapıya doğru bakarak seslendi.

"Ne yapalım?"

Hemen duvarın arkasından kadının boğuk sesi geldi.

"Bırak gitsinler!"

"Fakat, dışan da çıkmak istiyorum ..."

"Lafı bile olmaz!"

"Bu kadar abartacak ne var ki?!"

Aniden kadın, soluklan hızlanmış bir halde bağırmaya başladı.

"Sen çıldırdın mı?! Evet, kesin çıldırdın! Kafayı yedin. .. Öyle bir şeyi asla affetmem! Fahişe miyim ben?!"

öyle mi acaba? Çıldırdım mı ben? Kadının şiddetli tepkisi karşısında biraz kendine gelir gibi olduysa da, adamın içindeki boşluk gitgide büyüyordu... *Bu hale düşecek kadar ezildikten sonra, artık görünüşün ne önemi var? Görülmek bu kadar rezilce bir şeyse, görmek istemek de en az o kadar rezilce... Görmek ve görülmeyi birbirinden ayrı şeylermiş gibi düşünmeye gerek yok... Biraz farklı bir yol olsa da, benim kaybolabilmem için gerekli küçük bir tören olarak düşünmem yeter... Üstelik, karşılığında elde edeceğim şeyin büyüklüğünü de unutmamalı... Özgürce üzerinde dolaşabileceğim, yukarıdaki yeryüzü! Bu kokuşmuş çukurdan başımı çıkartıp, diledi-ğimce temiz hava soluyacağım!*

Kadının durduğunu tahının ettiği yeri hedefleyerek, aniden tüm vücuduyla yükleniverdi. Kadının çığlığı ve ikisinin birlikte yuvarlanışının gürültüsü, yukanda hayvani bir coşku ve dalgalanmarun oluşmasını sağladı. Islıklar, alkış sesleri, söz^cük haline gelmeyen aşağılık bağınşlar-. Sayılan da artmış, galiba aralanna genç kadınlar da kanşmışh. Evin kapısında yoğunlaşan fener ışıklan da, neredeyse üç kat artmışh.

Habersiz mi yakalamıştı, yoksa gücü üstün mü gelmişti anlayamadı ama neticede kadını dışan sürüklemeyi başardı. Yakalarından yakaladığı kadın, çuval gibi kalmışh. Çukurun yukarısını üç yönde çevreleyen ışıklar olaya geceleyin yapılan bir festival havası kahyordu. O kadar sıcak olmadığı halde vıcık vıcık bir ter kollannın alhndan aşağı akmaya başlamışh. Saçla-n sanki kafasına su boca etmiş gibi iyice ıslanmıştı. Adamlann tezahüratları, çukurun üstünde çınlıyor, sanki adama kanat geriyordu. Yann yukarısında,

yutkunarak izleyen tipler... Sanki şu an kendisi de onlann arasındaymış gibi bir hisse kapılmıştı. Onlar artık adamın bir parçası, onlann ağzından sarkan salyalar da adamın şehvetiydi. Adam artık kendini bir kurban olarak değil, temsilen infazda bulunan biri olarak görmeye başlamıştı.

Fakat, şalvarın bağına geldiğinde takıldı kaldı. Ellerinin bulunduğu yer karanlık olduğu gibi, titreme parmaklarının kalınlığım iki kat artırmıştı. Bunun üzerine, çekip yırtmak için kadının kalçalarını iki eliyle yakalayıp kaldırdığı anda, kadın vücudunu kıvırıp adamın elinden kurtuldu. Adam kumun üzerinde tepinerek peşine düştü. Hemen, demir sertliğiyle püskürtüldü. Adam dizüstü çökerek yalvarmaya başladı.

"Ne olur! Lütfen! Nasıl olsa becerebilecek değilim... Numara yapsak olur..."

Ancak, arhk yalvarmasına gerek yoktu. Kadın kaçmaktan vazgeçmişti. Kumaşın yırhlmasını duydu, vücudunun tüm ağırlığıyla yüklendiği anda kadın omzunu adamın karın boşluğuna geçiriverdi. Adam biçare bir halde dizüstü çöküp, iki büklüm oluverdi. Kadın, atılarak adamın suratının ortasına yumruklarını geçirmeye başladı. İlk bakışta hantal hareketlerdi ama gittikçe kuvvetlendi. Adamın borcundan kan fışkırmaya başladı. Kana kum da karışınca, adamın yüzü anlaşılmaz hale geldi.

Yarın üzerindeki heyacan da kollan k^ırılınış bir şemsiye gibi sönüvermişti. Hoşnutsuzluk homurdanmalan, hayal ^kınk-lığıru belli eden gülüşmeler ve gayretlendirmeye çalışan sesler artık tek çıkar olmuştu. Sarhoşlukla karışık naralar bile artık adamın yerinden kalkmasına yetmiyordu. Bir şeyler atmaya kalkanlar olduysa da, hemen diğerleri tarafından durduruldu. Başlaması da, bitmesi de ani olmuştu. Tekrar işbaşı yapılmasını söyleyen sesle birlikte ışıklar kayboldu, geriye sadece karanlık esen kuzey rüzgârı kaldı.

Kuma bulanıp, dayak yemişti ama adam her şeyin planladığı gibi gittiğini, hedefinin acısını örtebileceğim, ıslak iç çamaşırına dönen bilincinin bir köşesinde silik de olsa düşünmeye devam ediyordu. Ateş gibi yanan bir kol koltuğunun alhna dolandı, kadının ten kokusu diken diken bumuna batmaya başladı. Kendini tamamen bıraktığı kadının kollarında, ırmağın kenarındaki kaygan bir çakıl tanesi gibi hissediyordu. Geri kalan kısmı sıvılaşmış, kadının vücuduna akmışh sanki.

Yine hiçbir değişiklik olmadan, kum ve geceyle kaplj haftalar geçti.

'Ümit' eskiden olduğu gibi, kargalann ilgisini çekmeyi başaramamıştı. Zaten, artık yem olarak koyduğu kurutulmuş balık da, balıklıktan çıkmıştı. Ka rgalar dönüp bakmasa bile, bakterilerin dikkatini çekmeyi başarmıştı. Bir sabah sopanın ucuyla dürtünce, balığın sadece kabuğunun kaldığuu, geri kalan kıskının siyah ve yapış yapış bir sıvı haline geldiğini gördü. Yemi değiştirdikten sonra, düzeneğin ne durumda olduğunu kontrol etmek istedi. Kumlan temizleyip, kapağı kaldırdığında hayrete düştü. Tasın dibinde su birikmişti. Dipten yüksekliği on beş santim kadardı ama şeffaf, her gün dağıthklan, içinde metal parçacıkların yüzdüğü suyla karşılaştırıldığında çok daha berrak bir suydu. Acaba son zamanlarda yağmur yağmış mıydı? Hayır, en azından şu son iki haftadır yağmamıştı. öyleyse, iki hafta önce yağan yağmur mu birikmişti? Mümkün olsa öyle düşünmek isterdi ama sorun şu ki, tasın dibi delikti. Gerçekten de, tutup kaldırdığında tasın dibinden su süzülmeye başladı. O derinlikte bir yeraltı suyu olamazdı, tastan süzülen suyu dolduracak kadar suyun bir yerden geldiğini düşünmekten başka yol yoktu. En azından mantık olarak öyleydi. Ancak, bu takır takır kurumuş kum içerisinde, acaba nereden geliyordu o kadar su?

Adam, içinden yükselen heyecan fırtınasını bastıramıyor-du. Tek bir yanıt düşünebiliyordu: Kumun kılcallık olgusu. Kumun yüzey^^ özgül ısısı yüksek oldu^mdan sürekli kurudur ama biraz kazınca alt tarafı mutlaka ıslak olur. Yü2eyde oluşan buharlaşma, mutlaka altta kalan kısmın suyunu emen bir pompa işlevi görüyor olmalıydı. Bu şekilde düşünülünce,

sabah-akşam kum tepesinin püskürttüğü pus da, duvarlara ve sütunlara yapışarak ahşap malzemeyi çürüten o anormal nem oranı da, kolaylıkla açıklanabilir. Sonuçta, kumluk alanlann kuruluğu, basitçe suyun yokluğundan değil, aksine bu kılcallık olgusuyla emilen su miktannın, buharlaşan su miktanna yetişememesinden kaynaklanıyor olsa gerek. Başka bir deyişle, su beslemesi durmaksızın sürmekteydi. Yalnız, suyun bu dolaşımı, normal bir toprak alanda düşünülemeyecek bir hıza sahipti. Yine, adamın 'Ümit'i de bu dolaşımı bir yerde kesiyor olmalıydı. Olasılıkla tası gömdüğü yer, kapağın aralıklannın mesafesi gibi unsurlar, tesadüfen aşağıdan emilen suyun buharlaşmasını engelleyip, tam olarak tasın içine biriktirecek koşullan sağlamış

olmalıydı. Bu konum ve koşullann ne olduğunu henüz tam olarak açıklayamıyordu ama araştırmasını ilerleterek, aynı olayın tekrarlanmasını sağlayabileceğine şüphesi yoktu. Aynca, çok daha etkin bir su haznesi yapabilmesi de mümnkündü.

Eğer bu deneyde başanlı olursa, artık köylüler suyu kesse bile teslim olmak zorunda kalmayacakh. Sadece bununla kalsa iyi, buradaki kumun pompa işlevi gördüğünü anlamıştı. Sanki emici bir pompanın üzerinde yaşıyor gibiydiler. Adam heyecanını yahşhrmak için bir süre oturdu. Elbette, henüz kimseye söylemesine gerek yoktu. Gerektiğinde kullanabileceği önemli bir silahh bu keşfi.

Yine de, içinden yükselen gülme isteğini bashrarnıyordu. 'Ümit' konusunda sessiz kalmayı başarabilse bile, içi içine sığmayan o halini gizlemeyi başarabilmesi mümkün değildi. Adam, yatağı hazırlayan kadının arkasından yanaşıp, aniden acayip bir ses çıkararak beline sarıldı. Kadın adamı silkeleyince de bu kez yere sırtüstü yahp ayaklanyla debelene debelene gülmeyi sürdürdü. Sanki tüyle ka^rnını gıdıklıyorlarmış gibi bir hali vardı. Yüzünü kapathğı elleri, her an kanatlanıp uçup gidecek gibiydiler.

Kadın da gülerek eşlik etti ama herhalde sadece adamın havasını bozmamak için yapmışh. Adam, kumun arasında gümüş iplikler gibi dolanan su damannı hayal ediyordu, kadın ise olasılıkla aklına birazdan başlayacak ilişkiden başka bir şey getirmemişti. *Olsun, ne fark eder? Boğulmak üzereyken kurtarılan bir kazazede olmadığı müddetçe, sırf soluk almaya devam edeceğini düşündün diye gülmeye başladığını nereden anlayacak?!*

Çukurun dibindekiyaşamı eskisi gibi olduğu halde kendisini yüksek bir kulenin zirvesindeymiş gibi hissediyordu. Dünya tersine dönmüş, girintiler ve çıkıntılar yer değiştinniş-ti belki de. Neticede, kumun dibinden su çıkartmayı başarmıştı. O düzenek olduğu müddetçe, köylüler de kolay kolay ilişe-mezlerdi. Suyu ne kadar kesilirse kesilsin, artık parmağını bile oynatmayabilirdi. Tiplerin nasıl telaşlanacağıru düşündükçe, içinde yeniden gülme isteği yükseliyordu. Çukurun içinde olduğu halde, çoktan çukurun dışına çıkmış gibiydi Dönüp baktığında çukurun tamamını görebiliyordu. Mozaiklere belirli bir mesafeden bakılmadıkça, ne olduklan zor anlaşılır.

Çok yakından bakılırsa, parçaların içinde kaybolup gidiverir insan. Parçalardan birinden kendini kurtarmayı başarsa bile, başka bir parçaya ayağını kaphnverir. Herhalde, onun da şimdiye kadar gördüğü kumluk değil, sadece bir kum taneciği idi.

Evde bıraktığı kadın ve iş arkadaşlan için de aynı şeyleri söyleyebilirdi. Şimdiye kadar aklına gelen şeyler, anormal ölçülerde büyütülmüş aynntılardı: Etli burun delikleri... kırış dudaklar. .. Cılız dudaklar. .. Enli parmaklar... Sivri parmaklar. .. Lekeli gözler... Yağ bezeleri ... Memelerin üzerindeki menekşe moru damarlar... Bu aynntılara yakından bakınca ^midesi kalkıyordu. Geniş açıdan bakhğındaysa, her şey ufalıp, ancak bir böcek kadar görünürdü. *İşte, orada sürünenler, öğretmenler lokalinde çay içen iş arkadaşlarım. Bu köşeye yapışmış olansa, nemli yatağın içinde, sigarasının külü düşmek üzere olduğu halde doğrulup kalkmayı aklına bile getirmeyen, uykulu gözleriyle o çıplak kadın.* En ufak bir kıskançlık duymaksızın o küçük böcekleri pasta kalıplarına benzetiyordu. Pasta kalıplanmn kenarlan vardır, içleri boştur. Yine de, acemi aşçı gibi, sadece kalıbın cazibesine kapılarak, müşteri yokken bile, pasta yapmanın âlemi yok. Eğer onlarla ilişki kurma şansı olsaydı, yeni baştan başlayabilirdi. Kumun değişimi, adamın da değişimi anlamına geliyordu. Adam, kumun içerisinde su ile birlikte, belki de yeni bir benlik bulmuştu.

Böylelikle su biriktirme düzeneği, adamın yeni günlük uğraşlarından biri haline geldi. Tasın gömüleceği yer... Tasın şekli... Güneşin vurduğu süre ve suyun birikme hızı arasındaki ilişki ... Isı ve basıncın işlevsel etkisi... Rakamlar ve şekillerin kaydını özene özene sürdürdü. Bu arada kadın, adamın basit bir karga tuzağıyla neden bu kadar uğraştığını bir türlü anlayamıyordu. Nihayetinde, erkeklerin böyle saplantıları için zaman harcamaları gerektiğine ikna olmuştu. Eğer bu, adamı rahatlatıyorsa, hiçbir zararı yoktu. Üstelik, nereden estiyse, kadının evde yaptığı işe karşı da gayet olumlu davranmaya başlamıştı. Kötü bir tarafı yoktu. Karga hızağı masrafları düşüldüğünde bile, kadının kazana iyi sayılırdı. Yine de, adamın da kendi düşünceleri vardı. Düzenek araştırması, sürekli aynı koşulların sağlanması gerektiğinden, bir hayli zahmetli oluyordu. Elindeki kayıtlar artsa bile, o kayıtlan nasıl kullanacağını henüz bulamamıştı. Ayrıca, notlannı düzgün olarak alabilmesi için, mutlaka radyodan hava durumu

tahminlerini dinlemesi gerekiyordu. Radyo, ortak hedefi haline gelmişti.

Kasım başında, günde dört litre birikiyordu, daha sonra her çizgi aşağıya inmeye başladı. Herhalde ısıyla ilgili bir durumdu ve tam olarak anlamak için bahan beklemesi gerekiyordu. Nihayet, kumla birlikte buz parçalannın da savrulduğu sert kış geldi çattı. O arada, biraz olsun daha iyi bir radyo alabilmek için, canla başla kadının işine yardım etti. Çukurun içinde riizgann kesilmesi avantajdı ama gün boyunca çukura hemen hemen hiç güneş ^^muyordu, bu duruma katlanmak da pek mümkün değildi. Kumun donduğu günlerde bile, uçup gelen kum miktarı azalmıyordu ve kum temizliğinde dur durak yoktu. Birçok kez parmaklarının arasındaki perde y^ırtılıp kanadı.

Yine de bir şekilde kış geçip, bahar geldi. Mart başında, nihayet radyo ellerine geçti. Çatıya uzunca bir anten kurdular. Kadın mutlu bir şekilde şaşkınlık nidaları atarak yarım gün

boyunca, frekans ayar düğmesini çevirip durdu. O ayın sonunda kadın hamile kaldı. Sonra, aradan iki ay geçtiğinde, kocaman beyaz kuşların üç gün süren batıdan doğuya göçlerinin ertesi günü, kadının belden aşağısı kanlar içerisinde kaldı, sancılandığını söyledi. Yakınlan arasında veteriner olduğunu söyleyen bir köylü, rahim dışı gebelik teşhisi koydu ve kadını üç tekerli otomobille kasaba hastanesine götürmeye karar verdiler. Almaya gelişlerine kadar adam, kadının yanına oturup bir eliyle ellerini tuttu, diğer eliyle de sırtını ovdu.

Nihayet üç tekerli otomobil yarın yukarısına kadar gelip durdu. Altı ay aradan sonra ilk kez halat merdiven sarkıhldı. Kadın döşekle birlikte kundaklamış gibi, iplerle yukan çekildi. Bakışlarının ulaştığı yere kadar, gözyaşı ve çapaklarından neredeyse görmez olan gözleriyle, adama şikâyet edermiş gibi bakmayı sürdürdü. Adam görmezden gelerek bakışlarını kaydırdı.

Kadın götürüldükten sonra halat merdiven kaldı. Adam korka korka ellerini uzatıp parmaklarıyla dokundu. Kaybolup kaybolmayacağını gördükten sonra yavaş yavaş tırmanmaya başladı. Sarımtırak, kirli bir hava vardı.

Sanki sudan çıkmış gibi, kolları ve ayaklan halsizleşıniş, ağırlaşmıştı... işte bu, dört gözle beklediği halat merdivendi...

Rüzgâr ağzından çıkan nefesi kapıp kaçıyormuş gibi esiyordu. Çukurun çevresinde dolandı, denizi görebilidiği bir yere tırmandı. Deniz de, sarıya çalan bulanık bir hal almıştı. Derin nefes almaya çalıştıysa da, yalnızca boğazı acıdı. Umduğu tadı bulamamıştı. Başını çevirip baktığında, köyün uzağında bir kum bulutunun havalandığını gördü. Kadını bindirdikleri üç tekerli otomobilden çıkıyordu herhalde... *öyle ya, keşke ayrılmadan önce tuzığın aslında ne işe yaradığını söyleseydim.*

Çukurun dibinde bir şeyler kımıldadı. Kendi gölgesiydi. Gölgenin hemen yukarısında su biriktirme düzeneği duruyordu ve çerçeve çubuklarından biri yerinden oynamıştı. Kadını taşırlarken, yanlışlıkla üzerine basmış olmalıydı. Telaşla düzeltmek içingeri döndü. Su, hesaplarında tahminettiği gibi dördüncü seviyeye kadar çıkmıştı. Önemli bir bozulma olmamıştı. Evin içinden radyoda çalman şarkının tok sesi geliyordu. Ağlamak üzere oluşunu bastırmaya çalışarak, elini tastaki suyla ıslattı. Su buz kesmiş gibi soğuktu. Oracığa kıvrılıp kaldı, doğrulmaya kalkmadı.

Kaçmak için acele etmeme hiç gerek yok. Şu an onun elindeki gidiş dönüş biletinin istikameti de, dönüş yeri de, hamilinin serbestçe doldurabileceği şekilde boş bırakılmıştı. Üstelik şu an, su biriktirme düzeneğini bililerine anlatmak isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Birilerine anlatması gerekiyorsa, bu köydeki-lerden daha iyisini bulamazdı. Bugün olmasa bile yann, adam herhalde birilerine anlatmış olurdu.

Kaçma hazırlıklarını ondan sonraki gün düşünsem de olur.

Gaiplik Karan Talebi Kayıp: Cumpei Niki Doğum Tarihi: 7 Mart 1927

Yukandaki kayıp kişi hakkında,

Şino Niki (eşi) tarafından, gaiplik karan talep edilmiş olduğundan, adı geçen kişinin 21 Eylül 1962 tarihine kadar mahkememize başvurması gerekmektedir. Başvurmaması halinde, gaiplik karan talebi kabul edilecektir. Aynca, kayıp kişinin akıbeti hakkında bilgisi olanlar, yine belirtilen tarihe kadar mahkememize başvursun.

18 Şubat 1962 Aile Mahkemesi

Karar

Talep eden: Şino Niki Kayıp: Cumpei Niki Doğum Tarihi: 7 Mart 1927

Yukarıda belirtilen kayıp kişi hakkında yapılan resmi başvuru ile, gerekli duyular yapılmış olup, kayıp kişinin akıbetinin 18 Ağustos 1955 tarihinden bu yana anlaşılamamış olduğu kabul edilerek, aşağıdaki karar alınmıştır.

Karar Metni

Kayıp Cumpei Niki'nin gaipliğine hükmedilmiştir.

5 Ekim 1962

Aile Mahkemesi

Aile Davaları Hakimi (imza)